

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
KAUNO HUMANITARINIS FAKULTETAS**

FINANSŲ IR APSKAITOS KATEDRA

Apskaita, finansai ir bankininkystė
Kodas 62104S105

LINA DRĄSUTYTĖ

MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

ĮMONIŲ INVESTAVIMO RIZIKOS VERTINIMAS

Kaunas 2007

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
KAUNO HUMANITARINIS FAKULTETAS**

FINANSŲ IR APSKAITOS KATEDRA

LINA DRĄSUTYTĖ

MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

ĮMONIŲ INVESTAVIMO RIZIKOS VERTINIMAS

Darbo vadovas _____
(parašas)

doc. dr. Rasa Kanapickienė
(darbo vadovo mokslo laipsnis,
mokslo pedagoginis vardas,
vardas ir pavardė)

Magistrantas _____
(parašas)

Darbo įteikimo data _____

Registracijos Nr. _____

Kaunas 2007

TURINYS

LENTELIŲ SĄRAŠAS	4
PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	5
ĮVADAS	6
1. INVESTICINIŲ PROJEKTŲ RIZIKA IR JOS VERTINIMAS	8
<i>1.1 Rizikos sąvokos analizė</i>	8
<i>1.2 Investicinių projektų rizikos rūšys</i>	12
<i>1.3 Rizikos analizė ir jos tikslai</i>	14
<i>1.4 Rizikos vertinimo metodai</i>	17
<i>1.5 Investicinių projektų rizikos vertinimo metodai</i>	24
2. UAB „BALTIJOS KURAS“ INVESTICINIŲ PROJEKTŲ VERTINIMAS	31
<i>2.1 UAB „Baltijos kuras“ rizikos veiksnių identifikavimas</i>	31
<i>2.2 Investicinio sprendimo idėjos formavimas</i>	34
<i>2.3 Investicinių projektų planuojamos investicijos į Pavenčių degalinės statybą</i>	36
<i>2.4 Planuojami veiklos rezultatai Pavenčių degalinėje</i>	39
<i>2.5 Planuojamos statyti Pavenčių degalinės alternatyvių investicinių projektų rizikos įvertinimas</i>	47
3. EFEKTYVIAUSIŲ RIZIKOS VERTINIMO METODŲ IDENTIFIKAVIMAS	61
<i>3.1 Rizikos vertinimo metodų efektyvumo nustatymas</i>	61
<i>3.2 Įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis</i>	64
IŠVADOS IR PASIŪLYMAI	66
SANTRAUKA	69
SUMMARY	70
LITERATŪROS SĄRAŠAS	71
PRIEDAI	76

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Rizikos sąvokų palyginimas	9
2 lentelė. Projekto rizikos sąvokų palyginimas	11
3 lentelė. Investicinių projektų rizikos rūšys.....	13
4 lentelė. Rizikos analizės sąvokos palyginimas.....	14
5 lentelė. Įmonės veiklos vertinimo sistema	19
6 lentelė. Rizikos vertinimo matai.....	21
7 lentelė. Investicinių projektų rizikos analizės metodai	24
8 lentelė. Planuojamas suvestinis statybos darbų kainos skaičiavimas.....	36
9 lentelė. Planuojamos investicijos degalinės statybai.....	37
10 lentelė. Investicinių alternatyvų ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas.....	38
11 lentelė. Planuojamų projektų investicijų vertė 1-8 metais	39
12 lentelė. Pirmojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bendrasis pelnas.....	40
13 lentelė. Antrojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bendrasis pelnas	41
14 lentelė. Investicinių projektų veiklos sąnaudos.....	43
15 lentelė. I-ojo projekto planuojamas grynasis pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai, Lt.....	44
16 lentelė. II-ojo projekto planuojamas grynasis pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai, Lt.....	44
17 lentelė. I-ojo projekto gryniesi pinigų srautai, Lt	44
18 lentelė. II-ojo projekto gryniesi pinigų srautai, Lt.....	45
19 lentelė. Pirmojo projekto bazinio varianto NPV	46
20 lentelė. Antrojo projekto bazinio varianto NPV.....	46
21 lentelė. I-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal NPV kriterijų	48
22 lentelė. I-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal IRR kriterijų.....	49
23 lentelė. II-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal NPV kriterijų.....	50
24 lentelė. II-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal IRR kriterijų	51
25 lentelė. I-ojo ir II-ojo projektų jautrumo analizės rezultatų palyginimas.....	52
26 lentelė. Apibendrinti pirmojo projekto prognozuojami duomenys	53
27 lentelė. Apibendrinti antrojo projekto prognozuojami duomenys	54
28 lentelė. Dviejų projektų apskaičiuotos NPV reikšmės pagal skirtingus scenarijus.....	55
29 lentelė. I-ojo projekto skirtingų scenarijų NPV	56
30 lentelė. II-ojo projekto skirtingų scenarijų NPV	56
31 lentelė. I-ojo ir II-ojo projektų scenarijaus analizės rezultatų palyginimas	57

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. Investicinio projekto rizikos savybės	12
2 pav. Rizikos analizės nuoseklumas (1)	15
3 pav. Rizikos analizės nuoseklumas (2)	16
4 pav. Rizikingų sprendimų priėmimas.....	16
5 pav. Rizikos vertinimas pagal įmonės tikslus	20
6. pav. Rizikos analizės procesas	20
7. pav. Įmonės rizikos vertinimo sistema pagal veiklos sritis	20
8 pav. Rizikos analizės Monte Karlo metodu procesas.....	29
9 pav. Planuojamos statyti Pavenčių degalinės vieta, Mažeikių mieste.....	35
10 pav. Pirmojo projekto planuojamos pardavimų pajamos 1-ais veiklos metais	40
11 pav. Pirmojo projekto planuojamas bendrasis pelnas pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais.....	41
12 pav. Antrojo projekto planuojamos pardavimų pajamos pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais	42
13 pav. Antrojo projekto planuojamas bendrasis pelnas pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais	42
14 pav. I-ojo projekto IRR skaičiavimas.....	46
15 pav. II-ojo projekto IRR skaičiavimas	47
16 pav. Pirmojo projekto kintamųjų pokytis pagal NPV kriterijų	49
17 pav. Pirmojo projekto kintamųjų pokytis pagal IRR kriterijų.....	50
18 pav. Antrojo projekto kintamųjų pokytis pagal NPV kriterijų.....	51
19 pav. Antrojo projekto kintamųjų pokytis pagal IRR kriterijų	52
20 pav. I-ojo projekto sprendimų medis.....	58
21 pav. II-ojo projekto sprendimų medis.	59
22 pav. Rizikos analizės procesas	61
23 pav. Įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis.....	65

IVADAS

Temos aktualumas. Augančios rinkos sąlygomis sparčiai didėja įmonių investicinis aktyvumas. Visi įmonių įgyvendinami tikslai ir siekiai priklauso nuo investicijų. Dėl jų didėja įmonės turtas, tobulėja technika ir gamybos technologija, gerėja produkcijos kokybė, mažėja kaštai, didėja pelnas, stiprėja jos konkurencinis pajėgumas rinkoje. Kad įmonės išlaikytų savo pozicijas rinkoje ir galėtų jas nuolat stiprinti, tam būtina priimti svarbius investavimo sprendimus.

Tačiau verslas plėtojasi nenuspėjamai, kinta pirkimų ir pardavimų geografija, rinkos būklė, kainos, vartotojų požiūriai, keičiami ir leidžiami nauji verslą reguliuojantys teisės aktai. Vykstant tokiems pokyčiams verslas ir ekonomika tampa nenuspėjami ir įgauna neapibrėžtumą. Rizika – tai grėsmė nepasiekti užsibrėžtų tikslų, gauti mažesnę pelną ar patirti nuostolį, todėl kiekvienas verslo dalyvis turi nustatyti priimtinas rizikos ribas. Rizikos įvertinimas – viena iš sudėtingiausių verslo valdymo dalių. Taigi, būtina nagrinėti rizikos valdymo priemones ir kurti investicijų rizikos valdymo modelį, kuris pagrįstų investicijų į pasirinktą projektą naudą, t.y. įmonės pasirinktų toki projektą, kuris yra pelningiausias ir mažiausiai rizikingas.

Problemos ištyrimo lygis. Pirmieji mokslininkai, padėję investicinės veiklos valdymo teorijos pagrindus, buvo Wicksell, Irving Fisher, Bohm-Baverk. Toliau šią sritį plėtojo L.J. Savage (1954), J.H. Lorie (1955), J. Hirshleifer (1958), E. Solomon (1959). Šių mokslininkų parašyti straipsniai, leido geriau suvokti investicinių sprendimų argumentavimą.

Mokslininkų J.C Grayson (1960), D.B. Hertz (1964), J.F. Magee (1964), J.T.S. Porterfield (1965), G.D. Quirin (1967), M. Bierman, S. Smidt (1971) darbai labai padėjo plėtoti rizikos ir neapibrėžtumo vertinimo problemas.

Pastarąjį dešimtmetį investicinių projektų rizikos vertinimo srityje dirbo E.F. Brigham (1997), H. Blohm, K. Lüder (1995), C.J. Bhuta (1992), G. Zellmer (1990), S. Grey (1995), R. Tusler (1996), D. Vose (1996), S. Chapman (1997).

Lietuvių autorių darbuose rizikos analizės ypatumai yra mažai tyrinėti. V. Aleknevičienė (1997) yra pateikusi investicinių projektų rizikos įvertinimą, tačiau jos darbe didesnis dėmesys sutelktas į rizikos rūšių ištyrimą. Strateginio valdymo srityse mokslinių darbų yra labai nedaug, juose orientuojamasi į investicinių projektų įvertinimo procesą. Publikacijų rizikos vertinimo klausimais Lietuvoje yra paskelbę V. Bagdonas (1996), A. Garškienė (1997), V. Gronskas (1998), A.V. Rutkauskas, D. Brukštaitienė (1999). R. Norvaišienė (2000).

R. Norvaišienės (2000) indėlis investicijų valdymo srityje yra didžiausias, nes ji moksliniame darbe sujungė atskirus investicinės veiklos elementus – projektą ir riziką, bei reiškinius – projektų ir rizikos vertinimą – į vieną sistemą.

Apžvelgus finansų valdymo mokslinę literatūrą, nagrinėjančią investicinių projektų rizikos vertinimo problematiką, galima teigti, kad joje atskirai aprašomi projektai ir rizikos rūšys, projektų rizikos vertinimo metodai, tik R. Norvaišienė (2000) pateikė sisteminių investicinių projektų efektyvumo ir rizikos vertinimą. Taigi, šiame moksliniame darbe toliau bus analizuojami investicijų rizikos vertinimo metodai, pateikti efektyviausi rizikos vertinimo metodai ir patikslintas investicijų rizikos vertinimo modelis.

Tyrimo **objektas** – du potencialūs UAB „Baltijos kuras“ investiciniai projektai.

Šio darbo **tikslas** – įvertinti UAB „Baltijos kuras“ potencialių investicinių projektų rizikos laipsnį, ir atlikto tyrimo pagrindu pateikti tinkamiausius rizikos vertinimo metodus.

Šiam tikslui pasiekti išskelti šie svarbiausi **uždaviniai**: 1) patikslinti rizikos sąvoką; 2) susipažinti su investicinių projektų rizikos rūšimis; 3) patikslinti rizikos analizės sąvoką ir pateikti jos tikslus, 4) atlikti rizikos ir investicinių projektų rizikos vertinimo metodų analizę; 5) įvertinti UAB „Baltijos kuras“ investicinių projektų rizikos laipsnį, ir išrinkti pelningiausią ir mažiausiai rizikingą investicinį projektą, 6) atlikto tyrimo pagrindu, identifikuoti efektyviausius rizikos vertinimo metodus.

Tyrimo metodai. Šiame moksliniame darbe naudoti bendrieji mokslinio tyrimo metodai: lyginamoji analizė, sisteminė analizė. Investicijų rizikos valdymo modelio kūrimas pagrįstas matematinės statistikos ir tikimybių teorijos elementais.

Darbo struktūra. Darbą sudaro trys pagrindinės dalys: 1) investicinių projektų rizika ir jos vertinimas, 2) UAB „Baltijos kuras“ investicinių projektų vertinimas, 3) efektyviausių rizikos vertinimo metodų identifikavimas. Pirmojoje dalyje atliekama rizikos sampratos analizė, gvildenamos rizikos rūšys ir jų vaidmuo investavimo procese, vertinamas rizikos analizės procesas ir išanalizuoti rizikos vertinimo metodai. Antroje dalyje atliekama UAB „Baltijos kuras“ kokybinė ir kiekybinė rizikos analizė. Pirmiausia identifikuojami rizikos veiksniai, atliekamas verslo tyrimas. Vėliau įvertinamos analizuojamų projektų investicijos į degalinės statybą ir atliekamas investicinių projektų rizikos vertinimas. Trečioje dalyje analizuojamas rizikos vertinimo metodų efektyvumas, ir atlikto tyrimo pagrindu pateiktas įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis.

Darbo apimtis – 75 puslapiai (be priedų), pateikta 31 lentelė, 23 paveikslai, pateikiami 88 priedai. Panaudoti 63 literatūros šaltiniai.

1. INVESTICINIŲ PROJEKTŲ RIZIKA IR JOS VERTINIMAS

Rinkos ekonomikos sąlygomis kiekvienas verslas susijęs su didesne ar mažesne rizika. Nei viena įmonė nėra garantuota, kad jos veikla visą laiką bus tęstina, kad jos paslaugos turės paklausą. Rizika yra nuolatinė bet kurios žmogaus veiklos, taip pat ir ekonominės bei finansinės, dalis. J. Lazauskas (2005) teigia, kad galima iš anksto priimti riziką mažinančius sprendimus, tačiau jos išvengti neįmanoma. Taigi, rizika turi būti vertinama ir mažinama.

Šioje darbo dalyje yra analizuojama rizikos samprata, jos įtaka investiciniam projektui, t.y. teoriškai įvertintas investicinio projekto rizikos vertinimas ir pateikiamas investicijų rizikos valdymas.

1.1 Rizikos sąvokos analizė

Visi įmonės verslo sprendimai yra susiję su ekonominiais neapibrėžtumais, kurie gali būti įvardijami kaip rizika. Tai rizika, kurią lemia rinkos mechanizmas ir pavojai slypintys už jo, gamtos stichiškumas, nelaimingi atsitikimai. Taip pat investicijų planavimas yra neįmanomas be rizikos supratimo ir jos vertinimo (Profesinio vystymo centras, 2002). W. N. Goetzmann (2005) teigia, kad pagrindinė investavimo paskata yra ta, kad žmonės nori naudos ateityje, o tai yra rizikinga. Todėl tikslinga yra perprasti riziką, ir sugebėti ją vertinti ir mažinti. Kaip teigia, P. C. Jones, (1992) rizika turi būti įtraukta į investicijų planavimą. J. Mackevičius (2005) teigia, kad rizika priklauso nuo daugelio veiksnių, tačiau labiausiai nuo laiko.

Šiuolaikinėje literatūroje rizika apibrėžiama įvairiai (1 lentelė). Enciklopedijoje (Wikipedia, 2006) ir tarptautinių žodžių žodyne (2005) rizika apibūdinama kaip nepasisekimo tikimybė, galimybė patirti nuostolius, ar žalą turtui.

Analizuojant įvairių autorių nuomones, pastebima, jog rizika yra suprantama dvejopai: vieni autoriai, Cyril Pat Obi (1999), J. Mackevičius (1998), C. Albert, A. Dorofee (2006), A. Garškienė (1998), A. V. Rutkauskas, V. Damašienė (2002), E. F. Brigham, J. Fhouston (2001), V. Aleknevičienė (1997), R. Norvaišienė (2004), G. Kancerevyčius (2006) riziką įvardija kaip nuostolius, žalą, t.y. fiksuojamas rezultatas, o kiti autoriai pavyzdžiui, J. Lazauskas (2005), Z. Lydeka, B. Drilingas (2001), J. Sloman (1999), R. Urniežius (2001), O. Buckiūnienė (2002), E. Buškevičiūtė (1998), riziką įvardija kaip galimybę atsitikti nepageidaujamam įvykiui, t.y. fiksuojamas veiksmas. K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2005) riziką apibrėžia ir kaip nuostolių, ir kaip įvykių galimybę.

Analizuojant rizikos apibrėžimus skirtingose mokslo srityse, pastebima, jog ekonomistai riziką dažniausiai įvardija fiksuodami veiksmą, pavyzdžiui, rizika – nepageidaujamas, atsitiktinis įvykis. Finansistai dažniausiai apibrėždami riziką fiksuoja rezultatą. Investicijų moksle rizika įvardijama kaip tikimybė, kad pelnas iš investicijų nukryps nuo laukiamų pajamų, čia taip pat fiksuojamas rezultatas.

Lyginant autorių pateiktas rizikos sąvokas, pastebima, kad riziką dauguma autorių įvardija kaip neigiamą rezultatą arba veiksmą, ir tik keli autoriai riziką apibrėžia nebūtinai vien kaip neigiamą pasekmę, pavyzdžiui A. V. Rutkauskas, V. Damašienė (2002) riziką įvardija kaip rezultatų neapibrėžtumą, kuris nebūtinai reiškia nuostolius.

Rizika nėra vienareikšmiškas koncentravimasis vien ties nuostoliais, t.y. rezultatu, arba ties veiksmu, rizika turėtų būti įvardijama kaip specifinė neapibrėžtumo išraiška. V. Gronskas (1997) teigia, kad rizikuoti – reiškia daryti sprendimą tiksliai nežinant jo rezultatų bei pasekmių. Reikia pridurti, kad rizika nėra vien neigiamų įvykių ar nuostolių tikimybė, kaip teigia daugelis autorių, rizika – neapibrėžtumas, kuris nebūtinai reiškia nuostolius. Priimtinausias rizikos apibrėžimas yra toks: **rizika** – rezultatų ir įvykių neapibrėžtumas.

1 lentelė

Rizikos sąvokų palyginimas

Šaltinis:	Sąvoka:
Rizikos apibrėžimai vadybos teorijoje:	
C. Albert, A. Dorofee (2006, p. 1)	Rizika – tai galimybė patirti žalą arba netektį.
A. Garškienė (1998, p. 53)	Rizika – pelno gavimo neapibrėžtumas.
R. L. Daft (2000, p. 270)	Rizika – kai veikimo tikslai yra aiškūs ir konkretūs, tačiau nežinoma ar bus pasiektas planuojamas pelningumas.
Rizikos apibrėžimai žinyuose:	
Wikipedia enciklopedijoje (2006)	Rizika – tai koncepcija, kuri reiškia potencialų neigiamą poveikį turtui.
A. Bendorienė, V. Bogušienė, E. Dągytė, Daržinskaitė ir kt. (2005, p. 649)	Rizika: 1) ryžimasis veikti žinant, kad yra tam tikra tikimybė nepasiekti tikslo, arba ryžimasis nepaisyti galimų neigiamų atsitiktinių aplinkybių padarinių; 2) aplinkybės, kuriomis gali ištikti nesėkmė apsisprendusį imtis tam tikro veiksmo, priemonės ar jų nesiimti; 3) nepasisekimo tikimybė.
Rizikos apibrėžimai ekonomikos teorijoje:	
J. Lazauskas (2005, p. 146)	Rizika – tai galimybė įvykti nepageidaujama įvykiui.
Z. Lydeka, B. Drilingas (2001, p. 170)	Rizika – tai specifinė ekonomikos neapibrėžtumo išraiška, atsispindinti dalyvių veiksmuose.
J. Sloman (1999, p. 76)	Rizika – tai veiksmo įvykimas arba neįvykimas, bet jo įvykimo tikimybė yra žinoma.
R. Urniežius (2001, p. 24).	Ekonominė rizika – nepalankus, atsitiktinio įvykio ar sąlygų atsiradimas ūkio subjekto veikloje.
O. Buckiūnienė (2002, p. 23)	Ekonomikos rizika – galimybė įvykti nepageidaujama įvykiui.
Rizikos apibrėžimai finansų teorijoje:	
Cyril Pat Obi (1999, p. 82)	Rizika – tikimybė, kad faktiškos pajamos gali nukrypti nuo laukiamų.
V. Kvederaitė (1997, p. 29)	Rizika – galimas nukrypimas nuo laukiamo rezultato

1 lentelės tęsinys

Šaltinis:	Sąvoka:
W. L. Megginson (1997, p. 93)	Rizika – finansinis pokytis, apibrėžiamas kaip tikimybė, kad bus uždirbtas pelnas arba patirtas nuostolis.
E.J Vaughan (1997, p. 8)	Rizika – situacija, kai atsiranda galimybė nepalankaus nukrypimo nuo nepageidaujamo rezultato, kuris numatomas, kad jis bus.
J. Mackevičius (1998, p. 575)	Rizika – tai tam tikri nuostoliai, susidarę nepasiekus užsibrėžto tikslo.
A. V. Rutkauskas, V. Damašienė (2002, p.107)	Rizika – tai rezultatų neapibrėžtumas, kuris nebūtinai reiškia nuostolius.
E. F. Brigham, J.F. Houston (2001, p. 230)	Rizika – tai galimas pelnas arba nuostolis.
E. Buškevičiūtė (1998, p. 209)	Rizika – tai galimybė įvykti nepageidaujamam įvykiui.
J. Bessis (1998, p. 11)	Rizika – grėsmė, kad ūkinė operacija ar ūkinis įvykis neigiamai paveiks įmonės dabartinę veiklą ir tolesnes jos galimybes siekiant numatytų tikslų.
V. Katkus (2000, p. 40)	Rizika – būsimų pajamų neapibrėžtumas.
Rizikos apibrėžimai investicijų teorijoje:	
K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2005, p. 108)	Rizika – potenciali, kiekybiškai įvertinama įvykių tikimybė ir nuostolių galimybė.
V. Aleknevičienė (1997, p. 6)	Rizika – sprendimų situacija, kurioje egzistuoja faktinių rezultatų nukrypimo nuo prognozuojamų galimybė.
R. Norvaišienė (2004, p. 31)	Rizika – tikimybė, kad faktiškas pelnas iš investicijų nukryps nuo laukiamo dydžio.
G. Kancerevyčius (2006, p. 79)	Rizika – tikimybė, kad investicijos faktiškas pelningumas ar pinigų srautai bus kitokie nei planuojamas pelningumas ar planuojami pinigų srautai.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Įmonės visada susiduria su rizika planuojant įmonės investicijas. Rengiant investicinį projektą visi jo dalyviai, siekia, kad projektas būtų įgyvendintas ir nepatirtų nuostolių. Tačiau, rizika, kad projektas žlugs ar nepateisins planuojamų lūkesčių visada egzistuoja. A. Griškevičius, J. Silickas (1998) teigia, kad rizika pripažįstama kiekviename projekte. Kiekvienas projektas yra daugiau, ar mažiau rizikingas ir „išsivaduoti“ nuo rizikos neįmanoma. Kiekviena investicija yra susijusi su didesne ar mažesne rizika.

Lyginant įvairių autorių nuomones apie projekto riziką, pastebima, kad projekto rizika taip pat suprantama dvejopai: kaip rezultatas, arba kaip įvykis (2 lentelė). Vieni autoriai, pavyzdžiui, B. Neverauskas ir kiti (2004) akcentuoja, jog projekto rizika yra neapibrėžtumas, kai įgyvendinant investicinį projektą pasireiškia nenumatytos situacijos ir atitinkamai su tuo susijusios pasekmės. R. Norvaišienė (2004) investicinio projekto riziką įvardija, kaip galimybę nukrypti nuo laukiamų projekto rezultatų.

Norint tiksliai apibrėžti projekto riziką, reikia aptarti paties projekto sąvoką. A.Garškienė (1997) projektą apibrėžia, kaip iš anksto parengtą planą, kuris nukreiptas į tam tikro objekto ar sistemos sukūrimą ar pakeitimą, atsižvelgiant į nustatytus tikslus, terminus, numatytas sąnaudas ir rezultatų kokybę. Kadangi projektas – numatytų veiksmų seka, tai natūralu, kad projektą gali paveikti nenumatyti įvykiai, kurie gali neigiamai paveikti projektą, vadinasi projekto rizikingumas turi būti pagrįstas tokių įvykių atsiradimo tikimybės vertinimu. Projekto rizika, tai tikimybė, kad projektas gali būti nuostolingas, įvykus laiko, sąnaudų ar pardavimų pokyčiams. Taigi, priimtinausias projekto rizikos apibrėžimas yra toks: **projekto rizika** – tai tikimybė įvykti neprognuotiemis įvykiams, kurie gali paveikti laukiamą projekto pelningumą.

2 lentelė

Projekto rizikos sąvokų palyginimas

Šaltinis:	Sąvoka:
B. Neverauskas ir kt. (2004, p.62)	Projekto rizika – tai neapibrėžtumas, susijęs su galimybe projektą įgyvendinant pasireikšti nenumatytiems situacijoms ir su tuo susijusioms pasekmėms atsirasti.
R. Norvaišienė (2004, p. 174)	Investicinio projekto rizika – apibrėžiama kaip projekto rezultatų nuokrypio nuo laukiamo rezultato galimybė.
A. Griškevičius, J. Silickas (1998, p. 38)	Projekto rizika – neuztikrintumas, susijęs su nepalankių padėčių bei padarinių atsiradimu, realizuojant projektą.
A. Puxty, C.J. Dodds (1991, p.30)	Projekto rizika – fundamentalus faktorius, kuris įtakoja investicinio projekto pelningumą.
S. B. Block, A. H. Geoffrey (1992, p.382)	Projekto rizika – tai faktorius įtakoiantis projekto pelningumą.
R. Kučinskienė, V. Kučinskas (2005, p. 22)	Projekto rizika – visuma neplanuotų įvykių, kurie gali paveikti projektą ar jo elementus, sudaryti prielaidas laiko ir sąnaudų nuostoliams atsirasti bei kliudyti laiku pasiekti planuojamus projekto rezultatus.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Atlikus rizikos sąvokos analizę galima teigti, kad rizikai būdingos tokios bendrosios savybės: 1) neapibrėžtumas, 2) netikrumas, 3) informacijos stoka, 4) nenuspėjamas aplinkinių elgesys, 5) laiko veiksnys. R. Kučinskienė, V. Kučinskas (2005) išskiria tokius projekto rizikai būdingus veiksnius: 1) rizikingi įvykiai, kurie gali neigiamai paveikti projektą, 2) įvykių atsiradimo tikimybės įvertinimas, 3) projekto nuostolių įvertinimas. R. Norvaišienė (2004) pateikia investicinio projekto rizikai būdingas specifines savybes (1pav). Viena iš pagrindinių investicinio projekto specifinių savybių yra – rizikos kompleksiskumas. Investicinis rizikos vertinimas yra susijęs su įvairių rizikos rūšių identifikavimu ir akumuliacijomis vienoje verslo srityje. Kadangi kiekvienai investicinio projekto įgyvendinimo stadijai būdingos specifinės projekto rūšys, tai projekto rizika vertinama pagal atskirus investicinio proceso

etapus. Laiko veiksnys ir informacijos trūkumas, tai investicinio projekto savybės, kurios rizikos vertinimą labai apsunkina. Nuo projekto trukmės priklauso bendras projekto rizikos lygis. Projekto rizika yra labai glaudžiai susijusi su įmonės veiklos rizika, nes investicinių projektų pinigų srautų susidarymas tiesiogiai susijęs su įmonės veiklos efektyvumu. Investicinio projekto rizika bet kurioje įmonėje, vykdančioje kapitalo investicijas, yra objektyvus reiškinys, nors daugelis projekto rizikos parametrų priklauso nuo subjektyvių valdymo sprendimų, priimamų investicinių projektų rengimo procese. Finansinio investavimo procese įmonė gali pasinaudoti kapitalo rinkos indikatoriais, o investicinės rinkos segmente tokių indikatorių nėra, ir tai mažina rinkos veiksnių vertinimo patikimumą projektų rizikos analizės procese. Projekto rizikos prigimtis yra objektyvi, o jo vertinimo matas – projekto rizikos lygis – yra subjektyvus. Šio reiškinio vertinimo neadekvatumą, sąlygoja naudojamos informacijos patikimumas, vertinančių asmenų kvalifikacija, patirtis.

Šaltinis: sukurta autorės pagal NORVAIŠIENĖ, R. (2004) Įmonės investicijų valdymas, p. 174.

1 pav. Investicinio projekto rizikos savybės

Taigi, apibendrinant dar kartą reikia akcentuoti, kad šiuolaikinėje literatūroje rizikos ir investicinio projekto rizikos sąvokos suprantamos dvejopai, vienu atveju fiksuojamas rezultatas, kitu atveju – veiksmas. Priimtinausias rizikos apibrėžimas yra toks: **rizika** – rezultatų ir įvykių neapibrėžtumas. Atitinkamai priimtinausias projekto rizikos apibrėžimas yra: **projekto rizika** – tai tikimybė įvykti neprognuotiems įvykiams, kurie gali paveikti laukiamą projekto pelningumą.

1.2 Investicinių projektų rizikos rūšys

Įgyvendinant investicinius projektus susidaro neužtikrintumas, kurį lemia daug įvairių priežasčių, todėl tikslinga įvardinti rizikos rūšis, kurios daro įtaką investicijų realizavimui (3 lentelė). J.

Kennon (2006) teigia, įmonės susiduria su trimis rizikos rūšimis: verslumo rizika, gebėjimo įvertinti riziką ir pardavimų rizika.

3 lentelė

Investicinių projektų rizikos rūšys

Šaltinis:	Siūlomos investicinių projektų rizikos rūšys:
J. Lazauskas (2005, p. 147)	1) Stichinės nelaimės; 2) aplinkos bei politikos poveikis; 3) ekonominė bei finansinė aplinka; 4) veiklos strategija; 5) organizaciniai veiksliai.
A. Giškevičius, J. Silickas (1998, p. 39)	1) Klaidos statybos projektinėje dokumentacijoje; 2) specialistų kvalifikacija; 3) force majeure aplinkybės; 4) tiekimo rizika; 5) blogos kokybės rizika; 6) sutarties žlugimas.
K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2005, p. 109)	1) Klaidos projektinėje dokumentacijoje; 2) specialistų kvalifikacijos stoka; 3) globalinės ir ekonominės aplinkybės; 4) tiekimo rizika; 5) kokybės rizika; 6) sutarčių žlugimas.
R. Norvaišienė (2004, p. 175)	1) Paties projekto rizika; 2) bendra įmonės vidaus rizika; 3) rinkos rizika.
V. Darškuvienė (1997, p. 149)	1) Išskirtinė rizika; 2) vidinė rizika; 3) rinkos arba koeficiento beta rizika.
B. Neverauskas, V. Stankevičius, V. Viliūnas, J. Černiūtė (2004, p.63)	1) Išorinė: a) nenuspėjama, b) nuspėjama, bet nenumatyta; 2) Vidinė: a) techninė, b) netechninė, c) teisinė, d) apdraudžiamoji.
A.V Rutkauskas, R. Tamošiūnienė (2002, p. 183)	1) Išorinė: fizinė, ekonominė, politinė; 2) Vidinė: statybinė, kontraktinė, vykdomoji ir vadybinė rizika.
NetTel informacijos centras, 2006	1) Rinkos rizika; 2) žmoniškųjų išteklių rizika; 3) finansinių išteklių rizika; 4) techninė rizika; 5) projekto valdymo; 6) laiko; 7) kontrolės rizikos.
Graham, Trotman (1995, p. 9)	1) Rizika priklausoma nuo rinkos; 2) Rizika priklausoma nuo investicinio projekto vadovo ir jo sugebėjimo jį valdyti.
L. Juozaitienė (2000, p. 152)	1) Išskirtinė rizika; 2) Vidinė rizika; 3) Rinkos arba beta rizika.

Šaltinis: sudaryta autorės.

J. Lazauskas (2005), A.Giškevičius ir J. Silickas (1998) , K.Ališauskas ir Ž. Kazlauskienė (2005) pateikia rizikos rūšis, kurios nėra klasifikuojamos pagal atskirus požymius. Kiti autoriai pateikia rizikos rūšis pagal tam tikrus požymius. Pavyzdžiui, A.V Rutkauskas, R. Tamošiūnienė (2002), B. Neverauskas ir kiti (2004) rizikos rūšis skirsto į išorines ir vidines, taip pat teigia, kad pagal galimą poveikį projektui rizika gali būti dvejopa: 1) dinaminė – tai rizika, kurios poveikis projektui gali būti ir nuostolingas, ir pelningas (kainų pasikeitimas); 2) statinė – tai rizika, kurios poveikis projektui yra nuostolingas (pavyzdžiui, įrenginių gedimai).

Investicinio projekto įgyvendinimas priklauso nuo įmonės, nuo su projektu dirbančių asmenų, nuo rinkos būklės ir dar daugelio veiksnių. Investicinio projekto įgyvendinimas yra pagrįstas daugybe rizikos rūšių, todėl yra tikslinga jas sugrupuoti. R. Norvaišienės (2004) pateikia projektų rizikos rūšių klasifikacija yra tikslingiausia, nes išskiria tris pagrindines rizikas: 1) *paties projekto rizika*, kuri

traktuojama kaip atskira, nesusijusi su kitais įmonės projektais; 2) *bendra įmonės vidaus rizika*, kuri vertina projekto įtaką bendrai įmonės rizikai; 3) *rinkos rizika*, kuri vertina projekto riziką įmonės akcininkų, diversifikavusių kapitalą akcijų rinkoje, atžvilgiu. Paties projekto, įmonės vidaus ir rinkos rizikos glaudžiai koreliuoja. Kuo aukštesnė paties projekto rizika, vadinasi atitinkamai aukštesnė ir įmonės vidaus bei rinkos rizika.

Taigi, išanalizavus įvairių autorių pateiktas projektų rizikos klasifikacijas, nustatyta, kad tikslingiausia klasifikacija yra tokia: 1) paties projekto rizika, 2) bendra įmonės vidaus rizika, 3) rinkos rizika.

1.3 Rizikos analizė ir jos tikslai

Rizikos analizė yra atliekama, įvertinus visų galimų rizikos veiksnių pasireiškimo formų galimybes. Rinkos analizės sąvoka literatūroje pateikiama skirtingai, tačiau esmė išlieka ta pati (4 lentelė).

4 lentelė

Rizikos analizės sąvokos palyginimas

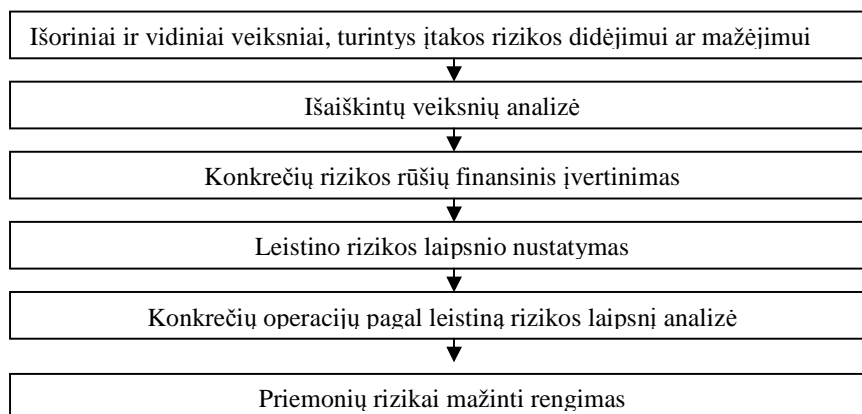
Šaltinis:	Sąvoka:
R. Norvaišienė (2005, p.177)	Rizikos analizė yra planavimo funkcija, atliekama siekiant identifikuoti ir įvertinti rizikos elementus arba rizikos veiksniai, kurie gali paveikti projekto rezultatą.
B. Neverauskas, V. Stankevičius, V. Viliūnas, J. Černiūtė (2004, p. 66)	Rizikos analizė apima rizikos numatymą ir jos poveikio kaštams įvertinimą.
A. V. Rutkauskas, R. Tamošiūnienė (2002, p. 182)	Rizikos analizės tikslas – pateikti potencialiems projekto partneriams būtinus duomenis, norint priimti sprendimus dėl dalyvavimo projekte tikslingumo ir dėl metodų, apsaugančių nuo galimų finansinių nuostolių, parinkimo.
S. Harris (2006)	Rizikos analizė – rizikos valdymo priemonė, kuri atskleidžia silpnas projekto vietas ir grėsmes, taip pat apskaičiuoja ir įvertina galimus nuostolius.
R. Urniežius (2001, p. 25)	Ekonominės rizikos analizės tikslas – gauti patikimų duomenų, priimant efektyvius valdymo sprendimus. Galutinis tikslas – parengti verslo rizikos mažinimo ar išvengimo priemones.
H. Bierman (1999, p. 170)	Rizikos analizės tikslas – nustatyti rizikos lygį tam tikroje finansinėje strategijoje.
V. Bagdonas (1996, p. 21)	Rizikos analizės tikslas – pateikti būsimiems potencialiems partneriams būtinus duomenis pagal kuriuos sprendžiama tikslingumas dalyvauti projekte ir numatyti apsaugos priemones dėl galimų finansinių nuostolių.
R. D. Stewart (1995, p. 267)	Rizikos analizė – loginė, struktūrinė veiksmų seka padedanti įvertinti rizikos lygį.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Kalbant apie riziką, galima išskirti tris esminius bruožus, kurie apibūdina projekto riziką: 1)

galimi rizikos veiksniai; 2) galimų rizikos veiksnių pasireiškimo tikimybės; 3) rizikos poveikis projekto rezultatams. Norint pasirinkti optimaliausią investicinį projektą, aukščiau išvardinti veiksniai privalo būti ištirti. Taigi, priimtinausia savoka yra: **rizikos analizė** – tai rizikos rūšių identifikavimas iš anksto, jų neigiamos įtakos įvertinimas ir priemonių taikomų jai minimizuoti parengimas.

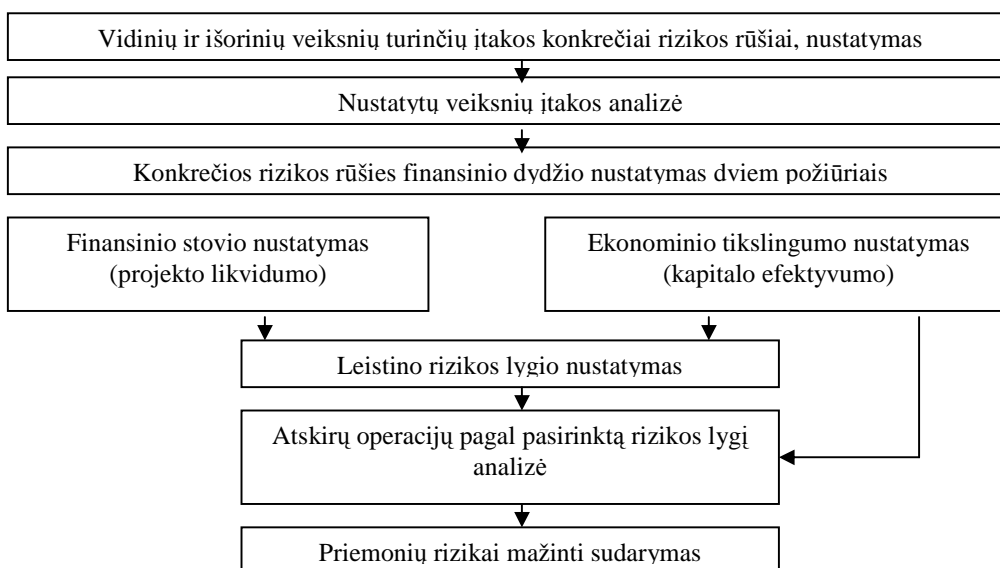
J. Mackevičius, D. Poškaitė (1998) ir R. Urniežius (2001) rekomenduoja rizikos veiksnių analizės nuoseklumą (2 pav). Rizikos analizė pradedama nuo išorinių ir vidinių rizikos veiksnių identifikavimo. Išoriniai veiksniai yra susiję su valstybės ekonomine politika, nepalankiais verslui įstatymais, ekonomine valstybės būkle, rinkos svyravimais, infliaciniais procesais, taip pat prie išorinės rizikos priskiriamos force majeure aplinkybės. Vidiniai rizikos veiksniai yra susiję su įmonės darbuotojų klaidomis, neracionaliu išteklių paskirstymu, pasenusių technologijų naudojimu. Identifikavus vidinius ir išorinius veiksnius atliekama išaiškintų veiksnių analizė, apskaičiuojamos projekto galimos geriausios ir blogiausios rezultatų ribos, ieškomi būdai kaip išvengti rizikos ir parengiamos jos mažinimo priemonės.

Šaltinis: MACKEVIČIUS, J.; POŠKAITĖ, D. (1998) Finansinė analizė, p. 577

2 pav. Rizikos analizės nuoseklumas (1)

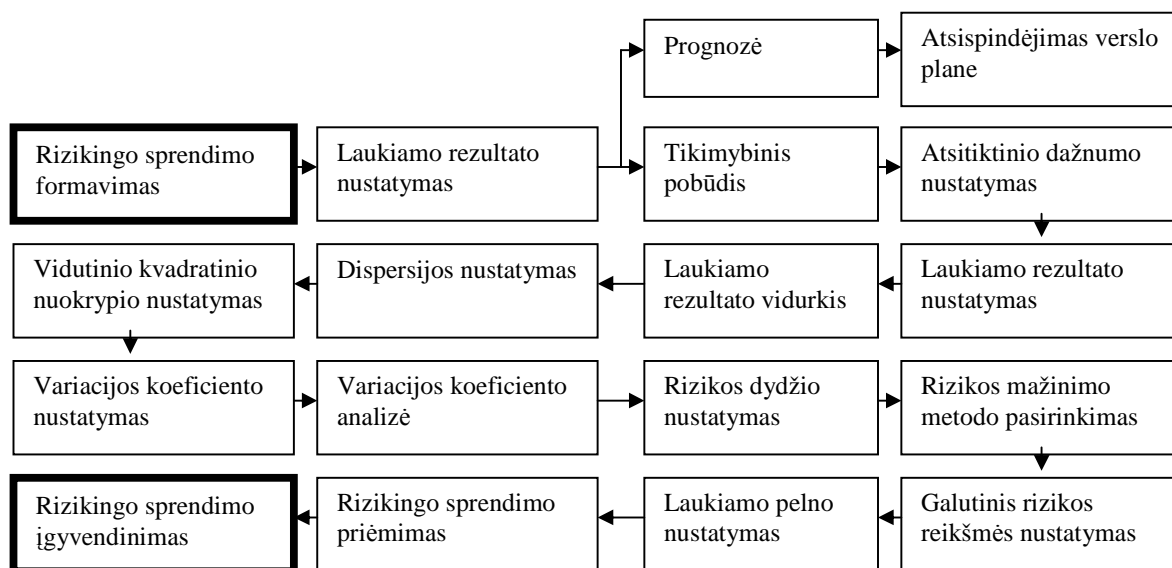
V. Bagdonas (1996) pateikia labai panašų, tačiau šiek tiek detalesnį rizikos veiksnių analizės nuoseklumą (3 pav.). Kaip ir aukščiau pateiktame J. Mackevičiaus, D. Poškaitės (1998) ir R. Urniežiaus (2001) rizikos analizės tyrime (2 pav.), rizikos analizę siūloma pradėti nuo vidinių ir išorinių veiksnių, turinčių įtakos konkrečiai rizikos rūšiai, nustatymo, ir atlikti nustatytų veiksnių įtakos analizę. Toliau V. Bagdonas (1996) siūlo nustatyti konkrečios rizikos rūšies finansinio dydžio nustatymą dviem požiūriais (finansinio stovio ir ekonominio tikslingumo nustatymas), vėliau nustatyti leistiną rizikos ribą ir galutinis žingsnis – priemonių rizikai mažinti sudarymas.

Šaltinis: BAGDONAS, V. (1996) Verslo rizika, p. 22

3 pav. Rizikos analizės nuoseklumas (2)

A. Garškienė (1997) rizikingus sprendimus siūlo priimti pagal 4 paveiksle pateiktą modelį. A. Garškienės pateiktas rizikingų sprendimų priėmimo modelis yra daug detalesnis ir skiriasi struktūra lyginant su 2 ir 3 paveikslais. 4 paveiksle pirmas žingsnis yra rizikingo sprendimo formavimas, toliau laukiamo rezultato nustatymas, kuris apima laukiamo rezultato vidurkio, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio ir variacijos koeficientų nustatymą. Pagal gautus skaičiavimus yra nustatomas rizikos lygis, parenkamos rizikos mažinimo priemonės, nustatomas laukiamas pelningumas ir įgyvendinamas rizikingas sprendimas.

Šaltinis: GARŠKIENĖ, A. (1997) Verslo rizika, p. 19

4 pav. Rizikingų sprendimų priėmimas

Pagrindiniai skirtumai tarp trijų (2, 3 ir 4 pav.) analizuojamų algoritmų yra tai, kad 2 ir 3 paveiksle nėra konkrečiai įvardintos rizikos finansinio vertinimo priemonės, o A. Garškienės (1997) pateiktoje schemoje yra konkrečiai įvardinti sprendimo priėmimo žingsniai, tačiau nėra išskirti kiekybinės analizės žingsniai, t.y., rizikos rūšių identifikavimas ir nustatytų veiksnių įtakos analizė.

R. Norvaišienė (2004) pateikia pagrindinius du etapus, kurie apima rizikos analizės procesą: 1) kokybinė rizikos analizė, kurios tikslas – rizikos identifikavimas; 2) kiekybinė rizikos analizė, kurios tikslas – išmatuoti riziką, t.y. išmatuoti rizikingų veiksnių kitimo įtaką projekto efektyvumui.

K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2005) siūlo tokią metodų seką rizikos analizei atlikti: 1) jautrumo analizė; 2) stabilumo patikrinimas ir ribinių projekto parametrų reikšmių nustatymas; 3) projekto parametrų koregavimas; 4) sprendimų medžio sudarymas; 5) formalizuotas neapibrėžtumo aprašymas, taikant scenarijų analizę, Monte Karlo metodą.

Kad rizikos analizė būtų atlikta išsamiai, turi būti įgyvendinti pagrindiniai rizikos analizės tikslai, tai rizikos rūšių identifikavimas, jų neigiamos įtakos įvertinimas ir priemonių jai minimizuoti parengimas. Taigi, priimtinausia rizikos analizės veiksmų seka tokia: 1) pirmas etapas - atliekama kokybinė rizikos analizė, kuri apima rizikos rūšių identifikavimą ir identifikuotos rizikos reikšmingumo projektui įvertinimą; 2) antras etapas - atliekama kiekybinė rizikos analizė, kurioje yra vertinama bendra projekto rizika.

Taigi, rizikos analizės dėka yra nustatomas projekto efektyvumo jautrumas. Rizikos analizė leidžia nustatyti pagrindinius neapibrėžtumo veiksnius, t.y. nustatomi rodikliai, nuo kurių priklauso projekto rezultatas, taip pat yra apskaičiuojamos projekto galimos geriausios ir blogiausios rezultatų ribos. Rizikos analizės dėka yra geriau suvokiami pavojai ir jų tarpusavio sąveika, ieškomi būdai, kaip išvengti rizikos ir ją sumažinti.

1.4 Rizikos vertinimo metodai.

Įgyvendinant investicinį projektą yra susiduriama su trimis pagrindinėmis rizikomis t.y., paties projekto rizika, bendra įmonės vidaus rizika, rinkos rizika. Todėl yra aktualu išsiaiškinti kaip galima įvertinti šias rizikas, kokie yra taikomi metodai identifikuoti šias rizikas ir kaip galima minimizuoti įvertintą rizikos grėsmę. J. Nedzveckas, R. Bagdzevičienė, R. Dapkus (2003) teigia, kad rizikos įvertinimas – yra mažiausio nukrypimo nuo laukiamo rezultato paieška ir nustatymas.

Rinkos rizikos nustatymas. Rinkos sudėtis nuolat kinta, įmonės nuolatos susiduria su rizika: keičiasi konkurentų padėtis rinkoje, finansavimo sąlygos ir formos, šalies ekonominė padėtis rinkoje, mokesčių sistema. A.V. Rutkauskas (2001) teigia, kad rinkos analizė susijusi paklausos ir pasiūlos jėgomis. Todėl šios jėgos turi būti nagrinėjamos valstybiniu, teritoriniu ir vietiniu lygiais. V. Bagdonas

(1996) teigia, kad visi veiksniai darantys įtaką rizikos lygiui projekte yra skirstomi į dvi grupes: objektyvūs ir subjektyvūs. Objektyviems veiksniams priskiriami veiksniai nepriklausantys nuo įmonės. Šiuos veiksnius galima įvardinti kaip rinkos riziką, nes tai infliacija, konkurencija, anarchija, politinės ir ekonominės krizės, ekologija, muitai, laisvos prekybos ekonominės zonos veiksniai. A. Garškienė (1998) teigia, kad rinkos riziką gali sukelti tokie veiksniai: 1) konkurentų daugiau nei rinkos potencialas, 2) pardavimo kanalai negali aptarnauti visų įmonių; 3) išteklių ribotumas; 4) vartotojo prioritetai (prioritetas importui). C. P. Jones (1992) rinkos riziką įvardija, kaip nediversifikuojamą ir nepriklausančią nuo įmonės veiksmų. Teigia, kad investuotojas šios rizikos rūšies negali nuspėti ir ši rizikos rūšis yra pati kritiškiausia visiems investuotojams. P. Wilson (1997) teigia, kad egzistuoja trys pagrindiniai klausimai susiję su rizika, į kuriuos investuotojas nori gauti atsakymus: 1) rinkos plėtimasis ir prisotinimas, 2) vartotojų elgsena ir jų jautrumas kainoms, 3) paklausos akivaizdumas.

V. Gronskas (1997) teigia, kad verslininkai gali numatyti būsimus įvykius rinkoje, savo veiksmų rezultatus su tam tikra tikimybe, o ne absoliučiai tiksliai. Rinkoje yra tikimybė arba laimėti, gauti pelną arba pralaimėti, patirti nuostolius.

Norint sumažinti riziką reikia ją valdyti, reikia įvertinti kokia rizika yra dominuojanti ir kokios gali būti pasekmės. Įmonė turi būti konkurencinga, o tai lemia lankstus tikslų, išteklių, organizacijos struktūros ir gamybos valdymas. A. Garškienė (1998) teigia, kad lankstumą garantuoja: 1) gamybos diversifikacija, valdymo decentralizacija ir kitos įmonės adaptacijos priemonės kintant išorinei aplinkai; 2) specializuotų išteklių naudojimo mažinimas (tarp jų ir įrangos); 3) investicijos į išteklių gamybą ar gavybą (vertikali ir horizontali integracija).

Verslininkai planuojant investicijas dažnai sudaro verslo planą. Tačiau daugeliu atveju verslo planas yra sudaromas labai patraukliai. Taigi, verslo planas nėra būdas išvengti rizikos, tai tik vienas iš sudėtinių elementų padedantis nuspėti riziką, jame aptariamoms problemoms ir galimi sprendimai, išskiriamos aktualios problemos, pateikiami sėkmės veiksniai, kurie keičiasi kintant išorinei ir vidinei verslo aplinkai.

Taigi, rinkos rizika yra viena iš sudėtinės rizikos dalių, kuri veikia investicinį projektą. Rinkos rizika yra reikšminga investiciniam projektui, nes pakitus vienam rinkos elementui, automatiškai keičiasi ir investicinio projekto rizikos laipsnis ir pačios įmonės vidaus rizika, kadangi šios trys rizikos koreliuoja tarpusavyje. Rinkos rizikos neįmanoma tiksliai numatyti, galima tik nuspėti su tam tikra tikimybe. Ir kaip teigia R. Bender, K. Ward (2003), R. P. Daves ir kiti (2004), kuo didesnis projekto rizikos lygis, tuo didesnis laukiamas projekto pelningumas. Rizika ir pelningumas stipriai koreliuoja tarpusavyje.

Įmonės vidaus rizikos identifikavimas. Įmonės gali patirti nuostolius dėl įvairiausių priežasčių, pavyzdžiui, dėl veikimo nepatikimomis verslo sąlygomis. Kiekvienoje įmonėje yra daugybė pažeidžiamų veiklos sričių ir kiekvienas įmonės vadovas ir investuotojas nori, kad tas rizikingumas būtų išmatuotas. Kad įmonės riziką būtų galima išmatuoti, pirmiausiai ji turi būti nustatyta. Įmonėms, siekiančioms efektyviai vykdyti savo veiklą ir konkuruoti nuolat kintančiomis verslo aplinkos sąlygomis, yra būtina išsami veiklos rizikos analizė. D. Vidickienė (2004) įmonės veiklą siūlo vertinti pasinaudojant žodžių linksniavimu, iškeliant klausimus: kas, ko, kam, ką, kuo, kur ir mėginant į juos atsakyti. (5 lentelė).

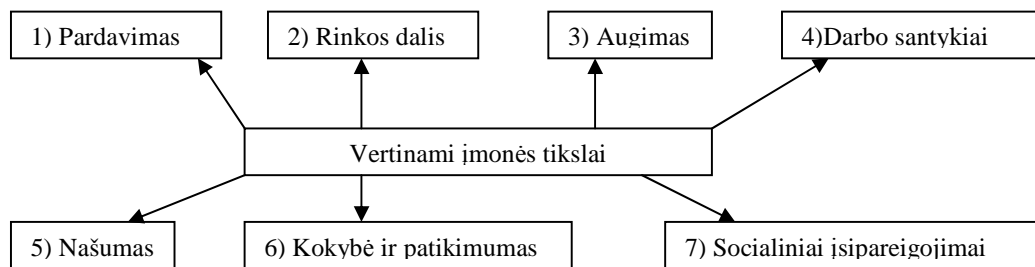
5 lentelė

Įmonės veiklos vertinimo sistema

Linksniai	Objektas susietas su įmonės veiklos vertinimu	Atsakymas
Vardininkas: kas?	Kas yra įmonės veiklos vertintojas?	1) Didelę galią įmonei turinčios interesų grupės (savininkai, darbuotojai, klientai, tiekėjai); 2) Svarbiausi vadovai; 3) Valstybė ir visuomenė.
Kilmininkas: ko?	Iš ko kyla įmonės veiklos vertinimo pirminės nuostatos?	Iš neoklasinės (vertinimas grindžiamas optimizacija), institucionalistinės (vertinimas grindžiamas pasitenkinimo lygio analize) ir visuotinės kokybės vadybos teorijų.
Naudininkas: kam?	Kam reikalingi vertinimo rezultatai?	1) Operatyviam valdymui ir planavimui; 2) Strateginiam planavimui ir valdymui; 3) Kokybės vadybai; 4) Esminiam struktūriniam pertvarkymui.
Galininkas: ką?	Ką laikysime įmonės veiklos vertinimo matu?	1) finansine apskaita pagrįstus matavimus: a) išlaidų dydį, b) įmonės ir jos padalinių sukurto pelno dydį; c) investicijų grąžą. 2) Nefinansinius įmonės veiklos aspektus.
Įnagininkas: kuo?	Kuo naudotis vertinant įmonės veiklą?	Kuo vertinimo priemonė pasižymi įvertinant tam tikrus veiklos aspektus: 1) užtikrina vertinimo aspektų ryšį; 2) susieja vertinamus aspektus su svarbiausių įmonės veikla suinteresuotų asmenų grupių vertybėmis; 3) pritaikyta tam tikrai valdymo koncepcijai ar veiklos šakai; 4) padeda atskleisti vertinimo tikslus per visus įmonės valdymo hierarchinius lygius.
Vietininkas: kur?	Kur atliekamas vertinimas?	1) Aukščiausiu valdymo lygiu (visos įmonės mastu); 2) Viduriniu valdymo lygiu (verslo vienetuose, padaliniuose); 3) Žemiausiu valdymo lygiu (verslo vienetų skyriuose, darbo grupių, įvairios veiklos, darbuotojų atžvilgiu.)

Šaltinis: MACKEVIČIUS, J. (2005) Įmonių veiklos analizė, p.298. pagal VIDICKIENĖ, D. (2004) Įmonės veiklos vertinimo sistema.

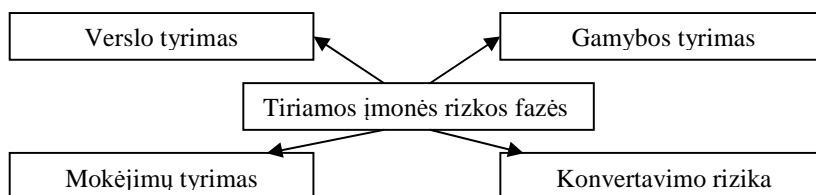
T. Lucey (1990) siūlo analizuoti ir vertinti įmonės tikslus (5 pav.).

Šaltinis: sukurta autorės pagal LUCEY. T. (1990) A First course in cost and management accounting: foundation, instruction, right, start, textbooks, p. 378.

5 pav. Rizikos vertinimas pagal įmonės tikslus

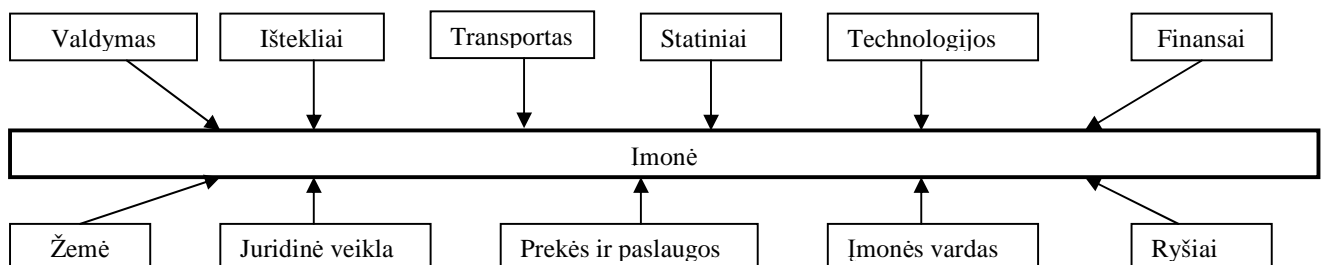
O. Buckiūnienė (2002) išskiria tokias įmonės rizikos fazes: 1) verslo tyrimo fazė, 2) gamybos fazė; 3) mokėjimo fazės; 4) konvertavimo rizika, kurios turi būti įvertintos (6 pav).

Šaltinis: sukurta autorės pagal BUCKIŪNIENĖ, O. (2002) Įmonių finansai, p.23

6. pav. Rizikos analizės procesas

Norint įvertinti rizikingiausias veiklos sritis, įmonių vadovai ir analitikai turi nuolat stebėti šakos verslo tendencijas, ieškoti naujų rinkų ir verslo plėtros galimybių. Kad įmonės veiklos strategija būtų teisingai suformuluota, įmonės vadovybė turi turėti bendrą rizikos supratimą. J. Mackevičius (2005) teigia, kad didžiausia įmonės veiklos rizika pasireiškia, kai verslo procesai: 1) nėra aiškiai apibrėžti, 2) menkai siejami su verslo strategijomis, 3) nepatenkina vartotojų poreikių, 4) nedidina turto, 5) neapsaugo išteklių nuo netaupaus vartojimo ir piktnaudžiavimo.

Šaltinis: sukurta autorės pagal USEVIČIUS, K. (1998) Įmonės veiklos analizė ir verslo plano pagrindai, p. 194

7. pav. Įmonės rizikos vertinimo sistema pagal veiklos sritis

Kadangi rizika priklauso nuo daugelio veiksnių, todėl ją labai sunku įvertinti. Kad įmonės rizika būtų tinkamai įvertinta, labai svarbu atkreipti dėmesį į visas veiklos sritis ir nustatyti problematiškiausias. Pavyzdžiui, įmonės gali patirti nuostolių dėl nepatikimų verslo sąlygų, nes kiekviena įmonė turi pažeidžiamų veiklos sričių, o padidėja esant nepalankiai verslo aplinkai. Įmonėms, siekiančioms efektyviai vykdyti veiklą ir konkuruoti kintančiomis verslo sąlygomis, yra būtina atkilti išsamią veiklos analizę. Todėl tikslingiausia įmonės veiklos vertinimo sistema yra pagal veiklos sritis (7 pav). *Valdymas* turi būti paremtas įstatymais, *ištekliai* apima darbuotojus, naudingumo koeficientą, medžiagas, energiją, informaciją, pinigus. *Transporto* problemos susijusios su mokesčiais, muitais, kainomis, standartais; *statiniai* – tai reikalavimai, nuoma, valdymo teisė, kainos. *Technologijos*, tai įrenginiai, jų našumas, standartai, reikalavimai. *Finansai* turi labai didelę įtaką įmonės gerovei, nes tai mokesčiai, pakeitimai, infliacija, baudos, apribojimai, atsiskaitymų sunkumai, kreditai, valiutų kursai. *Žemė* - tai teisė, draudimai, nuoma, ekologiniai veiksniai, reikalavimai; *juridinė veikla* apima: registraciją, įmonės statusą, įstatymus. *Prekės ir paslaugos*, tai juridiniai klausimai, rinka, licencijos, muitai, kaina, kokybė, apribojimai. *Įmonės vardas* – tai įforminimo sunkumai, geras vardas, apsauga. *Ryšiai* susiję su apribojimais, politika, bendravimo sunkumais. Taigi, tik atlikus išsamią įmonės veiklos analizę, galima nustatyti rizikingiausias veiklos sritis.

Įmonės rizikos vertinimas. Rizikos apskaičiuoti neįmanoma, teigia J. Mackevičius (2005), nes rizikos negalima „įpakuoti ar pakelti“, ją galima numatyti, įvertinti, išmatuoti. Vertinant rizikos lygį, paprastai yra siūloma nustatyti geriausius ir blogiausius parametrus. Jeigu geriausio ir blogiausio parametro skirtumas yra nedidelis, tai reiškia mažesnę rizikos tikimybę.

Skirtingi autoriai skirtingai įvardija pagrindinius rizikos matavimo vienetų ir rizikos įvertinimo metodus (6 lentelė).

6 lentelė

Rizikos vertinimo matai

Autorius:	Siūlomi matavimo vienetai ir rizikos įvertinimo metodai
O. Buckiūnienė (2002)	1) Laukiamas pelningumas, 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis; 3) variacijos koeficientas;
J. Mackevičius (2005)	1) Rizikos koeficientas (didžiausia nuostolio apimtis/nuosavas kapitalas);
S. B. Block, A. H. Geoffrey (1992, p.392)	1) Laukiamas pelningumas, 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis, 3) variacijos koeficientas
A. V. Rutkauskas (2000)	1) Tikimybinis pasiskirstymas, 2) laukiamas pelningumas, 3) vidutinis kvadratinis nuokrypis 4) normalusis tikimybinis pasiskirstymas; 5) variacijos koeficientas.
V. Garškienė (1997)	1) Laukiamas pelningumas; 2) laukiamo rezultato vidurkis, 3) laukiamo rezultato sklaidos diapozonas (dispersija, vidutinis kvadratinis nuokrypis, variacijos koeficientas)
H. Levy, T. Post (2005)	1) Laukiamas pelningumas; 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis, 3) variacijos koeficientas.

Autorius:	Siūloami matavimo vienetai ir rizikos įvertinimo metodai
J. Lazauskas (2005)	1) Rizikos koeficientas
E. F. Brigham, J. F. Houston (2001)	1) Laukiamas pelningumas; 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis, 3) variacijos koeficientas
A. H.R. Davis, G. E. Pinches (1998)	1) Laukiamas pelningumas; 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis,
V. Gronskas (1997)	1) Laukiamas pelningumas
W.L. Megginson (1997)	1) Laukiamas pelningumas, 2) vidutinis kvadratinis nuokrypis.

Šaltinis: sukurta autorės.

Dažniausiai išskiriami keturi rizikos vertinimo matai: laukiamas pelningumas, vidutinis kvadratinis nuokrypis, variacijos koeficientas ir rizikos koeficientas.

Laukiamas pelningumas. Tikimybės teorijos metodo taikymas ekonominiuose sprendimuose reikštų įvykio atsiradimo tikimybės nustatymą ir labiausiai tinkamo sprendimo atranką, maksimizuojant laukiamą pelningumo rezultata. Laukiamas pelningumas \bar{x} apskaičiuojamas taip:

$$\bar{x} = \sum_{i=1}^n p_i x_i \quad (1)$$

čia: \bar{x} – laukiamas pelningumas,

p_i – įvykio tikimybė;

x_i – i-tojo įvykio faktinis pelningumas.

Taigi, laukiamas pelningumas yra lygus sumai kiekvieno i-tojo įvykio faktinio pelningumo, padauginto iš tikimybės, kad i-tasis įvykis įvyks.

Vidutinis kvadratinis nuokrypis. Daugelis autorių pavyzdžiui, O. Buckiūnienė (2002), A. V. Rutkauskas (2000), E.F. Brigham, J.F. Houston (2001), A. H. R. Davis, G. E. Pinches (1998) teigia, kad tradicinis rizikos matas yra – **vidutinis kvadratinis nuokrypis** (σ). Jis matuoja priimamų sprendimų rezultatų nepastovumą, t.y. riziką. Apskaičiuojant šį rodiklį, laukiamas pelningumas atimamas iš kiekvienos būklės faktinio pelningumo, skirtumas pakeliamas kvadratu ir kvadratinis svyravimas padauginamas iš tikimybės. Gauti rezultatai susumuojami ir ištraukiama šaknis. Vidutinis kvadratinis nuokrypis skaičiuojamas pagal formulę:

$$\sigma = \sqrt{\sum_{i=1}^n p_i (x_i - \bar{x})^2} \quad (2)$$

Vidutinis kvadratinis nuokrypis parodo ieškomo laukiamo rezultato absoliučios reikšmės sklaidos diapozoną. Kuo mažesnis σ , tuo didesnė tikimybė gauti prognozuojamą rezultatą. Nulinis vidutinis kvadratinis nuokrypis rodo, kad rizikos nėra.

Lyginant investicinius projektus, esant panašioms sprendimų alternatyvoms, standartinis nuokrypis yra tinkamas rizikos matas, tačiau, kai alternatyvos skirtingos, tuomet tinkamesnis rizikos matavimo vienetas yra variacijos koeficientas.

Taigi, kitas rizikos matavimo vienetas – **variacijos koeficientas**. A.V. Rutkauskas (1999) teigia, kad variacijos koeficientas – tai savotiškas rizikos tankumo matas. Jis parodo, kiek rizikos tenka kiekvienam tikėtinos reikšmės vienetui. Variacijos koeficientas kinta nuo 0 iki 100 procentų. Juo aukštesnis variacijos koeficientas, tuo platesnis rezultatų sklaidos diapozonas ir tuo didesnis rizikos laipsnis.

Variacijos koeficientas (K_{var}) apskaičiuojamas taip:

$$\boxed{\phantom{K_{var} = \frac{\sigma}{\mu}}}$$

(3)

Remiantis ekonominės statistikos teoriniais teiginiais galima nustatyti šias variacijos koeficientų reikšmes: 1) $0 < K_{var} < 10\%$ - nedidelis sklaidos diapozonas (žemas rizikos laipsnis); 2) $10\% < K_{var} \leq 25\%$ - vidutinis sklaidos diapozonas (vidutinė rizika); 3) $K_{var} > 25\%$ - platus sklaidos diapozonas (pakankamai aukštas rizikos laipsnis) (Garškienė, 1997, p.14).

Rizikos koeficientas – tai didžiausio nuostolio apimties santykis su nuosavo kapitalo apimtimi. J. Lazauskas (2005) ir J. Mackevičius (2005) teigia, kad negalima rizikuoti labiau, nei leidžia nuosavas kapitalas.

$$\boxed{\phantom{K_{var} = \frac{\text{didžiausias nuostolis}}{\text{nuosavo kapitalo apimtis}}}}$$

(4)

Apskaičiavus rizikos koeficientą, galima nustatyti rizikos ribas: rizikos koeficientas $< 5\%$ - mažas rizikos lygis, $5\% < \text{rizikos koeficientas} < 25\%$ - mažai tikėtinas, $25\% < \text{rizikos koeficientas} < 50\%$ - galimas (ryškus įmonės finansinės būklės pablogėjimas, reikšmingi veiklos nuostoliai), $50\% < \text{rizikos koeficientas} < 80\%$ - tikėtinas (grėsmė įmonės veiklos tęstinumui), rizikos koeficientas $> 80\%$ - aukščiausias rizikos lygis (įmonės bankrotas) (Mackevičius, 2005, p. 293).

Apžvelgus rizikos matavimo vienetus, nustatyta, kad vidutinis kvadratinis nuokrypis ir variacijos koeficientas yra populiariausi ir dažniausiai autorių įvardinami rizikos vertinimo matai. Tradicinis rizikos matas yra vidutinis kvadratinis nuokrypis, nes jis matuoja riziką, įvertindamas planuojamų rezultatų nepastovumą. O variacijos koeficientas – tai rizikos tankumo matas, jis parodo kiek rizikos tenka vienam tikėtinos reikšmės vienetui.

1.5 Investicinių projektų rizikos vertinimo metodai

Įmonėms siekiant priimti optimaliausią investavimo sprendimą, laikomasi principo, kuris leidžia palyginti ir įvertinti alternatyvias galimybes. Taigi, šioje darbo dalyje yra išnagrinėti pagrindiniai investicijų rizikos vertinimo metodai.

7 lentelėje yra pateikti įvairių autorių siūlomi investicinių projektų rizikos analizės metodai.

7 lentelė

Investicinių projektų rizikos analizės metodai

Šaltinis:	Investicinių projektų rizikos analizės metodai:
A.V Rutkauskas (1999, p. 28)	1) Subjektyvūs arba neformlūs; 2) sprendimų medžio metodas; 3) diskonto normos metodas; 4) naudingumo funkcijos metodas; 5) Monte Karlo imitacinis metodas.
K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2005, p.113)	1) Jautrumo analizė; 2) sprendimų medžio metodas; 3) atsparumo analizė; 4) nenuostolingumo (apsimokėjimo) taškas; 5) Monte Karlo imitacinis metodas.
E. F. Brigham ir kiti. (1999, p. 497)	1) Jautrumo analizė; 2) analizė pagal scenarijus, 3) Monte Karlo imitacinis modeliavimas.
B. Neverauskas, V. Stankevičius, V. Viliūnas, J. Černiūtė (2004, p. 66)	1) Jautrumo analizė; 2) numatomas atsparumas; 3) fiksuojamas nenuostolingumo (atsipirkimo) taškas; 4) sprendimų medžio metodas; 5) Monte Karlo imitacinis metodas.
R. A. Brealey, S. C. Myers, (1991, p. 196)	1) Sprendimų medžio metodas.
R. Norvaišienė (2004, p.178)	1) Jautrumo analizė, 2) ekspertinis rizikos vertinimas; 3) scenarijaus analizė; 4) sprendimų medžio metodas; 5. Monte Karlo imitacinis metodas.
V. Darškuvienė (1997, p. 150)	1) Jautrumo analizė; 2) analizė pagal scenarijus; 3) Monte Karlo imitacinis metodas.
L. Juozaitienė (2000, p. 152)	1) Jautrumo analizė, 2) analizė pagal scenarijus, 3) Monte Karlo imitacinis metodas.
J. Arnold, T. Hope (1990, p. 232)	1) Jautrumo analizė
G. Kanverevyčius (2006, p. 183)	1) Jautrumo analizė, 2) scenarijaus analizė, 3) Monte Karlo imitacinis metodas, 4) sprendimų medžio metodas.
S. B. Block, A. H. Geoffrey (1992, p.392)	1) Monte Karlo imitacinis metodas, 2) sprendimų medžio metodas.
V. Darškuvienė (1997, p.150)	1) Jautrumo analizė, 2) analizė naudojant scenarijus, 3) Monte Karlo imitacinis metodas
A. H.R. Davis, G. E. Pinches (1998)	1) Analizė naudojant scenarijus.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Dažniausiai yra išskiriami keturi investicinių projektų rizikos vertinimo metodai: jautrumo analizė, scenarijaus analizė, sprendimų medžio metodas ir Monte Karlo imitacinis modeliavimas.

Jautrumo analizė. Jautrumo analizės tikslas – išryškinti svarbiausius veiksnius („kritinius“ kintamuosius), galinčius turėti projektui daugiausia įtakos, ir patikrinti kiekvieno jų įtaką

projekto rezultatams. Jautrumo analizė, kaip viena iš kiekybinės analizės formų, atliekama remiantis jau prieš tai atliktais kokybinės analizės rezultatais (Ališauskas, Kazlauskienė, 2005, p. 118).

B. Neverauskas ir kiti (2004) teigia, kad jautrumo analizė turi tiksliai įvertinti, kaip pasikeis projekto efektyvumas, pasikeitus vienam pradiniam parametru: kuo didesnė ši priklausomybė, tuo didesnė projekto realizacijos rizika. Jautrumo analizė taikoma dviem atvejais: 1) projekto rezultatų įtakingiausiems veiksniams nustatyti; 2) lyginamajai projektų analizei. Numatoma, kaip sunkiai prognozuojami faktoriai veiks projekto efektyvumą.

R. Norvaišienė (2004) teigia, kad jautrumo analizės matematinė ekonominė prasmė – projekto bazinio varianto pagrindu nustatomas vidutinis tikėtinas kiekvieno kintamojo dydžio nuokrypis ir projekto rezultatai, vienam iš kintamųjų dydžių nukrypus nuo bazinio scenarijaus.

Bazinis variantas, tai apskaičiuota investicinio projekto NPV (grynoji esamoji vertė), IRR (vidinė pelno norma) ar kito vertinimui pasirinkto kriterijaus reikšmė. Jautrumo analizei dažniausiai ir yra naudojami šie efektyvumo rodikliai: 1) vidinė pelno norma (IRR); 2) grynoji esamoji vertė (NPV).

Grynosios esamosios vertės metodo esmė – būsimųjų projekto pinigų srautų esamoji vertė palyginama su visomis investicijomis, reikalingomis projektui įgyvendinti. Grynoji esamoji vertė (net present value – NPV) apskaičiuojama taip:

$$\text{NPV} = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - \frac{I}{(1+r)^0} \quad (5)$$

čia: CF_t – planuojamos grynosios įplaukos t -uoju laikotarpiu;

k – kapitalo kaštai;

t – laikotarpis;

I – pradinės investicijos.

Vidinė pelno norma apskaičiuojama taip:

$$\text{IRR} = \text{NPV} = 0 \quad (6)$$

Šioje lygtyje projekto grynų pinigų srautai diskontuojami projekto vidine pelno norma. Kuo didesnė vidinės pelno normos reikšmė, tuo didesnis vertinamo projekto investicinis patrauklumas.

Veiksnius, varijuojamus jautrumo analizės procese, galima suskirstyti į dvi pagrindines grupes: 1) veikiančius įplaukų dydį; 2) veikiančius išlaidų dydį. Dažniausiai naudojami varijuojami parametrai yra šie: 1) fizinė pardavimų ar paslaugų apimtis; 2) realizuojamos produkcijos ar paslaugų kainos; 3) tiesioginių gamybinių išlaidų dydis; 4) pastoviųjų gamybinių išlaidų dydis; 5) investicijų suma; 6) pritraukiamo kapitalo vertė; 7) projekto diegimo laikas; 8) infliacijos rodikliai.

Jautrumo analize siekiama įvertinti, kaip atskirų parametru pokytis veikia projekto finansinį rezultatą – grynąją esamąją vertę, tai yra kiek procentų pakinta NPV, pakitus analizuojamam veiksniai vienu procentu. Ir atitinkamai projekto parametrai skirstomi pagal jų jautrumo laipsnį į tris kategorijas: didelio, vidutinio ir mažo jautrumo. Atlikus jautrumo analizę, gaunamos gairės projekto kintamiesiems, taip pat juos sąlygojantiems veiksniams toliau analizuoti, planuoti ir kontroliuoti.

R.Norvaišienė (2004) pateikia šiuos metodo trūkumus: vienfaktoriškumas, t.y. orientuojamasi tik į vieno veiksnio pasikeitimą, o tai neleidžia įvertinti galimų ryšių tarp atskirų kintamųjų. Juk gana retai įvairių kintamųjų reikšmės yra nepriklausomos; sunku įvertinti bendrą projekto rizikos lygį, kadangi rezultatyvumo rodiklis nevienodai jautrus skirtingų veiksmų pasikeitimui; NPV jautrumas vienam ar kitam kintamajam tarpusavyje taip pat negali būti palyginami; nėra sukurta patikimų metodų, padedančių deramai interpretuoti jautrumo analizės rezultatus. Dažniausiai tam reikalinga nuodugni rinkos analizė; nenagrinėjamos tikimybės, priskirtinos įvairaus laipsnio analizuojamų parametru pasikeitimams; didelis projekto jautrumas nebūtinai reiškia didelį projekto rizikingumą. Negalima spręsti apie projekto riziką vien tik iš jautrumo, neįvertinus kitų veiksmų poveikio.

Taigi, jautrumo analizės metu nustatoma kokia įtaka bus padaryta projekto grynosioms pajamoms, pasikeitus vienam iš kintamųjų.

Scenarijaus analizė yra jautrumo analizės atmaina. Ši analizė leidžia nustatyti kelių veiksmų tarpusavio sąveiką, t.y. jų kitimą vienu metu, ir tokiu būdu įvertinti jų kombinuotą poveikį projekto grynajai esamajai vertei. V. Darškuvienė (1997) scenarijaus analizę įvardija kaip metodą, kurio esmė – „blogų“ ar „gerų“ aplinkybių visumų palyginimas su labiausiai tikėtina situacija, arba su baziniu atveju.

Scenarijaus analizės metodas pagrįstas pinigų srautų modeliavimu trimis variantams: optimistiniam, baziniam ir pesimistiniam. Optimistiniam scenarijui suteikiamos geriausios prognozuojamos reikšmės, šiame variante tikimasi geresnių sąlygų, nei numatyta baziniame variante. Esant pesimistiniam scenarijui, visiems kintamiesiems suteikiamos blogiausios prognozuojamos reikšmės, o baziniui variantui, t.y., labiausiai tikėtinam scenarijui suteikiamos labiausiai tikėtinos reikšmės. Scenarijai yra generuojami ekspertiniu būdu, jie skiriasi ekonomine situacija (pakilimas-nuosmukis), situacijomis tam tikroje rinkoje, įvertina tam tikrų valstybės ar kompanijos veiksmu pasekmes (makroekonominė politika, tarptautiniai susitarimai).

Apskaičiavus optimistinio ir pesimistinio variantų grynąsias esamasias vertes, jas reikia palyginti su bazine projekto NPV reikšme. Optimistinio ir pesimistinio varianto grynųjų esamųjų verčių skirtumas rodo rizikos laipsnį. Kuo šis skirtumas didesnis, tuo projektas rizikingesnis:

$$\Delta NPV = NPV_{op} - NPV_{pes} ; \quad (7)$$

čia: NPV_{op} – investicinio projekto optimistinio varianto grynoji esamoji vertė;

NPV_{pes} – investicinio projekto pesimistinio varianto grynoji esamoji vertė.

Kitas šio metodo skaičiavimo variantas, kai kiekvienam scenarijui apskaičiuojama NPV ir priskiriama to įvykio tikimybė. Tuomet nustatomas vidutinis kvadratinis nuokrypis ir apskaičiuojamas variacijos koeficientas. Kuo didesnis variacijos koeficientas, tuo didesnė projekto rizika.

K. Ališauskas, Ž. Kazlauskienė (2006) teigia, kad taikant scenarijaus metodą, galima išvengti jautrumo analizės trūkumų (įvertinama tik vieno veiksnio pokyčio įtaka projektui, neatsižvelgdama į visų pokyčių koreliaciją), kadangi jie apima kelių projekto veiksnių, tikrinamų dėl rizikingumo, pokyčių įvertinimą per kiekvieno galimo atvejo tikimybę.

Metodo trūkumai: analizuojami tik keli atskiri projekto rezultatai (NPV), nors tokių galimų rezultatų yra daugybė, vadinasi šis metodas gali būti efektyvus tik tada kai NPV reikšmių skaičius bus ribotas; šios analizės rezultatai dažnai nerealūs ir nepatikimi, nes mažai tikėtinos situacijos, kai visi parametrai blogiausi arba geriausi; analizės rezultatai dažnai priklauso nuo subjektyvaus pesimizmo ar optimizmo (Norvaišienė, 2004, p.183).

Taigi, scenarijaus analizė parodo kaip kelių kintamųjų keitimas veikia projekto pajamas, tokiu būdu įvertinamas kombinuotas kintamųjų poveikis projekto NPV.

Sprendimų medžio analizė. Kai investicijos vykdomos ne vienu metu, o per tam tikrą laikotarpį, tuomet tokių projektų rizika gali būti vertinama pasitelkus sprendimų medžio metodą. Taip pat šis metodas taikomas, kai projektas turi ribotą skaičių vystymosi scenarijų. Sprendimų medžio metodas ypač naudingas, kai projekto pinigų srautai yra susiję laiko atžvilgiu, pavyzdžiui, kai ankstesnio laikotarpio pinigų srautai sąlygoja kito laikotarpio pinigų srautus.

Kad sprendimų medis būtų tinkamai sudarytas, reikia turėti daug informacijos apie galimus projekto variantus ir apie jų taikymo specifinius momentus bei tikimybę. Sudarant sprendimų medį, nustatoma projekto gyvavimo trukmė, fazių trukmė, pagrindiniai įvykiai ir jų įvykimo laikas. Toliau formuluojami visi galimi sprendimai, įvykus kiekvienam iš pagrindinių įvykių ir nustatomos kiekvieno sprendimo priėmimo tikimybės. Galiausiai apskaičiuojama kiekvieno scenarijaus grynoji esamoji vertė ir gautų duomenų pagrindu sudaromas sprendimų medis.

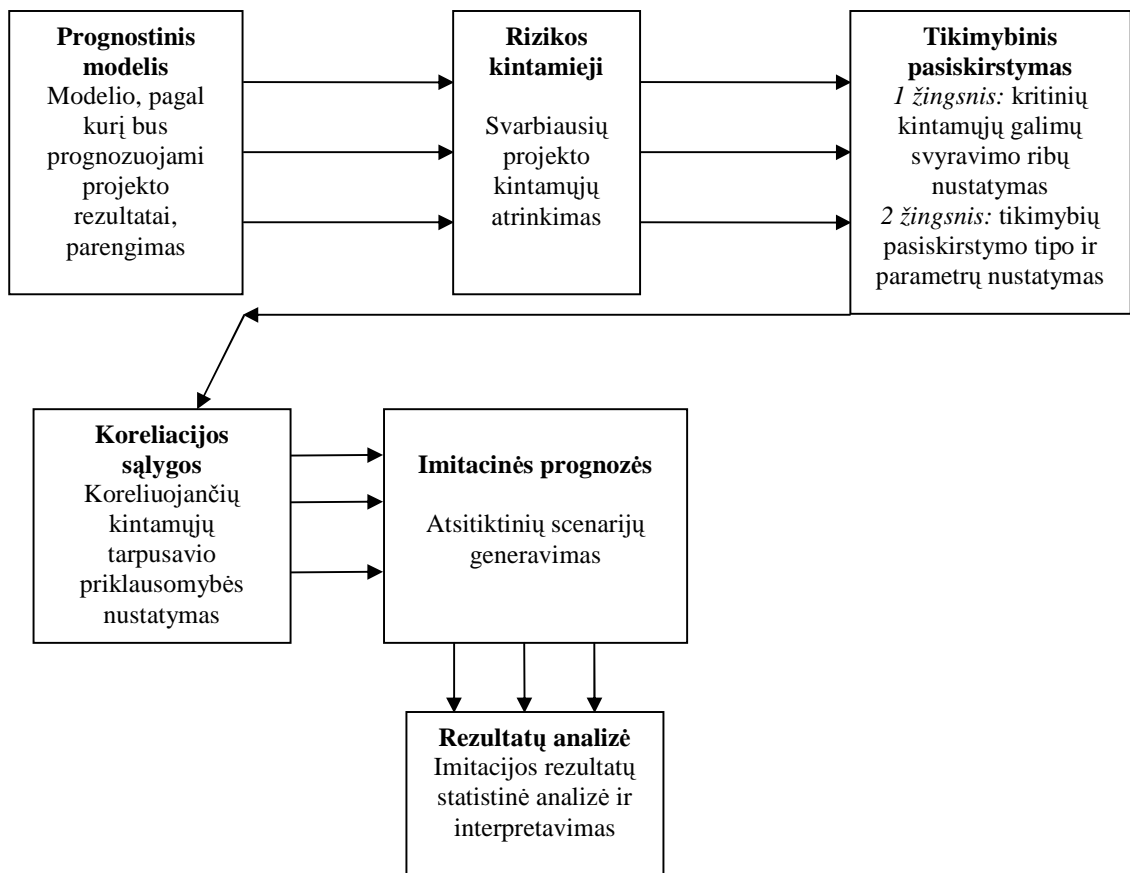
R. Norvaišienė (2004) išskiria tokius metodo trūkumus: kai reikia įvertinti didelį sprendimų ir galimų aplinkos būsenų skaičių, sprendimų medis tampa labai didelės apimties, dėl ko sudėtinga apskaičiuoti ne tik galutinę tikslo funkcijos reikšmę, bet ir sunku surinkti bei įvertinti reikalingus duomenis; sprendimų medį galima naudoti tik esant santykinai mažam neapibrėžtų kintamųjų skaičiui; gali būti įvertinama tik viena tikslo funkcija; neįvertinamas galimas kintamųjų reikšmių nukrypimas.

Taigi, sprendimų medžio metodo esmė – kad projektas yra išskaidomas laikotarpiais. Vieno laikotarpio rezultatai yra priklausomi nuo ankstesnio laikotarpio rezultatų. Kiekviename laikotarpyje nurodomas galimas rezultatas ir jo paskirstymo tikimybė.

Monte Karlo imitacinis modeliavimas. Labai dažnai būna sunku nustatyti kokią įtaką daro projektui įvairūs įmonės išorinės ir vidinės aplinkos veiksniai. Imitacinis modeliavimas - geriausias būdas įveikti su neapibrėžtumu susijusias problemas, nes leidžia sudaryti projekto matematinį modelį su neapibrėžtomis projekto reikšmėmis, ir žinant tikimybinį projekto parametrų pasiskirstymą bei ryšį tarp parametrų pasikeitimų (koreliacija), gauti projekto rezultatyvumo pasiskirstymą. V. Darškuvienė (1997) Monte Karlo imitacinį modeliavimą įvardija, kaip rizikos analizės metodą, kuriuo ateities įvykiai modeliuojami kompiuteriu, gaunant numatomus pelno normos ir rizikos indeksus.

R. Norvaišienė (2004) pateikia Monte Karlo imitacinio modeliavimo proceso schemą (8 pav.). Pirmasis šio metodo realizavimo etapas - *prognostinio modelio sudarymas*. Šiame etape nustatomos matematinės priklausomybės, kurios bus naudojamos skaičiuojant projekto efektyvumo rodiklius (dažniausiai NPV). Kitas etapas – *kritinių kintamųjų atrinkimas*. Kritiniai kintamieji atrenkami pasitelkus jautrumo analizę. Toliau nustatomas kritinių kintamųjų *tikimybinis pasiskirstymas*. Šiam pasiskirstymui sudaryti yra surandamos kritinių kintamųjų minimalios ir maksimalios reikšmės ir taip pat nustatomas tikimybių pasiskirstymo tipas ir parametrai.

Rizikos vertinimo modelyje, pagal nurodytą pasiskirstymą pasirenkama galima kintamojo reikšmė. Vieno apskaičiavimo žingsnio metu gaunama viena rezultatyvinio rodiklio reikšmė. Naudojant tikimybinį rizikos analizės modelį, atliekama daug skaičiavimo žingsnių, o tai leidžia išsiaiškinti iki kokių ribų svyruoja ir kaip pasiskirstęs rezultatyvinis rodiklis. Dažnai daroma prielaida, kad pasiskirstymas yra normalusis. Nustačius funkcijos parametrus, reikia įvertinti laukiamą galimų kintamojo reikšmių vidurkį ir dispersiją. Tolimesniame etape aprašomos *kintamųjų tarpusavio priklausomybės*. Šiame etape labai svarbu išsiaiškinti visus priklausomus kintamuosius ir kaip įmanoma tiksliau aprašyti jų priklausomybės laipsnį. *Imitacinių prognozių etape* apskaičiuojamos rezultatyvinio rodiklio reikšmės, po to apskaičiuojami rezultatyviniai rodikliai (pvz., NPV). Gavus projekto NPV reikšmes, randamas pasiskirstymas bei įvertinamas jo laukiamas vidurkis, vidutinis kvadratinis nuokrypis. Naudojant laukiamo vidurkio ir vidutinio kvadratinio nuokrypio reikšmes, galima apskaičiuoti projekto NPV variacijos koeficientą ir po to įvertinti projekto riziką. Baigiamoji projekto rizikos analizės stadija – *rezultatų, gautų apskaičiavimų procese, interpretavimas*.

Šaltinis: NORVAOŠIENĖ, R. (2004) Įmonės investicijų valdymas, p. 176.

8 pav. Rizikos analizės Monte Karlo metodu procesas.

Taigi, Monte Karlo metodo esmė – kad jis leidžia išsamiai įvertinti visą neapibrėžtumą, su kuriuo gali susidurti projektas. Rizikos analizė Monte Karlo imitacinio modeliavimo metodu integruoja jautrumo analizės ir scenarijų analizės tikimybių teorijos pagrindu metodus. Taikant Monte Karlo metodą: sudaromas prognozuojamas modelis; išrenkami pagrindiniai faktoriai, galintys paveikti projekto rezultatus; nustatomas tikimybės paskirstymas pagrindiniams faktoriams; nustatoma koreliacinė priklausomybė tarp kintamųjų; generuojami atsitiktiniai scenarijai, pagrįsti numatytais apribojimais; atliekama imitacinio modeliavimo rezultatų statistinė analizė.

Apžvelgus visus rizikos vertinimo metodus ir aptarus įvairių autorių nuomones galima teigti, kad skirtingi metodai suteikia skirtingą informaciją sprendimų priėmimui. Daugeliu autorių nuomone daugiausiai informacijos suteikia ir dažniausia yra naudojami *jautrumo analizės ir Monte Karlo modeliavimo metodai*, tačiau negalima ignoruoti informacijos, kuri gaunama iš kitų rizikos įvertinimo metodų. Rizikos vertinimo metodų yra daug ir įvairių. Nė vienas nėra iš jų tobulas ir tai normalu, nes

priešingu atveju išnyktų rizikos vertinimo problema ir rizika kaip reiškinys. Taigi, siekiant priimti optimalų sprendimą laikomasi principo, kuris leidžia palyginti ir įvertinti alternatyvias galimybes.

Taigi, rizikos analizės procesas susideda iš dviejų pagrindinių etapų. Pirmame etape yra atliekama kokybinės rizikos analizė, kuri apima: rizikos rūšių identifikavimą ir įvertinamas rizikos reikšmingumas projektui. Antrame rizikos proceso etape yra atliekama kiekybinė rizikos analizė, kurioje yra vertinama bendra projekto rizika. Projekto riziką geriausiai įvertinti keturiais rizikos vertinimo metodais: jautrumo analize, scenarijaus analize, sprendimų medžio analize ir Monte Karlo imitaciniu modeliu.

2. UAB „BALTIJOS KURAS“ INVESTICINIŲ PROJEKTŲ VERTINIMAS

Šioje darbo dalyje atliktas UAB „Baltijos kuras“ verslo tyrimas, atliktas kokybinis ir kiekybinis rizikos įvertinimas. Kadangi pagrindinis įmonės tikslas – didinti užimamą rinkos dalį, tai neatsitiktinai pasirenkami du potencialūs investiciniai projektai: pirmasis projektas – dalinos komplektacijos degalinė (be plovyklos ir mini baro), ir antrasis projektas – pilnos komplektacijos Pavenčių degalinė Mažeikių mieste. Darbe aptarti dviejų galimų investicinių projektų pasirinkimo motyvai, įvertintos planuojamos investicijos į degalinės statybą, veiklos rezultatyvumas visą projektų egzistavimo laiką ir įvertinta potencialių investicinių projektų rizika.

2.1 UAB „Baltijos kuras“ rizikos veiksnių identifikavimas

Atliktos rizikos teorijos analizės pagrindu yra atliekama UAB „Baltijos kuras“ rizikos analizė. Rizikos analizė atliekama pagal tokį procesą: 1) verslo tyrimas, 2) finansinių rezultatų tyrimas, 3) rizikos įvertinimas. Verslo tyrimas susideda: a) rinkos rizikos tyrimo, b) įmonės vidaus rizikos analizės, c) rizikos vertinimo pagal įmonės tikslus, d) investicinio objekto ar srities pasirinkimo, tai kokybinė rizikos analizė. Finansinių rezultatų tyrimas susideda iš planuojamų investicijų vertinimo ir planuojamų veiklos rezultatų analizės. O rizikos įvertinimas apima jautrumo analizę, scenarijaus ir sprendimų medžio analizę, - tai kokybinė rizikos analizė.

Bendra įmonės charakteristika. 1992 lapkričio 12-ą dieną įkurta bendrovė „Baltijos kuras“. Savo veiklos pradžioje bendrovė Lietuvos regione tik koordinavo Rusijos kompanijos „Baltija“ naftos srautą, žaliavų perdirbimą, produkcijos eksportą ir atsiskaitymus. Vėliau bendrovė pati pradėjo pirkti naftą, ją perdirbti, o gautus produktus realizuoti Lietuvos bei užsienio rinkose. 1994 metais buvo pradėta Baltijos degalinių tinklo eksploatacija ir plėtojimas.

UAB „Baltijos kuras“ - tai dinamiška, stabiliai auganti, pelninga ir šiuolaikiška bendrovė. Jos paslaugomis naudojasi daugelis Lietuvos įmonių ir organizacijų. Bendrovė remia įvairius kultūrinius renginius ir organizacijas, labdarinius projektus, sporto varžybas. Nuo savo veiklos pradžios įmonė į Lietuvos ūkį jau investavo daugiau nei 231 mln. litų.

Pagrindinis įmonės tikslas - didinti „Baltijos kuras“ bendrovės pelningumą ir veiklos efektyvumą, bei stiprinti įmonės pozicijas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Baltarusijos rinkose. Taip pat gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir išlaikyti rinkos lyderio pozicijas. Užtikrinti savalaikišką ir nepertraukiamą UAB „Baltijos kuras“ degalinių ir kitų vartotojų aprūpinimą įvairiais naftos produktais ir suskystintomis dujomis.

1994 metais buvo pradėta BALTIJA degalinių tinklo eksploatacija ir plėtojimas. UAB „Baltijos kuras“ pirmiausia įžengė į Lietuvos rinką (1994 m.), vėliau 1997 metais į Latvijos ir tik 1999 metais į Estijos rinką, kai Lietuvoje, tuo tarpu jau buvo išvystytas 59 degalinių tinklas, Latvijoje buvo 31 degalinė. Dabar 2007 m. įmonė turi 116 degalinių, t.y. išvystytas didžiausias degalinių tinklas Lietuvoje. Latvijoje šiuo metu yra 52, o Estijoje - 48 degalinės (1 priedas).

UAB „Baltijos kuras“ svarbiausiu uždaviniu laiko bendrovės pozicijų didinimą, t.y. naujų rinkų paiešką, išsiskverbimą į jas neprarandant jau užkariautos rinkos dalies. Tai leistų padidinti pardavimų apimtį, o dėl jų padidėjimo išaugtų bendrovės grynasis pelnas.

Rinkos rizikos tyrimas. Kuro rinka yra sąlyginai stabili, tiesiogiai priklausanti nuo autotransporto priemonių naudojimo, kuras daugeliu atveju yra pirmo būtinumo prekė. Dabartinė technologinė situacija lemia, kad naftos produktai (kuras) yra būtina prekė tiek asmeninėms reikmėms tenkinti, tiek verslui vykdyti. Taigi, rinkos potencialas yra palankus UAB „Baltijos kurui“, nes šiuo metu automobilis nebėra prabangos prekė, o neatsiejama namų ūkio dalis bei verslo vystymo priemonė. Nepaisant kylančių kuro kainų, automobilinekų skaičius šalyje didėja. Rinkos talpumas nepaisant demografinių rodiklių per paskutinius du metus taip pat augo. Tačiau greitai laiku rinkos augimas gali būti pristabdytas dėl alternatyvių kuro rūšių naudojimo. Vis dažniau yra kalbama ir pabrėžiama apie besibaigiančias naftos išteklių atsargas, tuo tarpu pati parduodamos naftos apimtį kasmet auga. UAB „Baltijos kuras“ produktų paklausa bendroje rinkoje yra pakankamai stabili. Šiuo metu UAB „Baltijos kuras“ Lietuvoje turi 116 degalinių.

Naftos produktų rinkos tendencijos nėra itin džiugios. Dėl naftos išteklių mažėjimo, stiprėja substitutų grėsmė. Anot Žemės ūkio rūmų informacijos, 2008 metais Lietuvoje bus pagaminta 190 tūkst. tonų biodyzelino, kai Lietuvoje 2004 metais buvo pagaminta 3,9 tūkst. t., o 2006 metais 25 tūkst. tonų arba biodyzelinas sudarė 2% visų transportui sunaudojamų degalų. Be to, naujos technologijos taikomos autotransporte leidžia kurą naudoti taupiau. Demografiniu požiūriu tendencijos taip pat nepalankios (mažėja gyventojų skaičius), tačiau auganti perkamoji galia leidžia tikėtis augančios paklausos naftos produktams.

Įvertinus rinkos tendencijas, pagrindinė grėsmė yra substitutai, tačiau šiuo metu, naftos produktai yra pirmo būtinumo prekė, todėl tai didelės įtakos pardavimams nedarys. Įmonė turi daug privalumų: 1) garsus įmonės vardas, 2) susiformavęs nuolatinių klientų ratas, 3) turimos technologijos atitinka ES galiojančius reikalavimus švariam kurui, 3) didelis degalinių tinklas. UAB „Baltijos kuras“ yra rinkos lyderis mažmeninės prekybos srityje ir toliau stiprina šias pozicijas. Nagrinėjamu atveju rinkos rizika, neturėtų daryti neigiamos įtakos planuojamam investiciniam projektui.

Įmonės vidaus rizikos tyrimas. Norint identifikuoti įmonės vidaus riziką, pirmiausiai, UAB „Baltijos kuras“ yra įvertintas pagal įmonės veiklos vertinimo sistemą, remiantis žodžių linksniavimu.

Įmonės veiklos vertinimo sistema. Analizuojamu atveju, UAB „Baltijos kuras“ veiklos vertintojai yra savininkai ir klientai. Vertinimo rezultatai yra reikalingi investicijų planavimui ir jų valdymui. Įmonės veiklos vertinimo matas yra investicijų grąža. Vertinant įmonės veiklą yra naudojama tokia vertinimo priemonė, kuri susieja vertinamus aspektus su svarbiausių įmonės veikla suinteresuotų asmenų grupių vertybėmis. Įmonės vertinimas atliekamas viduriniu valdymo lygiu (verslo vienetuose, t.y vertinama degalinių veikla).

Atsakius į įmonės veiklos vertinimo sistemos klausimus yra vertinamos ***rizikingiausios sritys***, kurios ištiria visas įmonės veiklas (valdymas, ištekliai, transportas, statiniai, technologijos, pinigai, žemė, juridinė veikla, prekės ir paslaugos, įmonės vardas, ryšiai).

Valdymas, ištekliai. Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir administracija. Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės organas, kurį organizuoja valdyba, o jo nutarimai priimami paprasta dalyvaujančių balsų dauguma. Bendrovės valdyba sudaroma 4 metams iš 6 narių, kuriuos renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės reikalus tvarko, veiklą organizuoja ir vykdo bendrovės administracija, kurios vadovas yra generalinis direktorius, ir taip pat bendrovės „Baltijos kuras“ valdybos pirmininkas. Šioje įmonėje valdymo struktūros tipas yra arčiausias funkcijiniam. Funkcinis, tai toks valdymas kai už atskiras funkcijas atsakingi atskiri vadovai, pasiekiamas tobulas valdymo darbo pasidalijimas. Įmonėje dirbantis personalas yra - pagrindinis įmonės turtas. Turėdama gabius, patikimus darbininkus, įmonė sugeba išgyventi ir užtikrinti sau ilgą egzistavimą. Šiuo metu bendrovėje dirba apie 1 640 darbuotojų.

Statiniai, technologijos, transportas, ryšiai. Degalinėse ir ofisuose yra vykdomas pastatų ir patalpų atnaujinimas bei remontas, kad būtų sukurtos palankios sąlygos darbuotojams ir laikomiems produktams. Diegiamos ventiliacijos ir šildymo sistemos. Periodiškai atnaujinama kompiuterinė technika. Darbuotojams užtikrinama erdvi ir saugi darbo vieta, aukšto lygio komunalinės paslaugos, įrengta virtuvė, daugelį papildomų paslaugų darbuotojai gauna nemokamai (kava, geriamas vanduo ir pan.). Darbuotojų darbo vietos išdėstytos kompaktiškai, atsižvelgiant į jų pačių pageidavimus bei darbo profilį. Visi darbuotojai gali bendrauti vietinių telefonų ir duomenų perdavimo tinklų pagalba, taip užtikrinamas informacijos pasikeitimas tarp toliau nutolusių padalinių, nedidinant kaštų. Visi pastatai, transportas bei kitos darbo priemonės yra apdraustos patikimose draudimo bendrovėse. ***Juridinė veikla, žemė.*** Teisinius reikalus įmonėje tvarko juristas. Žemė degalinių statybai dažniausiai yra perkama, tačiau kai kuriais atvejais ir nuomojama.

Prekės paslaugos, įmonės vardas, finansai. Pagrindinės „Baltijos kuras“ veiklos kryptys yra šios: mažmeninė ir didmeninė prekyba naftos produktais, suskystintomis dujomis ir tepalais per naftos bazes ir degalines; naftos bazių, degalinių ir autotransporto parko eksploatacija. Per keturiolika savo veiklos metų bendrovė „Baltijos kuras“ tapo viena stambiausių naftos prekybos bendrovių Baltijos šalyse. UAB „Baltijos kuras“ užsiima naftos produktų bei firminių tepalų prekyba.

Įmonė veikia Lietuvos rinkoje bei sudaro sandorius su užsienio įmonėmis (importuoja tepalus), dėl to patirdama kredito, valiutų keitimo bei likvidumo riziką. Rizikai valdyti įmonė naudoja šiuos metodus: 1) kredito rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama nustatant kredito limitus bei kontrolės procedūras. Įmonėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog produkcija parduodama tik patikimiems klientams, neviršijant nustatytų kredito limitų; 2) likvidumo rizika - įmonės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo dydžio paskolų bei kredito linijų pagalba, 3) užsienio valiutos rizika.

UAB "Baltijos kuras" finansiniai metai - nuo sausio 01 d. iki gruodžio 31 d. UAB "Baltijos kuras" tarpinė finansinė atskaitomybė sudaroma kiekvieną ketvirtį. Bendrovėje, ūkiniams metams pasibaigus, iki visuotinio akcininkų susirinkimo privalo būti parengta audituota finansinė atskaitomybė.

Rizikos vertinimas pagal įmonės tikslus. Pagrindinis įmonės tikslas - didinti UAB „Baltijos kuras“ bendrovių pelningumą ir veiklos efektyvumą, bei stiprinti Grupės pozicijas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Baltarusijos rinkose. Taigi, įmonė koncentruojasi ties pardavimais, rinkos dalimi, augimu ir kokybe bei patikimumu. Tačiau rinkos augimas, jau neprognozuojamas labai didelis, nes rinka yra maždaug stabili. Paskutiniu metu degalinių tinklas labai sparčiai nedidėja, nuo 2004 metų vidutiniškai per metus pradeda veikti tik viena „Baltijos kuro“ degalinė.

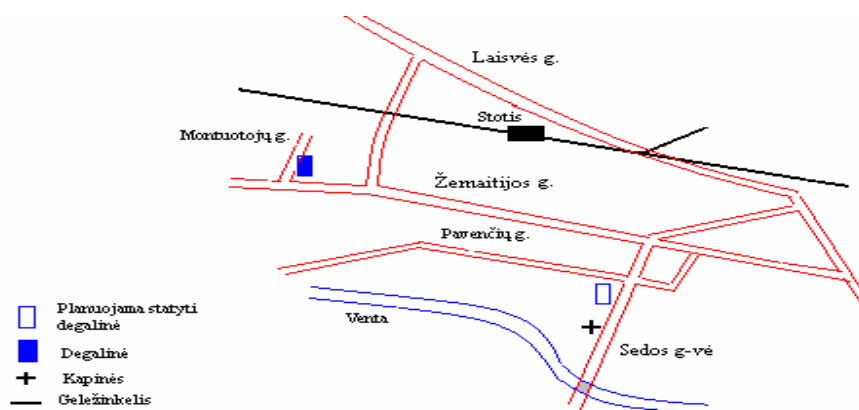
UAB „Baltijos kuras“ - tai dinamiška, stabiliai auganti, pelninga ir šiuolaikiška bendrovė. Įmonė kiekvienais metais stengiasi plėsti savo veiklą, didinti pardavimų apimtį ir veikti efektyviai. Įmonės finansinė padėtis niekada nebuvo kritiška. Įvertinus bendrus rizikos veiksnius, kurie turi įtakos tokio tipo projektams, nustatyta, kad įmonė neturi kritinių veiklos sričių, yra stabiliai auganti rinkos lyderė naftos produktų rinkoje.

2.2 Investicinio sprendimo idėjos formavimas

UAB „Baltijos kuras“ planuoja ilgalaikes materialias investicijas, t.y investicijas į naujos degalinės statybą. Šis sprendimas pasirenkamas atlikus degalinių skaičiaus tyrimo analizę Lietuvoje. Statyti degalinę didžiuosiose Lietuvos miestuose nebūtų tikslinga, nes ten rinka jau yra užpildyta ir vyrauja didelė konkurencija. Be to, UAB „Baltijos kuras“ užimama rinkos dalis didžiuosiuose Lietuvos miestuose yra gana didelė lyginant su pagrindiniu konkurentu UAB „Statoil Lietuva“. Pavyzdžiui,

Vilniuje UAB “Baltijos kuras“ turi 19 degalinių, o UAB “Lietuva Statoil“ 17, Kaune atitinkamai 17 ir 17, Šiauliuose 5 ir 4 (2 priedas).

Investicijos bus atliekamos Mažeikių mieste. Šiame mieste įmonė turi tik vieną degalinę (Montuotojų 2), taigi planuojama šiame mieste užimti didesnę rinkos dalį. Degalinę planuojama statyti prie Pavenčių ir Sedos gatvių sankryžos. Ši vieta pasirenkama dėl patogios geografinės padėties, t.y. prie išvažiavimo iš miesto (9 pav.). Šioje vietoje gana didelis mašinų judėjimas ir netoliese nėra konkurentų. Įmonė planuoja, kad šiltuoju metų sezonu, ši degalinė turėtų uždirbti didžiausią pelną, nes važiuojant Sedos kryptimi, už miesto yra kolektyviniai sodai, netoliese teka Ventos upė, kuri pritraukia nemažai poilsiautojų. Už miesto esantis Plinkščių ežeras taip pat labai mėgstamas Mažeikių miesto gyventojų, prie kurio vasarą plūsta srautai mašinų. Netoliese esančios kapinės, taip pat pritrauks potencialius klientus.

Šaltinis: sukurta autorės pagal www.Zemėlapis.lt

9 pav. Planuojamos statyti Pavenčių degalinės vieta, Mažeikių mieste

Atliekant investicijų rizikos tyrimą analizuojamos dvi pasirinkimo galimybės: 1) ar statyti dalinos komplektacijos degalinę (be plovyklos), 2) ar pilnos komplektacijos degalinę (su plovykla ir veikiančiu mini baru). Šių dviejų projektų planuojami veiklos rezultatai yra analizuojami kituose skyriuose.

Sklypą, kuriame yra numatoma degalinės statyba, UAB “Baltijos kuras“ pirks iš fizinio asmens, Mažeikių miesto gyventojų. Sklypo plotas - 0,4021 ha., 1 aro kaina 2500 litų. Viso sklypo vertė 100525 litai. Įmonei yra naudingiau nusipirkti šį žemės sklypą negu nuomotis, nes nuomos kaina 1 mėn. - 1500 litų. Per metus susidaro 18 000 litų, o sutartis sudaroma 20 metų. Taigi per 20 metų reikėtų sumokėti 360 000 litų. Nusipirkus sklypą sumokėta suma atsipirks per 5,58 metus palyginus su nuomos kaina.

$$\text{Atsipirkimo laikas} = \boxed{} \text{ metai}$$

2.3 Investicinių projektų planuojamos investicijos į Pavenčių degalinės statybą

Nupirkus žemės sklypą, kuriame planuojama statyti Pavenčių degalinę, yra sudaroma sutartis su projektavimo įmone. Projektavimo įmonė atlieka: 1) detalų sklypo išplanavimą, tai architektūrinė-statybinė dalis, kuri pirmajam projektui apytiksliai kainuos 12272 litų; 2) Pavenčių degalinės projektą, kurio vertė apytiksliai siekia 46020 litų, 3) autorinę priežiūrą degalinės statyboje, kuri kainuos 3835 litų. Visi projektavimo darbai kainuos apie **62127** litų. Visa suma už projektavimo darbus yra priskiriama prie pastato vertės, šiuo atveju prie operatorinės su stogine. Antrajam projektui įgyvendinti visi projektavimo darbai kainuos apie **85736** litų. Visa suma už projektavimo darbus taip pat priskiriama prie pastato vertės.

Pasirašius sutartis su statybos ir elektros montavimų darbų įmonėmis, pradedama degalinės statyba. Pirmojo projekto elektros montavimo darbai kainuos apie **32401** Lt. Elektros darbų sąmatinė vertė sudaro: 1) degalinės lauko ir vidaus elektros tinklai (13023 Lt), 2) vėdinimo sistema (8080 Lt), 3) oro kondicionavimas (11298 Lt). Pirmojo projekto statybos darbų sąmatinė vertė sudarys **786650** Lt (8 lentelė). Antrojo projekto elektros darbų sąmatinę vertę sudaro: 1) degalinės lauko ir vidaus elektros tinklai (22615 Lt); 2) vėdinimo sistema (7688 Lt); 3) oro kondicionavimas (10110 Lt). Viso elektros montavimo darbai sudaro **40413** Lt. Antrojo projekto statybos sąmatinė vertė – **830883** Lt (8 lentelė). Elektros ir statybos darbų suma priskiriama prie pastato ir įrenginių vertės.

8 lentelė

Planuojamas suvestinis statybos darbų kainos skaičiavimas

Darbų pavadinimas	I – ojo projekto sąmatinė kaina, Lt	II – ojo projekto sąmatinė kaina, Lt
Išorės lietaus nuotekos	204052	218070
Išorės vandentiekis	53848	57968
Išorės buitinės nuotekos	45890	53056
Teritorijos tvarkymas ir apželdinimas	366563	385492
Kuro rezervuaras	76974	76974
Atitvarinė sienelė	17088	17088
Suskystintų dujų įrenginys	22235	22235
Statybos darbų sąmatinė vertė iš viso:	786650	830883

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Baltijos kuras“ pateiktus duomenis

Pirmojo projekto pastato vertė susideda iš: 1) išorės lietaus nuotekų darbų vertės 204052 Lt, 2) projektavimo darbų vertės 62127 Lt, 3) išorės vandentiekio darbų vertės 53848 Lt, 4) išorės buitinės nuotekų darbų vertės 45890 Lt, 5) elektros montavimo darbų sąmatinės vertės 32401 Lt, 6) 182962 Lt operatorinės ir stoginės metalinės konstrukcijos, dangos ir statybos darbų vertės. Taigi, viso pastato vertė yra lygi 581280 Lt (9 lentelė). Aikštelės ir privažiavimo kelių suma 448067 Lt susideda iš statybos darbų teritorijos tvarkymo ir apželdinimo vertės 366563 Lt, kur įeina tokie statybos darbai:

kelių tiesimas, kietų dangų formavimas, aikštelių statyba, apželdinimas, ir 81504 Lt reikalingi mechanizmai ir medžiagos. Kuro rezervuaro vertė susideda iš kuro rezervuaro statybos darbų 76974 Lt; atitvarinės sienelės statybos darbų sumos 17088 Lt ir 59960 Lt reikalingos medžiagos ir mechanizmai kuro rezervuaro statybai. Taigi, viso kuro rezervuaro vertė 154022 Lt (žr. 3 priedą). Suskystintų dujų rezervuaro statybos suma yra 22235 Lt Bendra įrenginių vertė yra – 745318 Lt. Įrenginiai susideda iš: aikštelės ir privažiavimo keliai, kuro ir suskystintų dujų rezervuarai, kuro išdavimo kolonėlės, degalų kainų stovas, stogelis virš dujų išdavimo kolonėlės ir tvora. Mašinų ir įrengimų vertė lygi 22276 Lt, kompiuterinės technika ir ryšių priemonės – 83539 Lt ir gamybinis ūkinis inventorių 11038 Lt. Taigi, pradinė investicijų suma reikalinga degalinės statybai yra 1543975 Lt.

Antrojo projekto pastato vertė taip pat susideda iš: 1) išorės lietaus nuotekų darbų vertės 218070 Lt, 2) projektavimo darbų vertės 85736 Lt, 3) išorės vandentiekio darbų vertės 57968 Lt, 4) išorės buitinės nuotekų darbų vertės 53056 Lt, 5) elektros montavimo darbų sąmatinės vertės 40413 Lt ir 5) 239282 Lt operatorinės ir stoginės metalinės konstrukcijos, dangos ir statybos darbų vertės. Taigi, pastato vertė yra lygi 694525 Lt (9 lentelė). Aikštelės ir privažiavimo kelių suma 469669 Lt susideda iš statybos darbų teritorijos tvarkymo ir apželdinimo darbų vertės 385492 Lt ir reikalingų medžiagų ir mechanizmų 84177 Lt. Kuro rezervuaro ir suskystintų dujų rezervuaro vertė tokia pati kaip ir pirmojo projekto. Antrajame projekte prie įrenginių vertės pridedamas plovyklos įrengimas ir kompresorius. Bendra įrenginių vertė yra lygi 996758 Lt. Mašinų ir įrengimų vertė lygi 29674 Lt, kompiuterinės technika ir ryšių priemonės – 87234 Lt, ir gamybinis ūkinis inventorių 11038 Lt. Taigi, pradinė investicijų suma reikalinga antrojo projekto statybai yra 1919753 Lt (9 lentelė). 3 priede pateiktas smulkesnis abiejų projektų degalinės statybos vertės pasiskirstymas.

9 lentelė

Planuojamos investicijos degalinės statybai

Pavadinimas	I-ojo projekto darbų suma, Lt	II-ojo projekto darbų suma, Lt
Žemės įsigijimas	100525	100525
Pastatai	581280	694525
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai, įrengimai)	745318	996758
Mašinos ir įrengimai	22276	29674
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	83539	87234
Gamybinis ir ūkinis inventorių	11038	11038
Iš viso:	1543975	1919753

Šaltinis: sudaryta autorės

Įvertinus degalinių statybos darbų samatinę vertę, nustatyta, kad pirmojo projekto pradinė investicijų suma yra 1543975 Lt, o antrojo projekto – 1919753 Lt. Įgyvendinti antrąjį investicinių projektą, reikia 24,34% daugiau investicijų nei pirmajam projektui.

UAB „Baltijos kuras“ ilgalaikio turto nusidėvėjimui skaičiuoti, taiko tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo metodą. Ilgalaikis materialus turtas yra nudėvimas per naudingą tarnavimo laiką, pradedant skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai turtas pradedamas eksploatuoti. Turtas yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai ir įsigijimo vertė yra ne mažesnė nei 300 Lt. Skirtingų UAB “Baltijos kuras“ ilgalaikio materialaus turto grupių naudingo tarnavimo laikas pateiktas 4 priede.

Projektas bus vykdomas 8 metus, tai papildomai, 3-ais ir 6-ais degalinės veiklos metais, reikės atnaujinti jau nusidėvėjusią kompiuterinę techniką, nes ji nusidėvi per 3 metus. Mašinos ir įrengimai nusidėvi per 5 metus, taigi 5-ais degalinės veiklos metais, juos reikės pakeisti naujais. O gamybinio ir ūkinio inventoriaus reikės užsipirkti 6-ais degalinės veiklos metais, nes ši turto grupė nusidėvi per 6 metus.

10 lentelė

Investicinių alternatyvų ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavimas

Turto grupės	Skaičiavimai	Pirmojo projekto nusidėvėjimas per 1 metus, litais	Skaičiavimai	Antrojo projekto nusidėvėjimas per 1 metus, litais
Pastatai	(581280-1)/20	29064	(694525-1)/20	34726
Įrenginiai(statiniai, gręžiniai, įrengimai)	(745318-1)/10	74532	(996758-1)/10	99676
Mašinos ir įrengimai	(22276-1)/5	4455	(29674-1)/5	5935
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	(83539-1)/3	27846	(87234-1)/3	29078
Gamybinis ir ūkinis inventorių	(11038-1)/6	1839	(11038-1)/6	1839
Nusidėvėjimas viso:		137736		171253

Šaltinis: sudaryta autorės

Kiekvienais degalinės veiklos metais į sąnaudas reikia nurašyti turto nusidėvėjimą. Visas turto nusidėvėjimas yra parodytas 10 lentelėje. Skirtingais metais nurašoma į sąnaudas nusidėvėjimo suma yra vienoda, nes nusidėvėjus vienai turto grupei, pavyzdžiui, kompiuterinei technikai, ji yra pakeičiama į naują. Visos būtinos investicijos pavaizduotos 11 lentelėje, kurioje jau prie numatomos degalinės statybos vertės yra pridedama turto vertė, kurią reikės nusipirkti degalinės veiklos metais, kai turtas nusidėvės.

Planuojamų projektų investicijų vertė 1-8 metais

Metai	I-ojo projekto investicijų suma, Lt	II-ojo projekto investicijų suma, Lt
0	1543975	1919753
1		
2		
3	83539	87234
4		
5	22276	29674
6	94576	98271
7		
8		
Iš viso:	1744367	2134932

Šaltinis: sudaryta autorės

Pirmojo projekto pradinė investicijų suma yra 1543975 Lt, o apyvartinio turto suma, kad degalinė galėtų veikti yra **200391** litų. Antrojo projekto pradinė investicijų suma – **1919753 Lt**, apyvartinio turto suma – 215179 litų.

2.4 Planuojami veiklos rezultatai Pavenčių degalinėje

Pavenčių degalinės tipinei veiklai priskiriamos pardavimų pajamos, pardavimų savikaina ir veiklos sąnaudos. Pirmiausiai yra įvertintas planuojamas parduoti kuro kiekis ir planuojamos pardavimų pajamos bei savikaina.

Planuojant abiejų projektų planuojamas gauti pajamas buvo laikomasi nuostatos, kad žmonių perkamoji galia per 8 metus augs palaipsniui, degalų kainos augs stabiliai, todėl ir planuojamas parduoti kuro kiekis po truputį augs.

Pirmojo projekto Pavenčių degalinė pardavimų pajamas uždirbs parduodant įvairių rūšių benzina (A-92, A-95, A-98), dyzelinį kūrą, dujas. Taip pat degalinė uždirbs pardavimų pajamas iš parduotuvės veiklos. Antrojo projekto degalinė dar papildomai uždirbs pajamas iš plovyklos paslaugų ir mini baro. 12 lentelėje pavaizduotos pirmojo projekto planuojamos pajamos ir savikaina bei bendrasis pelnas, o 13 lentelėje – antrojo projekto rezultatai.

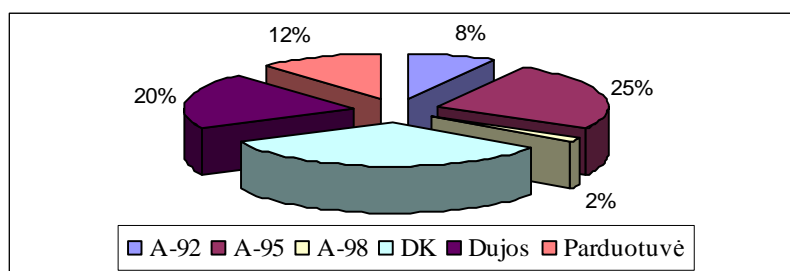
Pirmojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas

Veiklos metai	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
1	2.108.106	4.840.184	4.183.820	656.364
2	2.131.338	4.956.882	4.251.032	705.849
3	2.156.199	5.111.972	4.384.544	727.428
4	2.183.064	5.306.473	4.550.268	756.205
5	2.210.900	5.410.188	4.646.992	763.195
6	2.237.977	5.296.883	4.462.710	834.174
7	2.269.332	5.753.580	4.934.321	819.259
8	2.300.952	5.441.181	4.584.929	856.253

Šaltinis: sudaryta autorės

5 priede pateikta detalizuota pirmojo projekto visų pardavimų ir savikainos suvestinė pagal kiekvieną kuro rūšį bei parduotuvės apyvartą. Pavenčių degalinėje, kiekvienais degalinės veiklos metais, daugiausia planuojama parduoti dujų, dyzelinio kuro ir benzino A-95, nes tai yra populiariausias ir perkamiausias kuras. Mažiausiai yra planuojama parduoti benzino A-98, nes jis brangiausias ir mažiausiai perkamas.

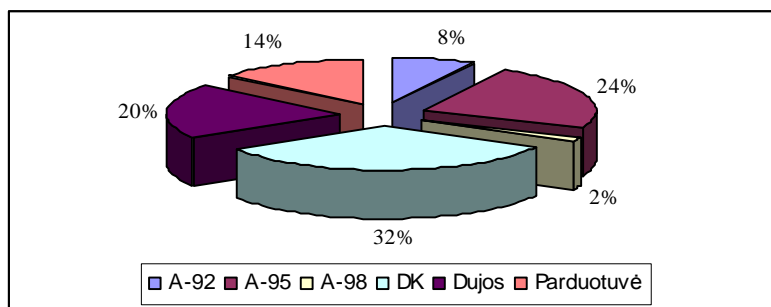
Planuojamos didžiausios pardavimų pajamos yra iš dyzelinio kuro, kuris sudaro 33% visų pardavimų pajamų vertės, benzinas A-95 sudaro 25% visų pardavimų vertės, o dujos - 20%. Mažiausias pardavimų pajamas planuojama gauti parduodant benzina A-98, kuris sudaro tik 2% visų pardavimų sumos (10 pav.).

Šaltinis: sukurta autorės

10 pav. Pirmojo projekto planuojamos pardavimų pajamos 1-ais veiklos metais

Įvertinus pardavimų pajamas bei pardavimų savikainą apskaičiuojamas bendrasis pelnas (12 lentelė). Bendras pelnas yra apskaičiuotas iš pardavimo pajamų atėmus pardavimų savikainą. Kaip matome iš 11 paveikslėlio, didžiausia bendrojo pelno dalis susidaro iš dyzelinio kuro ir benzino A-95 – 56% viso bendrojo pelno. Benzinas sudaro 34% viso bendrojo pelno.

Šaltinis: sudaryta autorės

11 pav. Pirmojo projekto planuojamas bendrasis pelnas pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais

6 priede pateikta detalizuota antrojo projekto visų pardavimų ir savikainos suvestinė pagal kiekvieną kuro rūšį, parduotuvės apyvartą, plovyklos bei mini baro rezultatus. Kaip pirmajame taip ir antrajame projektuose, Pavenčių degalinėje, kiekvienais degalinės veiklos metais, daugiausia planuojama parduoti dujų, dyzelinio kuro ir benzino A-95, nes tai yra populiariausias ir perkamiausias kuras. Mažiausiai yra planuojama parduoti benzino A-98.

Planuojant antrojo projekto planuojamą parduoti kuro kiekį bei pajamas, buvo atsižvelgta į tai, kad šioje degalinėje suteikiamos papildomos paslaugos, kurios įtakos parduodamų degalų kiekį. Užsukęs nusipirkti dešrainio ar nusiplauti mašinos, klientas papildomai gali išpilti kuro, susivilioti ir nusipirkti šokolado ar gėrimo iš parduotuvės.

13 lentelė

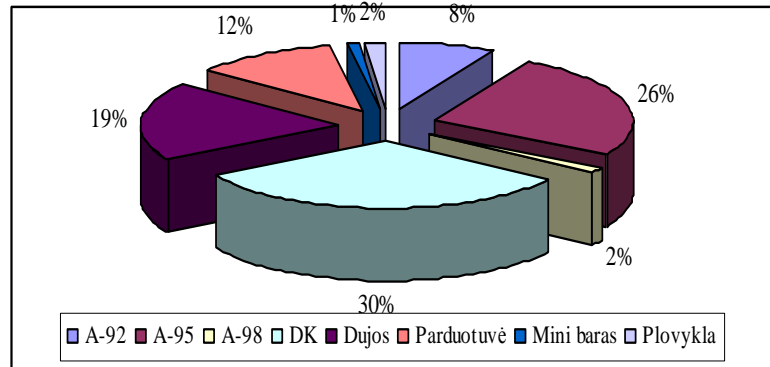
Antrojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas

Veiklos metai	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
1	2.147.723	5.073.282	4.285.318	787.964
2	2.163.087	5.154.097	4.315.944	838.154
3	2.193.392	5.315.699	4.451.497	864.202
4	2.223.476	5.529.211	4.633.172	896.039
5	2.249.194	5.636.067	4.731.084	904.983
6	2.279.308	5.527.481	4.544.861	982.620
7	2.304.797	5.985.493	5.016.901	968.591
8	2.329.852	5.655.273	4.649.171	1.006.103

Šaltinis: sudaryta autorės

Planuojamos didžiausios pardavimų pajamos yra iš dyzelinio kuro, kuris sudaro 30% visų pardavimų pajamų vertės, benzinas A-95 sudaro 26% visų pardavimų pajamų vertės, o dujos - 19%.

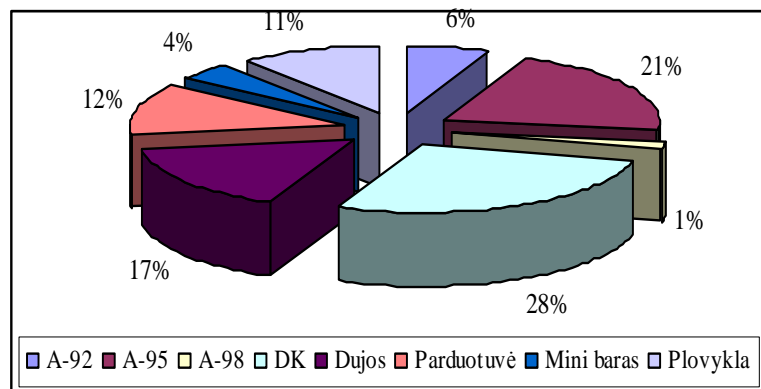
Mažiausias pardavimų pajamas planuojama gauti parduodant benzina A-98, kuris sudaro tik 2% visų pardavimų sumos (12 pav.). Taip pat mažiausias pardavimų pajamas degalinė uždirbs iš mini baro tik 1% ir iš plovyklos – 2% visų pardavimų sumos.

Šaltinis: sudaryta autorės

12 pav. Antrojo projekto planuojamos pardavimų pajamos pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais

Įvertinus pardavimų pajamas bei pardavimų savikainą apskaičiuojamas antrojo projekto bendrasis pelnas (13 lentelė). Kaip matome iš 13 paveikslo, didžiausia bendrojo pelno dalis susidaro iš dyzelinio kuro pardavimų 28% ir benzino A-95, kuris sudaro 21% viso bendrojo pelno. Benzinas sudaro 28%, parduotuvė 12%, plovykla – 11%, o mini baras 4% viso bendrojo pelno.

Šaltinis: sudaryta autorės

13 pav. Antrojo projekto planuojamas bendrasis pelnas pagal veiklos rūšis 1-ais veiklos metais

Veiklos sąnaudos. Kad objektas galėtų sklandžiai veikti ir teikti paslaugas vartotojams įmonė patirs pastovias išlaidas. Planuojama, kad didžiausias išlaidas įmonė patirs išmokėdama atlyginimus ir Sodros įmokas, taip pat didelę dalį išlaidų planuojama skirti elektros energijai. Visos planuojamos

veiklos sąnaudos, be kurių degalinė negalėtų vykdyti savo veiklos, pateiktos 7 ir 8 prieduose, o 14 lentelėje matome bendras sąnaudų sumas per 8 metus.

14 lentelė

Investicinių projektų veiklos sąnaudos

Metai	Pirmojo projekto veiklos sąnaudų suma, Lt	Antrojo projekto veiklos sąnaudų suma, Lt
1	410192	478652
2	411921	481441
3	427317	484280
4	429906	486503
5	437690	490288
6	435243	492950
7	437739	495842
8	440252	498720

Šaltinis: sudaryta autorės

Palyginus su pirmuoju projektu, elektros sąnaudos išauga beveik dvigubai, bet tai yra susiję su plovyklos darbu, nes plovykla yra automatinė ir viskas valdoma elektra. Taip pat antrajame projekte išauga ir atlyginimų bei Sodros sąnaudos, nes papildomai reikalingas vienas darbuotojas prižiūrėti plovyklai. Visos kitos sąnaudos lieka panašios, nes vien dėl plovyklos atsiradimo jos nepadidėja, išskyrus anksčiau paminėtus du atvejus.

Norint apskaičiuoti Pavenčių degalinės planuojamą grynąjį pelną reikia įvertinti ir nusidėvėjimą. Nusidėvėjimo suma nurašoma kiekvienais metais, projektui yra 137736 Lt, o antrojo projekto – 171253 Lt (9-10 priedai).

Išanalizavus pajamas, savikainą, bei išlaidas, kurias patirs įmonė per analizuojamą laikotarpį, yra apskaičiuojamas abiejų projektų planuojamas grynas pelnas (15 ir 16 lentelė). Kadangi daroma prielaida, kad Pavenčių degalinė kiekvienais metais didins pardavimų apimtį, tai planuojamas uždirbti grynas pelnas (nuostolis) kiekvienais projekto egzistavimo metais bus kitoks. Todėl yra sudaroma prognozuojama pelno (nuostolio) ataskaita visiems 8 degalinės veiklos metams. Kadangi projektų rizika yra vertinama remiantis veiklos pinigų srautais, nes jie parodo grynąjį pinigų judėjimą, yra apskaičiuojami planuojami veiklos pinigų srautai. Veiklos pinigų srautai gaunami prie grynojo ataskaitinio laikotarpio pelno pridėjus nusidėvėjimą (15-16 lentelės).

I-ojo projekto planuojamas grynasis pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai, Lt

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252
Pelnas prieš apmokestinimą	246171	293928	300110	326299	325505	398930	381521	416001
Pelno mokestis	36926	44089	45017	48945	48826	59840	57228	62400
Grynasis pelnas	209246	249839	255094	277355	276679	339091	324293	353601
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami veiklos pinigų srautai	346982	387575	392830	415091	414416	476827	462029	491337

Šaltinis: sudaryta autorės

II-ojo projekto planuojamas grynasis pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai, Lt

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720
Pelnas prieš apmokestinimą	309312	356713	379922	409536	414696	489670	472749	507382
Pelno mokestis	46397	53507	56988	61430	62204	73451	70912	76107
Grynasis pelnas	262915	303206	322933	348106	352491	416220	401837	431275
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami veiklos pinigų srautai	434169	474459	494187	519359	523745	587473	573090	602528

Šaltinis: sudaryta autorės

Įvertinus planuojamus veiklos pinigų srautus yra skaičiuojami grynieji pinigų srautai. Grynieji pinigų srautai apskaičiuojami įvertinus investicijas, apyvartinį kapitalą, taip pat veiklos pinigų srautus ir papildomus paskutinių metų pinigų srautus iš turto pardavimo (17 lentelė ir 18 lentelė).

I-ojo projekto grynieji pinigų srautai, Lt

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		346982	387575	392830	415091	414416	476827	462029	491337
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	228836	260522	193391	278974	258774	249123	314562	888924

Šaltinis: sudaryta autorės

II-ojo projekto grynieji pinigų srautai, Lt

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		434169	474459	494187	519359	523745	587473	573090	602528
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	292335	323592	267099	358072	336515	330019	398744	1079783

Šaltinis: sudaryta autorės

Nuliniais veiklos metais grynuose pinigų srautuose atsispindi pradinės investicijos į degalinės statybą ir atsargos (atsargų skaičiavimas pateiktas 11-12 prieduose), t.y. pradinis kuro kiekis, kurį reikia nusipirkti, kad degalinė pradėtų veikti ir pradinis plovimo priemonių ir vandens kiekis reikalingas, kad galėtų veikti plovykla (17 ir 18 lentelės). 1-7 degalinės veiklos metais iš veiklos pinigų srautų yra atimamas PVM pokytis (mokėtinas PVM minus gautinas PVM), kuris daro reikšmingą įtaką gryniesiems pinigų srautams, o 3-iais, 5-ais ir 6-ais veiklos metais dar atimamos ir apyvartinės investicijos reikalingos atnaujinti kompiuterinę techniką, mašinas ir įrengimus, ir gamybinį ūkinį inventorių. 8-ais degalinės veiklos metais yra pridedami paskutiniųjų metų papildomi pinigų srautai, kurie gaunami iš turto pardavimo. Pasibaigus projektui yra paroduodama turto likutinė vertė, kur pirmojo projekto yra 642474 Lt (9 priedas), o antrojo projekto yra 764900 Lt (10 priedas). Daroma prielaida, kad turto likutinė vertė yra lygi rinkos kainai. Taip pat paskutiniaisiais projekto metais paroduodamos atsargos, kurios buvo nupirktos, kad degalinė pradėtų veikti.

Baziniai variantai. Kad rizikos analizė būtų sėkmingai atlikta, būtina apskaičiuoti bazinius projektų variantus. Rizikos vertinimui pasirinkti kriterijai yra NPV ir IRR.

Grynosios esamosios vertės metodu Pavenčių degalinės projektų būsimųjų pinigų srautų esamoji vertė yra lyginama su visomis investicijomis reikalingomis įgyvendinti projektui. Pavenčių degalinės projekto grynoji esamoji vertė skaičiuojama pagal (5) formulę, kur kapitalo kaštai yra 5 procentai. Remiantis Lietuvos Banko statistiniais duomenimis vidutinė rinkos palūkanų norma juridiniams asmenims yra 5%, tai atitinkamai kapitalo kaštai ir yra – 5%. Taigi, 19 ir 20 lentelėse yra pateiktos projektų bazinių variantų NPV reikšmės.

NPV metodas yra esminis, kai įmonė turi vieną investavimo alternatyvą ir nori žinoti, ar priimti sprendimą, taip pat NPV metodas parodo kiek projektas padidins įmonės vertę. Analizuojamu atveju abu Pavenčių degalinės projektai yra priimtini, nes $NPV > 0$. Kadangi abiejų projektų kriterijų reikšmės yra didelės, I-ojo projekto $NPV = 490358$ Lt, o II-ojo projekto $NPV = 663669$ Lt, tai abiejų projektų

investicinis patrauklumas yra didelis, tačiau patrauklesnis yra 2 antrasis projektas, nes jo NPV reikšmė yra 173311 Lt, arba 35,34% didesnė už pirmojo projekto NPV reikšmę.

19 lentelė

Pirmojo projekto bazinio varianto NPV

Metai:	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Grynieji pinigų srautai:	-1574322	228836	260522	193391	278974	258774	249123	314562	888924
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai:		217939	236301	167059	229512	202756	185899	223553	601659
NPV reikšmė:	490358								

Šaltinis: sudaryta autorės

20 lentelė

Antrojo projekto bazinio varianto NPV

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Grynieji pinigų srautai	-1957723	292335	323592	267099	358072	336515	330019	398744	1079783
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		278414	293507	230730	294587	263669	246265	283380	730840
NPV reikšmė:	663669								

Šaltinis: sudaryta autorės

Pavenčių degalinės projektų rizikos analizei atlikti pasirinktas dar vienas kriterijus – vidinė pelno norma (IRR). IRR yra diskonto norma sulygina projekto grynujų įplaukų dabartinę vertę su pradinėmis investicijomis, t.y. IRR- diskonto norma, kuriai esant projekto NPV yra lygi 0. IRR skaičiuojama pagal (6) formulę. Taigi, IRR rodiklis skaičiuojamas bandymų ir klaidų būdu ieškant diskonto normos, kuriai esant NPV=0 (14- 15 pav).

Palūkanų norma, prie kurios NPV = 0, yra tarp 10% ir 11%.

Palūkanų norma	NPV
0%	1098784,79
4%	595120,77
6%	392690,12
8%	216402,49
10%	62270,61
11%	-7542,55
13%	-134459,17
14%	-192189,27
16%	-297564,49
17%	-345690,27

IRR	0,108887947=10,89%
NPV	0

Šaltinis: sudaryta autorės

14 pav. I-ojo projekto IRR skaičiavimas

Palūkanų norma	NPV
0%	1428436,23
4%	795488,07
6%	540719,26
8%	318641,83
11%	36201,74
12%	-46443,73
13%	-124051,73
14%	-196995,46
16%	-330227,95
17%	-391116,66

IRR	0,114302592=11,43%
NPV	0

Palūkanų norma, prie kurios NPV = 0, yra tarp 11% ir 12%.

Šaltinis: sukurta autorės

15 pav. II-ojo projekto IRR skaičiavimas

Skaičiuojant IRR metodą, diskonto norma buvo koreguojama tol, kol grynoji esamoji vertė prilygo 0. Pirmojo projekto IRR yra 10,89% (14 pav.), antrojo projekto IRR yra 11,43% (15 pav). Kapitalo kaštai yra 5%, tai IRR projektai yra priimtini, nes IRR viršija kapitalo kaštus. Priimtinesnis yra antrasis projektas, nes jo apskaičiuota IRR yra 0,54% didesnė, nei pirmojo projekto.

Įvertinus investicinių projektų bazinių variantų parametrus, efektyvumo vertinimo metodais, nustatyta, kad abu investiciniai projektai yra priimtini, nes NPV>0, o IRR daugiau už kapitalo kaštus. I-ojo projekto NPV=490358 Lt, IRR yra 10,89%, o II-ojo projekto NPV = 663669 Lt, IRR yra 11,43%. Priimtinesnis yra antrasis projektas, nes jo apskaičiuotos IRR ir NPV reikšmės didesnės už pirmojo projekto reikšmes.

Toliau atliekama kokybinė rizikos analizė. Kokybinė rizikos analizė atliekama naudojant šiuos rizikos analizės metodus: 1) jautrumo analizė, 2) scenarijaus analizė ir 3) sprendimų medžio metodas.

2.5 Planuojamos statyti Pavenčių degalinės alternatyvių investicinių projektų rizikos įvertinimas

Išanalizavus grynuosius pinigų srautus ir nustatčius projekto efektyvumo rodiklius (NPV ir IRR), toliau atliekama projekto jautrumo analizė.

Jautrumo analizė. Šis metodas leidžia nustatyti rezultato kintamumą pasikeitus vienam parametru, ir tokiu būdu įvertinti projekto jautrumą įvairiems kintamiesiems. Pavenčių degalinės projektui, jautrumo analizei atlikti yra pasirinkta grynoji esamoji vertė (NPV) ir vidinė pelno norma (IRR). Tiriama veiksniai yra pajamos, pardavimų savikaina, kapitalo kaina, veiklos sąnaudos, atlyginimų sąnaudos, investicijų kaina. Jautrumo analizė atliekama įvertinant 5% nuokrypį tiriamiesiems veiksniams. Jautrumo analizės I-ojo projekto skaičiavimai pateikti 13-35 prieduose, o antrojo projekto jautrumo analizės skaičiavimai pateikti 36-58 prieduose. Pirmojo projekto galutiniai jautrumo analizės rezultatai pateikti 21 ir 22 lentelėse, antrojo projekto – 25 ir 26 lentelėse.

Pirmojo projekto jautrumo analizė. Pirmasis projektas yra labai jautrus pajamų ir savikainos pokyčiui (21 lentelė, 16 pav). Pajamoms pakitus 5% , NPV pakinta 1133999 Lt arba 231%. Savikainai sumažėjus 5%, NPV yra 1460271, tai 969913 litais daugiau negu bazinis NPV lygis, o savikainai padidėjus 5%, NPV yra -479555, tai 969913 litais, arba 198% mažiau negu bazinis lygis. Toks didelis NPV reikšmės svyravimas reiškia, kad tai yra rizikingiausi projekto parametrai, ir pajamoms bei savikainai turi būti skirtas didžiausias dėmesys norint prognozuoti pardavimus ateinantiems 8 projekto veiklos metams.

21 lentelė

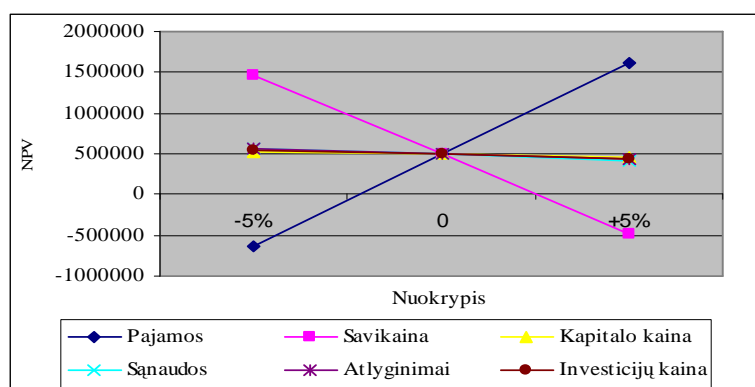
I-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal NPV kriterijų

Tiriami veiksniai	Nuokrypis			-5% pokytis nuo bazinio lygio		+5% pokytis nuo bazinio lygio	
	-5%	Bazinis lygis	+5%	Lt	%	Lt	%
Pajamos	-643641	490358	1624356	-1133999	-231	1133999	231
Savikaina	1460271	490358	-479555	969913	198	-969913	-198
Kapitalo kaina	515860	490358	465299	25502	5	-25059	-5
Veiklos sąnaudos	569989	490358	410726	79632	16	-79632	-16
Atlyginimų sąnaudos	554796	490358	425919	64439	13	-64439	-13
Investicijų kaina	549619	490358	431096	59261	12	-59261	-12

Šaltinis: sudaryta autorės

Kapitalo kainos, veiklos sąnaudų, atlyginimų sąnaudų ir investicijų kainos padidėjimas ar sumažėjimas 5 procentais, sąlygoja daug mažesnius NPV svyravimus, lyginant su pajamų ir savikainos pokyčiais. Be pajamų ir savikainos, projektas yra jautriausias veiklos sąnaudų pokyčiui, kai sąnaudos sumažėja 5%, tai NPV=569989 Lt, kai sąnaudos padidėja 5%, tai NPV=410726 Lt, tai reiškia, kad sąnaudoms pakitus 5%, NPV pasikeičia 16% (16 pav).

Kitas analizuojamas veiksnys yra atlyginimų sąnaudos. Atlyginimai jautrumo analizei buvo pasirinkti, todėl kad jie sudaro didžiausią dalį veiklos sąnaudų (nuo 40% iki 42% skirtingais projekto veiklos metais). Kai atlyginimai padidėja 5%, tai NPV yra 425919, kai atlyginimai sumažėja 5%, tai NPV yra 554796, vadinasi atlyginimams pakitus 5%, NPV reikšmė pasikeičia 13%. Ir atitinkamai investicijų kainai pakitus 5 procentais, NPV reikšmė pakinta 12%. O kapitalo kainos pokyčiui, NPV reikšmė yra mažiausiai jautri. Kapitalo kainai pakitus 5%, NPV reikšmė pakinta 5%.

Šaltinis: sukurta autorės

16 pav. Pirmojo projekto kintamųjų pokytis pagal NPV kriterijų

Taigi, pirmasis projektas jautriausias pajamų ir savikainos pokyčiams, mažiau jautrus veiklos sąnaudų, atlyginimų sąnaudų ir investicijų kainos pokyčiui, o mažiausiai jautrus kapitalo kainos pokyčiui. Atlikus jautrumo analizę pagal NPV kriterijų, toliau atliekama jautrumo analizė pagal IRR kriterijų (22 lentelė ir 17 pav.).

22 lentelė

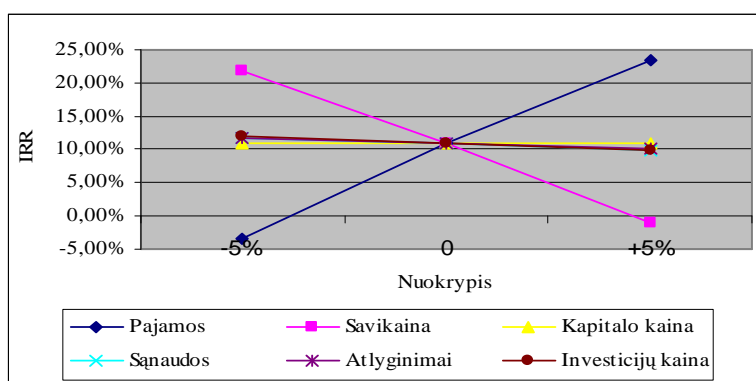
I-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal IRR kriterijų

Tiriami veiksniai	Nuokrypis			Pokytis nuo bazinio lygio	
	-5%	Bazinis lygis	+5%	Pokytis -5 %	Pokytis +5%
Pajamos	-3,36%	10,89%	23,48%	-14,25%	12,59%
Savikaina	21,74%	10,89%	-1,14%	10,86%	-12,02%
Kapitalo kaina	10,89%	10,89%	10,89%	0,00%	0,00%
Veiklos sąnaudos	11,82%	10,89%	9,95%	0,93%	-0,93%
Atlyginimų sąnaudos	11,64%	10,89%	10,13%	0,75%	-0,76%
Investicijų kaina	11,89%	10,89%	9,97%	1,01%	-0,92%

Šaltinis: sudaryta autorės

Atlikus pirmojo projekto jautrumo analizę pagal IRR kriterijų, paaiškėja, kad IRR taip pat jautriausias pajamų ir savikainos pokyčiui. Kai pajamos sumažėja 5%, tai $IRR = -3,36\%$, tai yra $-14,25\%$ mažiau, nei bazinis lygis, o kai pajamos padidėja 5%, tai $IRR = 23,48\%$, tai $12,59\%$ daugiau nei bazinis lygis. Savikainai sumažėjus 5%, IRR sumažėja $10,86\%$ ir yra $21,74\%$, o savikainai padidėjus 5%, IRR yra $-1,14\%$, tai $-12,02\%$ mažiau nei bazinis lygis.

IRR mažiau jautri yra veiklos sąnaudų, atlyginimų sąnaudų ir investicijų kainos pokyčiui (17 pav.). Įvykus šių veiksnių 5% pokyčiui, IRR reikšmė yra teigiama ir didesnė už kapitalo kaštus, tai reiškia, kad šių kintamųjų pokytis nedidina projekto rizikos. IRR yra mažiausiai jautri kapitalo kainos pokyčiui. Kapitalo kainai pakitus 5%, IRR reikšmė išlieka ta pati.

Šaltinis: sukurta autorės.

17 pav. Pirmojo projekto kintamųjų pokytis pagal IRR kriterijų

Išanalizavus tiriamų veiksnių poveikį IRR ir NPV jautrumui, nustatyta, kad analizuojamų veiksnių 5% nuokrypis vienodai veikia NPV ir IRR kriterijus, t.y. pajamoms sumažėjus 5%, NPV ir IRR kriterijai įgyja ryškią mažėjimo tendenciją, o pajamoms padidėjus 5%, NPV ir IRR įgyja didėjimo tendenciją. Kitų analizuojamų veiksnių 5% pokytis, taip pat analogiškai veikia IRR ir NPV kriterijų (16 ir 17 pav.).

Antrojo projekto jautrumo analizė. Antrojo projekto jautrumo analizės skaičiavimai pateikti 36-58 prieduose, o apibendrinti jautrumo analizės rezultatai pagal NPV kriterijų pateikti 23 lentelėje. Atlikus jautrumo analizę antrajam projektui, nustatyta, kad NPV taip pat jautriausia pajamų ir savikainos pokyčiams. Pajamoms padidėjus 5%, NPV yra 1845200Lt, kai pajamos sumažėja 5%, tai NPV yra lygi -517863 Lt, vadinasi pajamoms pakitus 5%, NPV pakinta 178%. Savikainai sumažėjus 5%, NPV yra 1650698 Lt, o savikainai padidėjus 5%, NPV yra -323361, tai -149% mažiau už bazinę NPV reikšmę (23 lentelė).

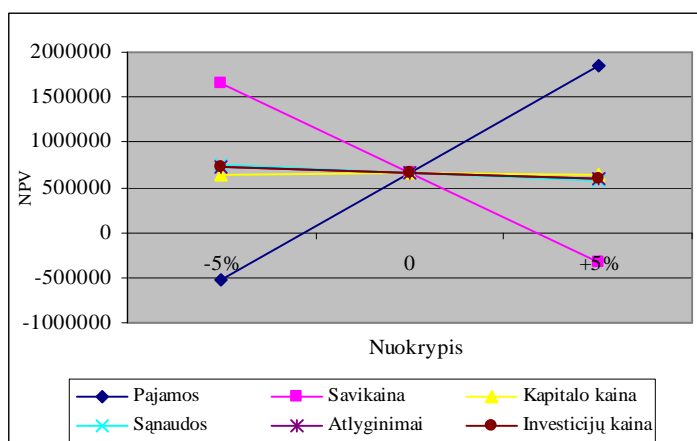
23 lentelė

II-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal NPV kriterijų

	Nuokrypis			Pokytis		Pokytis	
	-5%	0	+5%	Lt	%	Lt	%
Pajamos	-517863	663669	1845200	-1181532	-178	1181532	178
Savikaina	1650698	663669	-323361	987030	149	-987030	-149
Kapitalo kaina	695763	663669	632129	32094	5	-31540	-5
Veiklos sąnaudos	750633	663669	576705	86964	13	-86964	-13
Atlyginimų sąnaudos	729772	663669	597565	66104	10	-66104	-10
Investicijų kaina	737178	663669	590159	73509	11	-73509	-11

Šaltinis: sudaryta autorės

Taigi, NPV reikšmė yra jautriausia pajamų ir savikainos pokyčiams. Mažiau jautri veiklos sąnaudų, investicijų kainos ir atlyginimų sąnaudų pokyčiams, o mažiausiai jautri kapitalo kainos pokyčiui (18 pav).

Šaltinis: sukurta autorės

18 pav. Antrojo projekto kintamųjų pokytis pagal NPV kriterijų

Toliau atliekama jautrumo analizė pagal IRR kriterijų (24 lentelė ir 19 pav.). Pagal lentelėje pateiktus duomenis, matome, kad IRR yra jautriausia pajamų pokyčiui. Pajamoms padidėjus 5%, IRR=22,05%, tai 10,62% daugiau už bazinę IRR reikšmę, o pajamoms sumažėjus 5%, IRR=-0,36%, tai -11,79% mažiau už bazinę IRR reikšmę.

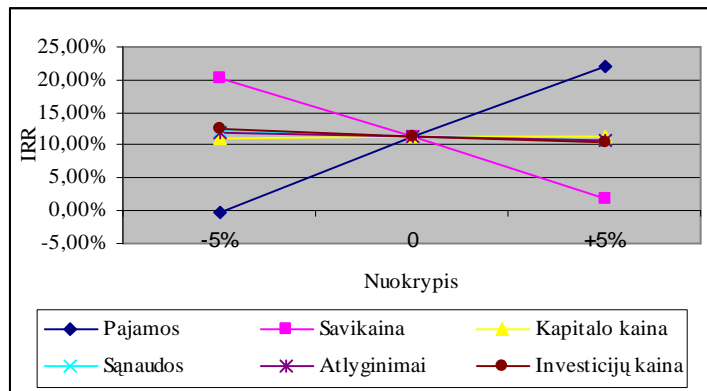
24 lentelė

II-ojo projekto jautrumo analizės rezultatai pagal IRR kriterijų

	Nuokrypis			Pokytis nuo bazinio lygio	
	-5%	0	+5%	Pokytis -5 %	Pokytis +5%
Pajamos	-0,36%	11,43%	22,05%	-11,79%	10,62%
Savikaina	20,37%	11,43%	1,70%	8,94%	-9,73%
Kapitalo kaina	11,43%	11,43%	11,43%	0,00%	0,00%
Veiklos sąnaudos	12,25%	11,43%	10,61%	0,82%	-0,82%
Atlyginimų sąnaudos	12,05%	11,43%	10,81%	0,62%	-0,62%
Investicijų kaina	12,46%	11,43%	10,49%	1,03%	-0,94%

Šaltinis: sudaryta autorės

Analizuojamas IRR kriterijus mažiau jautrus yra savikainos pokyčiui. Kai savikaina sumažėja 5%, tai IRR=20,37%, kai savikaina padidėja 5%, tai IRR=1,70%. Tai pat IRR mažiau jautri yra investicijų kainos, veiklos sąnaudų, ir atlyginimų sąnaudų pokyčiams (24 lentelė ir 19 pav.). Kai veiklos sąnaudos sumažėja 5%, tai IRR reikšmė yra 12,25%, o kai veiklos sąnaudos padidėja 5%, tai IRR yra 10,61%, vadinasi įvykus 5% pokyčiui IRR pakinta 0,82%. Atlyginimų sąnaudoms pakitus 5%, IRR pakinta 0,62%. 5% investicijų pokytis, sąlygoja 1,03% IRR pokytį, o mažiausiai IRR jautri yra kapitalo kainai.

Šaltinis: sukurta autorės

19 pav. Antrojo projekto kintamųjų pokytis pagal IRR kriterijų

Atlikus jautrumo analizę, nustatyta, kad abiejų analizuojamų projektų jautrumo analizės kriterijai (NPV ir IRR) yra jautriausi pajamų ir savikainos pokyčiams, mažiau jautrūs – veiklos sąnaudų, investicijų kainos ir atlyginimų sąnaudų pokyčiams, o mažiausiai jautrūs yra kapitalo kainos pokyčiams. Jautriausius parametrus tikslinga nuodugniau nagrinėti, kadangi analizuojamų projektų NPV ir IRR jautriausios pajamų ir savikainos parametru pasikeitimams, o pajamų ir savikainos prognozavimai yra mažiausiai tikslūs, lyginant su kitų veiksmų prognozavimu. Atlikus jautrumo analizę, gaunamos gairės projekto kintamiesiems, taip pat juos sąlygojantiems veiksniais toliau analizuoti, planuoti ir kontroliuoti.

25 lentelė

I-ojo ir II-ojo projektų jautrumo analizės rezultatų palyginimas

Tiriami veiksniai	I projektas		II projektas	
	NPV pokytis, tiriamam veiksniai pakitus 5%	NPV pokytis, tiriamam veiksniai pakitus 1%	NPV pokytis, tiriamam veiksniai pakitus 5%	NPV pokytis, tiriamam veiksniai pakitus 1%
Pajamos	231	46.2	178	35.6
Savikaina	198	39.6	149	29.8
Kapitalo kaina	5	1	3	0.6
Veiklos sąnaudos	16	3.2	13	2.6
Atlyginimų sąnaudos	13	2.6	10	2
Investicijų kaina	12	2.4	11	2.2

Šaltinis: sudaryta autorės.

Sulyginus abiejų projektų jautrumo analizės rezultatus, nustatyta, kad mažiau rizikingas yra antrasis projektas, nes analizuojamų veiksmų 5% procentų nuokrypis, sąlygoja mažesnius kriterijų pokyčius, t.y., įvykus 5% nuokrypiui, naujos NPV ar IRR reikšmės nuokrypis nuo bazinio varianto buvo mažesnis. Analizuojant jautrumo analizės rezultatus pagal NPV kriterijų, 25 lentelėje yra apskaičiuotas NPV elastingumas, kuris parodo koks yra NPV pokytis tiriamam veiksniai pakitus 1%. Taigi, rizikingesnis yra pirmasis projektas, nes pajamoms pakitus 1%, NPV reikšmė pakinta 46,2%, o

antrojo projekto atveju 35,6%, tai 10,6% mažiau, nei pirmojo projekto NPV pokytis. Atitinkamai savikainai pakitus 1%, pirmojo projekto NPV reikšmė pakinta 39,6%, o antrojo projekto – 29.8% (25 lentelė).

Scenarijaus metodas. Scenarijaus metodas leidžia įvertinti kelių kintamųjų kitimą vienu metu, tokiu būdu įvertinant kombinuotą kintamųjų poveikį projekto NPV. Taigi, remiantis riziką sąlygojančiais veiksniais, tokiais kaip degalų kainos kilimas, kuris turi lemiamos įtakos pardavimų apimčiai, pajamų ir išlaidų dydžiui, sudaromi trys scenarijai investiciniams projektams: optimistinis, bazinis ir pesimistinis.

Bazinis scenarijus sudarytas remiantis jau esamais duomenimis, o optimistinis ir pesimistinis - keičiant konkrečių kintamųjų apimtis. 26 lentelėje pateikti apibendrinti pirmojo projekto scenarijai ir juos atitinkantys prognozuojami duomenys, išdėliuoti duomenys pateikti 59 priede. Esant optimistiniam scenarijui degalų kainos mažėja, didėja parduodamas kuro kiekis ir pardavimų pajamos, o savikaina mažėja. Taip pat esant optimistiniam variantui mažėja sąnaudos ir investicijų kaina. Optimistinis variantas labiausiai tikėtinas esant rinkos augimui, nes tuomet paprastai rinka plečiasi ir pardavimų apimtys didėja.

Pesimistinis scenarijus priešingas optimistiniam: degalų kainos kyla, mažėja parduodamas kuro kiekis, o kartu ir pardavimų pajamos, o savikaina didėja. Taip pat didėja investicijų kaina ir didėja išmokami atlyginimai. Pesimistinis variantas yra būdingas rinkos perpildymo atveju. Kai rinka yra perpildyta, mažėja pardavimai, o kainos kyla. 27 lentelėje pateikti antrojo projekto scenarijai ir juos atitinkantys prognozuojami duomenys, išdėliuoti scenarijų duomenys pateikti 60 priede.

26 lentelė

Apibendrinti pirmojo projekto prognozuojami duomenys

	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt	Sąnaudos, Lt	Pelnas prieš apmokėtinimą, Lt	Grynasis pelnas, Lt	Grynieji pinigų srautai, Lt
Optimistinis								
1	2.213.511	4.992.819	4.242.291	750.528	389683	360846	306719	437568
2	2.237.905	5.113.513	4.309.650	803.863	391325	412538	350657	481507
3	2.264.009	5.273.370	4.450.515	822.856	405952	416904	354368	485218
4	2.292.217	5.442.171	4.624.629	817.542	408410	409132	347762	478611
5	2.321.445	5.580.348	4.717.775	862.573	415805	446767	379752	510601
6	2.349.876	5.463.779	4.530.037	933.742	413481	520261	442222	573071
7	2.382.799	5.933.778	5.010.287	923.491	415852	507639	431493	562343
8	2.416.000	5.612.414	4.654.328	958.086	418239	539847	458870	589719

26 lentelės tęsinys

	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt	Sąnaudos, Lt	Pelnas prieš apmokestinimą, Lt	Grynasis pelnas, Lt	Grynieji pinigų srautai, Lt
Bazinis								
1	2.108.106	4.840.184	4.183.820	656.364	410192	246171	209246	346982
2	2.131.338	4.956.882	4.251.032	705.849	411921	293928	249839	387575
3	2.156.199	5.111.972	4.384.544	727.428	427317	300110	255094	392830
4	2.183.064	5.306.473	4.550.268	756.205	429906	326299	277355	415091
5	2.210.900	5.410.188	4.646.992	763.195	437690	325505	276679	414416
6	2.237.977	5.296.883	4.462.710	834.174	435243	398930	339091	476827
7	2.269.332	5.753.580	4.934.321	819.259	437739	381521	324293	462029
8	2.300.952	5.441.181	4.584.929	856.253	440252	416001	353601	491337
Pesimistinis								
1	2.002.701	4.858.288	4.259.490	598.798	428082	170716	145109	289732
2	2.067.398	5.084.694	4.402.836	681.858	429885	251973	214177	358800
3	2.069.951	5.202.672	4.515.918	686.753	446035	240718	204610	349233
4	2.095.741	5.408.659	4.670.214	738.445	448699	289746	246284	390907
5	2.056.137	5.374.140	4.632.162	741.978	456558	285420	242607	387230
6	2.193.217	5.498.258	4.658.966	839.292	454187	385105	327339	471962
7	2.223.945	5.989.613	5.109.472	880.141	456757	423383	359876	504499
8	2.277.942	5.719.499	4.830.137	889.361	459346	430015	365513	510136

Šaltinis: sudaryta autorės.

Antrojo projekto scenarijus sudarytas taip pat kaip ir pirmojo, t.y. esant optimistiniam scenarijui – pardavimų kainos mažėja, didėja parduodamas kuro kiekis, pardavimų pajamos. Savikaina mažėja, taip pat mažėja sąnaudos ir investicijų kaina. Esant pesimistiniam – pardavimų kainos didėja, mažėja parduodamas kuro kiekis ir pardavimų pajamos, savikaina didėja. Taip pat didėja išmokami atlyginimai ir investicijų kaina.

27 lentelė

Apibendrinti antrojo projekto prognozuojami duomenys

	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt	Sąnaudos, Lt	Pelnas prieš apmokestinimą, Lt	Grynasis pelnas, Lt	Grynieji pinigų srautai, Lt
Optimistinis								
1	2.212.155	5.255.150	4.283.786	971.364	454720	516.644	439147	601838
2	2.292.872	5.409.154	4.412.415	996.739	457369	539.370	458465	621155
3	2.259.194	5.259.310	4.246.858	1.012.452	460066	552.386	469528	632219
4	2.379.119	5.468.046	4.452.924	1.015.122	462178	552.944	470002	632693
5	2.406.638	6.030.592	5.014.024	1.016.568	465773	550.794	468175	630866
6	2.416.066	5.866.809	4.780.020	1.086.788	468302	618.486	525713	688404
7	2.489.181	6.456.567	5.364.061	1.092.505	471050	621.455	528237	690928
8	2.562.837	6.220.801	5.048.541	1.172.259	473784	698.475	593704	756394

27 lentelės tęsinys

	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendras pelnas, Lt	Sąnaudos, Lt	Pelnas prieš apmokestinimą, Lt	Grynasis pelnas, Lt	Grynieji pinigų srautai, Lt
Bazinis								
1	2.147.723	5.073.282	4.285.318	787.964	478652	309.312	262915	434169
2	2.163.087	5.154.097	4.315.944	838.154	481441	356.713	303206	474459
3	2.193.392	5.315.699	4.451.497	864.202	484280	379.922	322933	494187
4	2.223.476	5.529.211	4.633.172	896.039	486503	409.536	348106	519359
5	2.249.194	5.636.067	4.731.084	904.983	490288	414.696	352491	523745
6	2.279.308	5.527.481	4.544.861	982.620	492950	489.670	416220	587473
7	2.304.797	5.985.493	5.016.901	968.591	495842	472.749	401837	573090
8	2.329.852	5.655.273	4.649.171	1.006.103	498720	507.382	431275	602528
Pesimistinis								
1	2.104.769	5.014.378	4.288.984	725.394	499003	226.391	192432	372249
2	2.098.194	5.127.928	4.328.257	799.671	501867	297.804	253134	432950
3	2.105.656	5.278.577	4.466.231	812.346	504782	307.565	261430	441246
4	2.090.067	5.429.455	4.606.370	823.084	507080	316.004	268603	448420
5	2.127.263	5.379.830	4.564.777	815.053	510940	304.114	258497	438313
6	1.937.412	4.871.415	4.051.142	820.273	513677	306.596	260607	440423
7	2.189.557	5.933.643	5.032.810	900.833	516645	384.188	326560	506376
8	2.190.061	5.636.488	4.711.203	925.285	519598	405.687	344834	524650

Šaltinis: sudaryta autorės.

Pirmojo projekto bazinio varianto grynoji esamoji vertė yra lygi 490358Lt, o antrojo projekto – 663669Lt. Remiantis 26 ir 27 lentelių duomenimis yra apskaičiuojama grynoji esamoji vertė esant optimistiniam ir pesimistiniam scenarijams (61-64 priedai). 28 lentelėje pateikti apibendrinti abiejų skaičiavimų rezultatai.

28 lentelė

Dviejų projektų apskaičiuotos NPV reikšmės pagal skirtingus scenarijus

Scenarijai	I projektas, Lt	II projektas, Lt
Optimistinis	1035450	1433825
Bazinis	490358	663669
Pesimistinis	315316	193307

Šaltinis: sudaryta autorės.

Analizuojant projektų rizikos pasireiškimo galimybes naudosime tikimybinę informaciją. Optimistiniam, baziniam ir pesimistiniam scenarijams atitinkamai priskiriu: 0.25, 0.45 ir 0.30 (29 ir 30 lentelės). Toks tikimybinis pasiskirstymas parinktas, atsižvelgiant į rinkos sąlygas, kadangi šiuo metu yra infliacija, kuri daro įtaką kainų augimui. Taigi, atsižvelgiant į rinkos sąlygas, labiau tikėtina, kad kuro kainos ateityje kils, todėl pesimistiniam variantui priskiriu 0.3. Optimistiniam variantui skiriu 0.25, todėl, kad nepaisant kuro kainos kilimų, pardavimai neturėtų labai sumažėti, nes kuras yra ne prabangos, o būtinybės prekė. Pesimistiniam variantui skiriu daugiau negu optimistiniam, dėl to, kad kuro rinka jau yra nusistovėjusi, ir labai didelis kuro rinkos augimas nėra prognozuojamas.

I-ojo projekto skirtingų scenarijų NPV

Scenarijus	Tikimybė	NPV reikšmė
Pesimistinis	0,30	315316
Bazinis	0,45	490358
Optimistinis	0,25	1035450

Šaltinis: sudaryta autorės.

Apskaičiavus skirtingų scenarijų NPV ir įvertinus tikimybinį pasiskirstymą yra apskaičiuojama laukiamiausia NPV, ji apskaičiuojama pagal 1 formulę:

$$NPV_{\text{lauk}} = 0.3 \cdot 315316 + 0.45 \cdot 490358 + 0.25 \cdot 1035450 = 574118 \text{ Lt}$$

II-ojo projekto skirtingų scenarijų NPV

Scenarijus	Tikimybė	NPV reikšmė
Pesimistinis	0,30	193307
Bazinis	0,45	663669
Optimistinis	0,25	1433825

Šaltinis: sudaryta autorės.

Antrojo projekto laukiama NPV:

$$NPV_{\text{lauk}} = 0.3 \cdot 193307 + 0.45 \cdot 663669 + 0.25 \cdot 1433825 = 715099 \text{ Lt}$$

Antrasis projektas yra pelningesnis, nes jo laukiama grynoji esamoji vertė yra didesnė negu pirmojo projekto. Apskaičiavus laukiamąją vertę toliau skaičiuojamas vidutinis kvadratinis nuokrypis, kuris matuoja priimamų sprendimų rezultatų nepastovumą, riziką. Kuo didesnis vidutinis kvadratinis nuokrypis, tuo rizikingesnės sprendimo alternatyvos. Norint paskaičiuoti vidutinį kvadratinį nuokrypį pirmiausia skaičiuojama dispersija.

Skaičiuojamas pirmojo projekto vidutinis kvadratinis nuokrypis ir dispersija:

Skaičiuojamas antrojo projekto vidutinis kvadratinis nuokrypis ir dispersija:

Antrasis projektas yra rizikingesnis negu pirmasis, nes vidutinis kvadratinis nuokrypis yra didesnis, bet antrojo projekto laukiama NPV reikšmė yra didesnė, vadinasi jei bus įgyvendintas antrasis projektas, tai jis labiau padidins įmonės vertę. Galutinai apsispręsti padeda variacijos koeficientas. Galutiniam rizikos įvertinimui, pagal 3 formulę, yra apskaičiuojamas abiejų projektų variacijos koeficientas. Pirmojo projekto:

Antrojo projekto:

Pirmasis projektas yra priimtinesnis negu antrasis, nes variacijos koeficientas mažesnis už pirmojo. Tai pat rizikos laipsnis apskaičiuojamas pagal 7 formulę. Pirmojo projekto rizikos laipsnio skaičiavimas: litai. Antrojo projekto rizikos laipsnio skaičiavimas: litai. Optimistinio ir pesimistinio varianto grynujų esamųjų verčių skirtumas rodo rizikos laipsnį. Kuo skirtumas didesnis, tuo projektas rizikingesnis. Analizuojamu atveju, rizikingesnis yra antrasis projektas, tačiau ir pelningumas yra didesnis.

Atlikus rizikos vertinimą pagal scenarijaus metodą, nustatyta, kad rizikingesnis yra antrasis projektas (31 lentelė). Antrojo projekto standartinis nuokrypis yra net 68% didesnis už pirmojo projekto, ir yra 475001. Variacijos koeficientas yra 66%, arba 17% didesnis už pirmojo projekto variacijos koeficientą. Rizikos laipsnis taip pat didesnis už pirmojo projekto ir yra 1240519, tai 72% daugiau už pirmąjį projektą. Gautos antrojo projekto rizikos vertinimo rodiklių reikšmės sąlygoja labai aukštą rizikos laipsnį, vadinasi yra labai maža tikimybė gauti prognozuojamą rezultatą.

31 lentelė

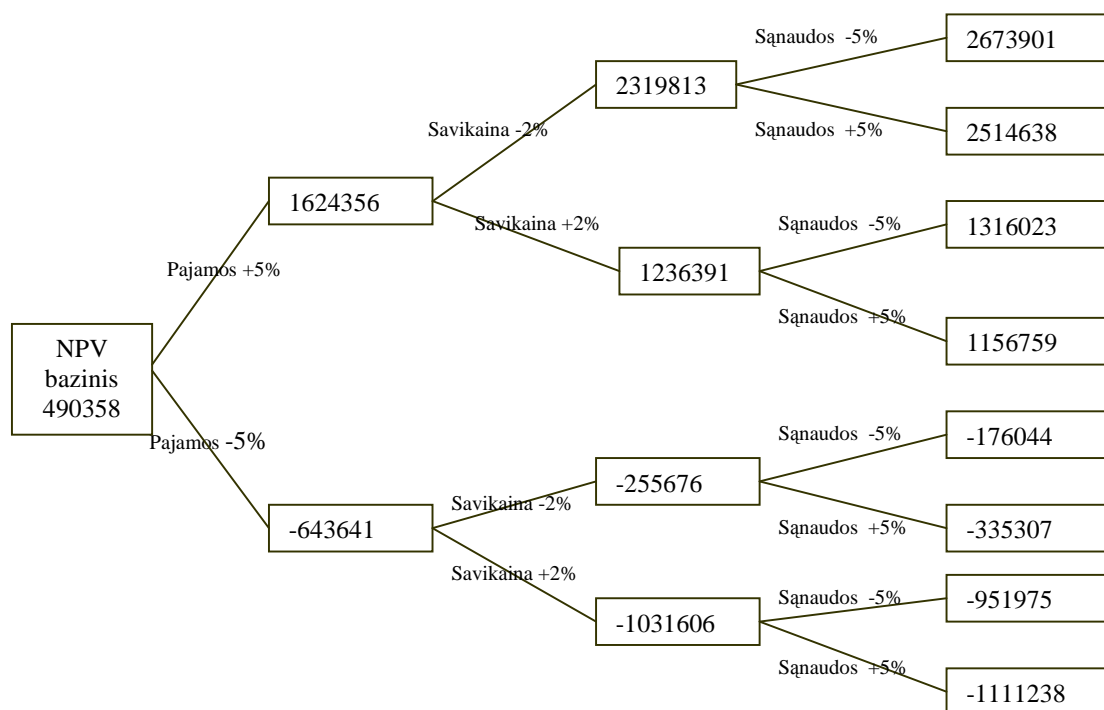
I-ojo ir II-ojo projektų scenarijaus analizės rezultatų palyginimas

Rodikliai	I-ojo projekto rezultatai	II-ojo projekto rezultatai
NPV _{laik}	574118	715099
σ	282500	475001
v	49%	66%
Rizikos laipsnis	720134	1240519

Šaltinis: sudaryta autorės

Palyginus jautrumo analizės ir scenarijaus metodo analizės gautus rezultatus susidaro prieštaringa situacija, nes pagal jautrumo analizę sulyginus abiejų projektų jautrumo analizės rezultatus, nustatyta, kad mažiau rizikingas yra antrasis projektas, nes analizuojamų veiksnių 5% procentų nuokrypis, sąlygoja mažesnius kriterijų pokyčius. O pagal scenarijaus metodo analizės rezultatus, rizikingesnis yra antrasis projektas, nes standartinis nuokrypis ir variacijos koeficientas yra aukštesni, nei pirmojo projekto. Įvertinus analizuojamų metodų rizikos vertinimo galimybes, nustatyta, kad tikslesni rezultatai yra gauti pagal scenarijaus metodą, nes jautrumo analizė rizikos neįvertina, ji nustato atskirų kintamųjų poveikio jautrumą projekto pajamoms.

Sprendimų medžio analizė. Sprendimų medžio analizės pagalba, įvertinus atskirų kintamųjų pokyčius, gaunami atskirų pakopų rezultatai. Pirmojo projekto sprendimų medis pateiktas 20 paveiksle. Sprendimų medžio pakopų rezultatai yra pateikti grynąja esamąja verte. Pirmasis atskaitos taškas – bazinė NPV reikšmė, kuri yra 490358 Lt, toliau yra analizuojama, kaip keisi NPV reikšmė pakitus atskiriems kintamiesiems. Pajamoms padidėjus 5%, NPV yra 1624356 Lt, pajamoms sumažėjus 5% NPV yra -643641 Lt, ši dalis yra jautrumo analizės dalis, jau anksčiau buvo nustatyta, kad NPV yra jautriausia pajamų pokyčiui. Kai pajamos padidėja 5%, o savikaina sumažėja 2%, tai NPV yra 2319813 Lt. Toliau atitinkamai gaunamas paskutinės pakopos rezultatas, kai sąnaudos sumažėja 5%, tai NPV yra 2673901 Lt, kai sąnaudos padidėja NPV yra 2514638 Lt. Pajamoms padidėjus 5%, savikainai 2%, o sąnaudoms sumažėjus 5%, NPV yra 1316023 Lt, veiklos sąnaudoms padidėjus 5%, NPV yra 1156759 Lt. Pajamoms sumažėjus 5%, visos tolesnės sprendimų medžio NPV reikšmės yra neigiamos (20 pav., skaičiavimai pateikti 61-72 prieduose).

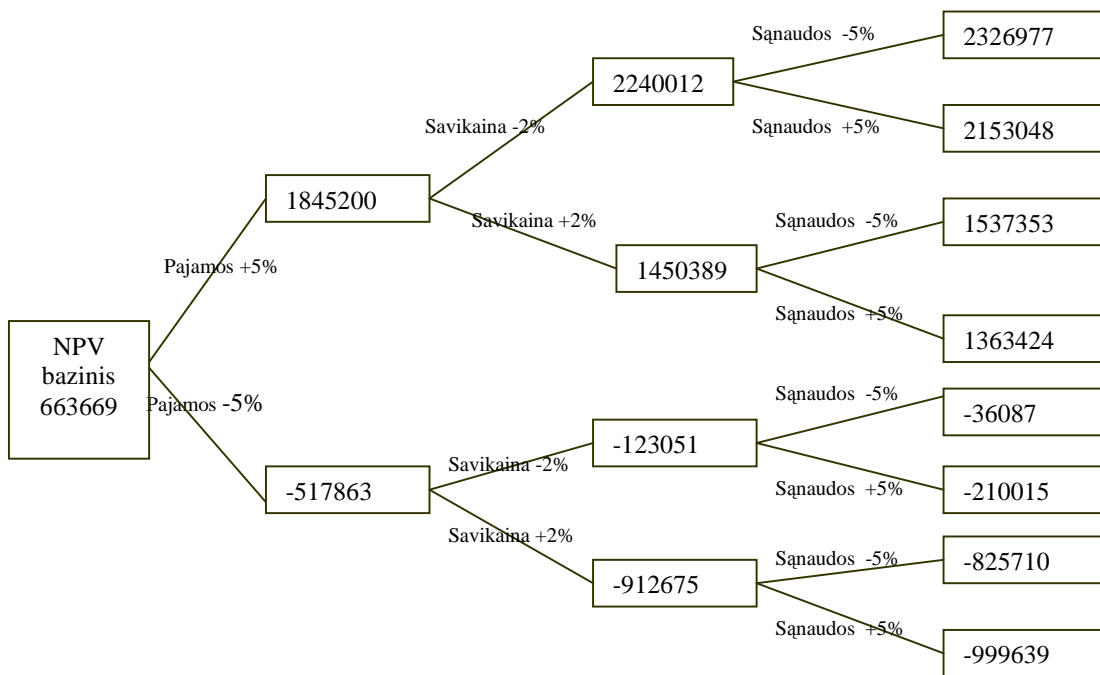
Šaltinis: sukurta autorės.

20 pav. I-ojo projekto sprendimų medis.

Antrojo projekto sprendimų medžio rezultatai pateikti 21 paveiksle. Kaip jau buvo minėta aukščiau, bazinis NPV yra 663669 Lt, o 5% pajamų pokytis, turi labai didelę įtaką NPV reikšmei. Kai pajamos padidėja 5%, savikaina sumažėja 2%, o sąnaudos 5%, tai NPV reikšmė yra 2326977 Lt,

sąnaudoms padidėjus 5%, NPV reikšmė yra 2153048 Lt. Pajamoms padidėjus 5%, savikainai 2%, ir sąnaudoms sumažėjus 5%, NPV yra 1537353 Lt, o sąnaudoms padidėjus 5%, NPV yra 1363424 Lt. Pajamoms sumažėjus 5%, visų tolesnių pakopų rezultatai yra neigiami. (21 pav., skaičiavimai pateikti 73-84 prieduose).

Įvertinus, abiejų projektų, sprendimų medžio analizės rezultatus, galima teigti, kad esminę įtaką daro pajamų pokytis, kur pajamoms sumažėjus 5%, tolesnių laikotarpių NPV rezultatai taip pat yra neigiami.

Šaltinis: sukurta autorės.

21 pav. II-ojo projekto sprendimų medis.

Sprendimų medžio analizės dėka, yra apskaičiuoti atskirų pakopų rezultatai, kur vienos pakopos rezultatas yra priklausomas nuo ankstesnės pakopos rezultato. Tačiau šis metodas, neapskaičiuoja analizuojamo projekto rizikos laipsnio, galima tik įvertinti laukiamus rezultatus, atlikus tam tikrų veiksnių pokyčius.

Tačiau analizuojant du projektus, galima palyginti dviejų projektų sprendimų medžius. Pagal gautus analizės duomenis, galima daryti išvadą, kad pelningesnis yra antrasis projektas, nes apskaičiuotos laukiamos NPV reikšmės, įvertintus veiksnių pokyčius, sąlygoja optimistiškesnes NPV reikšmes, lyginant su pirmuoju projektu.

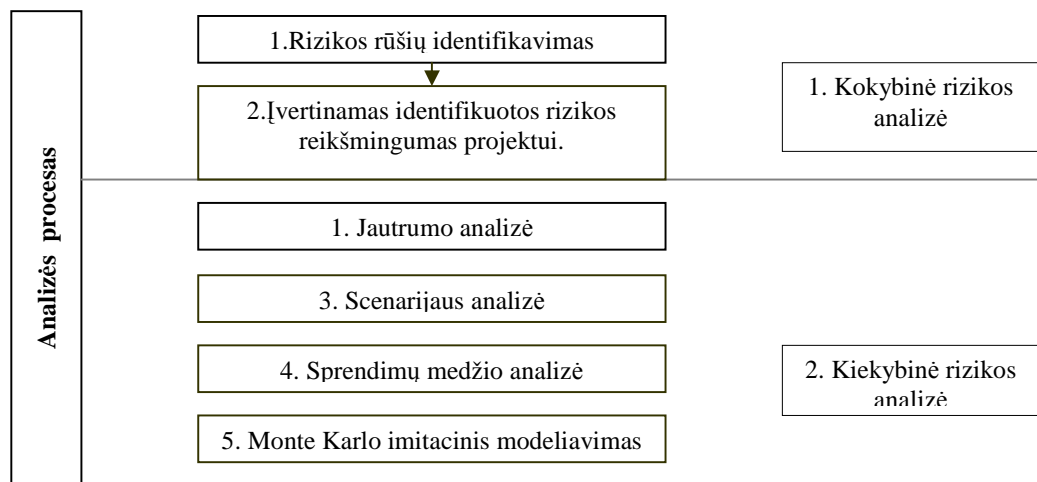
Atlikus planuojamos statyti degalinės abiejų investicinių projektų efektyvumo ir rizikos įvertinimą, galima daryti išvadą, kad abu projektai yra pelningi ir taip pat rizikingi įmonei. O palyginus abu investicinius projektus, nustatyta, kad įmonei saugiau statyti dalinos komplektacijos degalinę, t.y. degalinę be plovyklos ir mini baro, nes šis projektas yra saugesnis ir mažiau rizikingas įmonei.

3. EFEKTYVIAUSIŲ RIZIKOS VERTINIMO METODŲ IDENTIFIKAVIMAS

Šioje darbo dalyje yra įvertintas rizikos vertinimo metodų efektyvumas ir naudingumas vertinant investicinių projektų riziką, ir atlikto tyrimo pagrindu, pateiktas priimtinausias įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis.

3.1 Rizikos vertinimo metodų efektyvumo nustatymas

Atlikus teorijos analizę, pagal pagrindinius rizikos analizės tikslus, buvo sudarytas priimtinausias rizikos analizės vertinimo modelis (22 pav). Sudarant investicijų rizikos vertinimo modelį, buvo siekiama sudaryti tokią rizikos analizės proceso seką, kuri įgyvendintų pagrindinius rizikos analizės tikslus, t.y. 1) identifikuoti rizikos rūšis; 2) įvertinti rizikos rūšių neigiamą įtaką; 3) ir priemonių rizikai minimizuoti parengimas. Taigi, pagal atliktos teorijos analizę priimtinausia rizikos analizės veiksmų seka pateikta 22 paveiksle. Rizikos analizės procesas susideda iš dviejų pagrindinių etapų. Pirmame etape yra atliekama kokybinė rizikos analizė, kuri apima: rizikos rūšių identifikavimą ir įvertinamas rizikos reikšmingumas projektui. Antrame proceso etape yra atliekama kiekybinė rizikos analizė, kurioje yra vertinama bendra projekto rizika.

Šaltinis: sukurta autorės.

22 pav. Rizikos analizės procesas

Tačiau atlikus praktinės dalies analizę, teorijos analizės pagrindu pateiktas rizikos analizės procesas pilnai nepasiteisino. Kadangi praktinėje dalyje buvo vertinami du investiciniai projektai: 1) pirmas – dalinos komplektacijos degalinė, 2) antras – pilnos komplektacijos degalinė su plovykla ir mini baru, pirmaisiai buvo atliktas kokybinis projektų aprašymas.

Kokybinė projektų analizė prasidėjo nuo verslo tyrimo. Pirmiausiai buvo atliktas rinkos rizikos tyrimas. Analizuojant projektų riziką, rinkos rizikos tyrimas pasiteisino, nes gauti rezultatai leido nustatyti galimus pavojus ir galimybes kuro rinkoje. Atliekant investicinių projektų rizikos vertinimą scenarijaus metodu, atliktas rizikos analizės tyrimas, leido objektyviau priskirti tikimybes optimistiniam, baziniam ir pesimistiniam scenarijams.

Įvertinus rinkos rizikos analizę, toliau atliktas įmonės vidaus rizikos vertinimas. Šis vertinimas susideda iš trijų dalių: 1) įmonės veikos vertinimo sistema, 2) įmonės rizikos vertinimo sistema pagal veiklos sritis, 3) rizikos vertinimas pagal įmonės tikslus. Tačiau vertinant investicinių projektų riziką, iš dalies pasiteisino tik įmonės veiklos vertinimo sistema pagal veiklos sritis. Analizuojant atskiras įmonės veiklos sritis galima įvertinti silpniausias ir stipriausias vietas, ir susidaryti bendrą vaizdą apie įmonės veiklą ir jos padėtį rinkoje. Tačiau ne visas veiklos sritis naudinga analizuoti, tikslingiausia vertinti šias įmonės sritis: finansai, prekės ir paslaugos, valdymas, ištekliai, įmonės vardas, ryšiai. Išanalizavus šias sritis gaunama naudingiausia informacija tolesnei įmonės veiklos rizikos analizei atlikti. Atlikus analizę pagal įmonės veiklos vertinimo sistemą ir atlikus rizikos vertinimą pagal įmonės tikslus, gauta informacija visiškai nebuvo naudinga vertinant investicinių projektų rizikos laipsnį.

Identifikavus įmonės vidaus ir rinkos riziką buvo pagrįstas investicinio sprendimo tikslingumas. Toliau buvo atliktas projektų kiekybinis įvertinimas: įvertintos investicijos reikalingos įgyvendinti pirmam ir antram investiciniams projektams, apskaičiuoti pinigų srautai, nustatyti projektų efektyvumo rodikliai (NPV ir IRR), ir remiantis projektų bazinių variantų duomenimis, atlikta projektų jautrumo analizė, scenarijaus analizė ir sprendimų medžio analizė.

Atlikus jautrumo analizę buvo identifikuoti projektų „kritiniai“ kintamieji, kurie turi didžiausią įtaką projekto rezultatams. Analizuojamu atveju, abu potencialūs projektai, jautriausi yra pajamų ir savikainos pokyčiams. Kitaip tariant jautrumo analizė padėjo nustatyti tuos rizikos veiksnius, kurie daro didžiausią įtaką investiciniams projektams. Tačiau investicinio projekto rezultato kintamumas priklauso nuo daugelio parametru, o jautrumo analizė padėjo iširti tik vieno parametro kitimą projekto grynajai esamajai vertei. Įmonės vertindamos investicinių projektų riziką, neturėtų apsiriboti vien jautrumo analizės metodu. Šis metodas gali būti kaip viena iš sudėtinių rizikos vertinimo dalių.

Jautrumo analizės suteiktos informacijos negalima ignoruoti, turint informaciją, apie veiksnius darančius didžiausią įtaką projekto pelningumui, galima parametrus giliau analizuoti ir įvertinti šių veiksnių rizikos lygį projekto įgyvendinimui. Tiriamų projektų atveju, didžiausias dėmesys turi būti sutelktas į pardavimo pajamas, tai veiksnyis kurį sunkiausia prognozuoti. Pardavimų pajamoms įtakos turi pardavimų apimtys ir vidutinė kuro pardavimo ir įsigijimo kaina. Norint sumažinti kuro kainos įtaką projekto rezultatams, būtų tikslinga perskaičiuoti projekto rizikos laipsnį įvertinant mažiausią

uždarbį nuo parduodamo kuro litro, t.y. įvertinti kiek minimaliai įmonė galės uždirbti nuo parduodamo kuro litro, jeigu kuro kainos sparčiai kiltų.

Kai lyginami du projektai, tai pagal jautrumo analizę galima nustatyti, kuris projektas yra rizikingesnis. Rizika nustatoma pagal NPV ir IRR jautrumo lygį. Analizuojamu atveju, rizikingesnis yra pirmasis projektas, nes jo NPV ir IRR yra jautresnės kintamųjų pokyčiui, nei antrojo projekto. Tačiau kai gaunasi prieštaringa situacija, lyginant jautrumo analiuzės ir scenarijaus metodu gautus rezultatus, tai tikslenė informacija yra gauta pagal scenarijaus metodą, nes jautrumo analizė nustato atskirų kintamųjų poveikio jautrumą projekto pajamoms.

Vertinant projektus scenarijaus analizės metodu, jau buvo galima įvertinti kelių veiksnių kitimą vienu metu, ir tokiu būdu buvo įvertintas kombinuotas poveikis projekto grynajai esamajai vertei. Atlikus scenarijaus analizę galima daryti išvadą, kad priimtinesnis yra pirmasis projektas, nes jo rizikos laipsnis yra mažesnis lyginant su antrojo projekto rizikos laipsniu, nors laukiamas pelningumas yra mažesnis už antrojo projekto, tačiau jis yra pakankamai didelis, ir įgyvendinus šį investicinį projektą įmonės vertė bus pakankamai padidinta. Remiantis ekonominės statistikos teoriniais teiginiais apie variacijos koeficientų reikšmes, abu projektai yra pakankamai aukšto rizikos laipsnio, nes jų variacijos koeficientas yra daugiau negu 25%.

Atlikus sprendimų medžio analizę, nustatyta, kad šis metodas savarankiškai rizikos nevertina, jis yra diagraminis ankščiau aptartų metodų atvaizdavimas. Keičiant konkrečių kintamųjų apimtis yra perskaičiuojama grynoji esamoji vertė, t.y. įvertinamas projekto rezultatyvumas pakitus vienam kintamajam. Apskaičiavus laukiamą NPV reikšmę, yra keičiamas kitas kintamasis, ir gaunama nauja NPV reikšmė. Esminis momentas yra tas, kad pinigų srautai yra susiję laiko atžvilgiu, ir ankstesnio laikotarpio pinigų srautai sąlygoja kito laikotarpio pinigų srautus.

Sprendimų medžio analizė, vertinant investicinių projektų riziką, nesuteikė naujos ir reikšmingos informacijos rizikos vertinimui. Todėl, galima teigti, kad sprendimų medžio analizės metodas, nėra labai reikšmingas vertinant investicinių projektų riziką. Tačiau, jis gali būti kaip pagalbinis rizikos vertinimo metodas.

Monte Karlo imitacinis modeliavimas, vertinant du potencialius investicinius projektus, buvo atmestas dėl savo sudėtingumo. Šį rizikos vertinimo metodą labai sunku pritaikyti praktiškai, todėl šiuo metodu nebuvo vertinami investiciniai projektai.

Efektiviausias rizikos vertinimo metodas. Kadangi rizikos įvertinimas – yra mažiausio nukrypimo nuo laukiamo rezultato paieška ir nustatymas, vadinasi efektyviausias rizikos įvertinimo metodas yra toks, kuris leidžia nustatyti ir surasti mažiausią nuokrypį nuo laukiamo rezultato. Atlikus rizikos teorijos analizę, ir įvertinus UAB „Baltijos kuras“ investicinių projektų riziką, galima teigti, kad

iš trijų kiekybinės rizikos vertinimo metodų, tik vienas, atsako į iškeltą sąlygą. Tik scenarijaus analizės metodu, galima apskaičiuoti laukiamąją NPV, o apskaičiuojant vidutinį kvadratinį nuokrypį, dispersiją ir variacijos koeficientą nustatomas rizikos laipsnis.

Atlikus jautrumo analizę, galima įvertinti tik atskirus veiksnius, kurie daro didžiausią įtaką grynajam projekto pelningumui. Įvertinus jautriausius projekto veiksnius, būtų tikslinga toliau vertinti aplinkos pokyčius, kurie gali lemti vienokius ar kitokius pakitimus projekto eigoje.

Sprendimų medžio metodas, leidžia nuspėti projekto pelningumą įvykus tiriamų veiksnių pokyčiams. Atlikus sprendimų medžio analizę, paaiškėjo, kad šis metodas nėra savarankiškas rizikos vertinimo metodas, tai yra diagraminis jautrumo ir scenarijaus analizės atvaizdavimas.

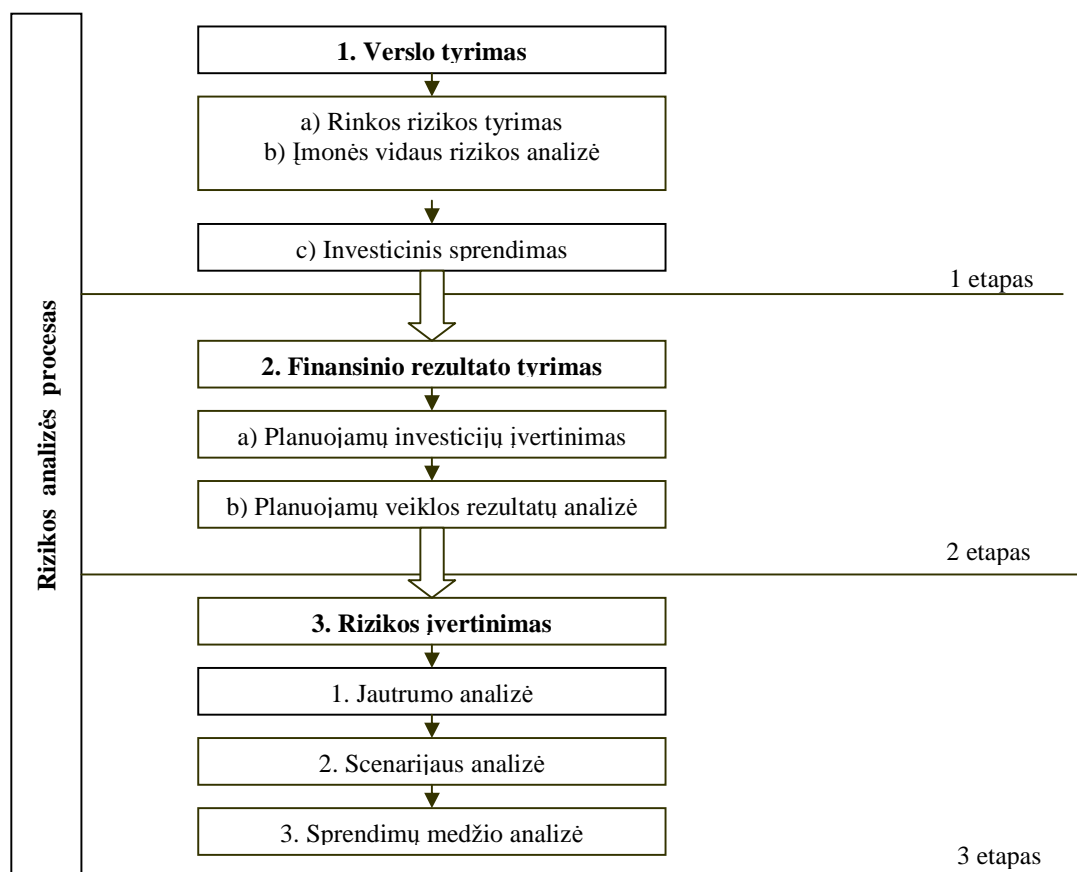
Įvertinus rinkos riziką ir įmonės vidaus riziką, gauname tik preliminarius duomenis apie bendrą įmonės padėtį rinkoje ir įmonės stipriąsias ir silpnąsias puses. Rinkos rizikos ir įmonės vidaus rizikos nustatymas, neįvertina rizikos laipsnio ar mažiausio nuokrypio nuo laukiamo rezultato. Šių rizikų identifikavimas, gali būti tik kaip vienas iš sudėtinių elementų padedantis nuspėti riziką.

3.2 Įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis

Atlikto tyrimo pagrindu, galima teigti, kad priimtinausias rizikos vertinimo modelis susideda iš trijų pagrindinių dalių: 1) verslo tyrimas, 2) finansinio rezultato tyrimas, 3) rizikos įvertinimas (23 pav). Verslo tyrimas apima: rinkos rizikos tyrimą ir įmonės vidaus rizikos analizę pagal įmonės sritis. Atlikto verslo tyrimo pagrindu priimamas investicinis sprendimas. Priėmus investicinį sprendimą atliekamas finansinio rezultato tyrimas arba prasideda kiekybinė rizikos analizė.

Kiekybinės rizikos analizės procese pirmiausiai yra įvertinamos reikalingos investicijos, vėliau planuojamas veiklos rezultatas. Planuojant veiklos rezultatą įvertinamos planuojamos projekto pajamos, savikaina, veiklos sąnaudos, grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai.

Trečiasis etapas – projekto rizikos įvertinimas. Siekiant priimti optimaliausią sprendimą reikia įvertinti kelias galimybes ir neapsiriboti ties vienu rizikos vertinimo metodu. Todėl vertinant projektų riziką nėra apsiribojama tik vienu vertinimo metodu. Projekto riziką, skirtingais atvejais, geriausiai vertinti trimis rizikos vertinimo metodais: 1) jautrumo analize, nes ji padeda nustatyti „kritinius“ kintamuosius, kurie daro didžiausią įtaką projekto pelningumui ir rizikos laipsniui, 2) scenarijaus metodu, nes jis leidžia apskaičiuoti laukiamąją NPV, o apskaičiuojant vidutinį kvadratinį nuokrypį, dispersiją ir variacijos koeficientą nustatomas rizikos laipsnis, 3) sprendimų medžio metodu, nes jis leidžia diagramiškai pavaizduoti planuojamą projekto rezultatyvumą, keičiant konkrečių kintamųjų apimtis.

Šaltinis: sukurta autorės.

23 pav. Įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis

Įmonės investicijų rizikos vertinimo modelio esmė – pagrįsti investicijų į pasirinktą projektą naudą, t.y. pasirinkti tokį projektą, kuris pelningiausias ir mažiausiai rizikingas. Taigi, pateiktas rizikos vertinimo modelis, leis įmonėms objektyviau įvertinti planuojamų investicijų pelningumą ir rizikos laipsnį, taip įmonių investicijos taps saugesnės ir mažiau rizikingos. Tokiu principu priimami įmonių investavimo sprendimai, leis įmonėms išlikti konkurencingoms.

IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

Atlikti teoriniai ir praktiniai tyrimai leido suformuluoti šias išvadas ir pasiūlymus:

1. Šiuolaikinėje literatūroje rizika apibrėžiama įvairiai. Vieni autoriai pateikia platesnes rizikos sąvokas, kiti siauresnes. Tačiau priimtinausias rizikos apibrėžimas yra toks: **rizika** – rezultatų ir įvykių neapibrėžtumas. **Projekto rizika** – tai tikimybė įvykti neprognuotiemis įvykiams, kurie gali paveikti laukiamą projekto pelningumą.
2. Išanalizavus įvairių autorių pateiktas projektų rizikos klasifikacijas, nustatyta, kad tikslingiausia klasifikacija yra tokia: 1) paties projekto rizika, 2) bendra įmonės vidaus rizika, 3) rinkos rizika.
3. Atlikus įvairių autorių rizikos analizės sampratos tyrimą, nustatyta, kad priimtinausias rizikos analizės apibrėžimas yra: **rizikos analizė** – tai rizikos rūšių identifikavimas iš anksto, jų neigiamos įtakos įvertinimas ir priemonių taikomų jai minimizuoti parengimas.
Skirtingi autoriai skirtingai įvardija pagrindinius rizikos matavimo vienetus ir rizikos įvertinimo metodus, tačiau dažniausiai išskiriami keturi rizikos vertinimo metodai: laukiamas pelningumas, vidutinis kvadratinis nuokrypis, variacijos koeficientas ir rizikos koeficientas.
4. Dažniausiai yra išskiriami keturi investicinių projektų rizikos vertinimo metodai: jautrumo analizė, scenarijaus analizė, sprendimų medžio metodas ir Monte Karlo imitacinis modeliavimas. Jautrumo analizės metu nustatoma kokia įtaka bus padaryta projekto grynosioms pajamoms, pasikeitus vienam iš kintamųjų. Tuo tarpu scenarijaus analizė parodo kaip kelių kintamųjų keitimas veikia projekto pajamas, tokiu būdu įvertinamas kombinuotas kintamųjų poveikis projekto NPV. Sprendimų medžio metodo esmė – kad projektas yra išskaidomas laikotarpiais. Vieno laikotarpio rezultatai yra priklausomi nuo ankstesnio laikotarpio rezultatų. Kiekviename laikotarpyje nurodomas galimas rezultatas ir jo tikimybė. Monte Karlo metodo esmė – kad jis leidžia išsamiai įvertinti visą neapibrėžtumą, su kuriuo gali susidurti projektas. Šių rizikos vertinimo metodų pagrįstumui įvertinti buvo palyginti du investiciniai projektai.
5. Įvertinus bendrus rizikos veiksnius, kurie turi įtakos tokio tipo projektams, nustatyta, kad įmonė neturi kritinių veiklos sričių, yra stabiliai auganti rinkos lyderė naftos produktų rinkoje.
6. Atlikus jautrumo analizę, nustatyta, kad abiejų analizuojamų projektų jautrumo analizės kriterijai (NPV ir IRR) yra jautriausi pajamų ir savikainos pokyčiams (I-ojo projekto pajamoms pakitus 5%, NPV pakinta 231%, II projekto – 178%, o kapitalo kainai pakitus 5%, abiejų projektų NPV pakinta tik 5% nuo bazinio lygio), mažiau jautrūs – veiklos sąnaudų, investicijų kainos ir atlyginimų sąnaudų pokyčiams, o mažiausiai jautrūs yra kapitalo kainos pokyčiams. Sulyginus abiejų projektų jautrumo analizės rezultatus, nustatyta, kad mažiau rizikingas yra antrasis projektas, nes

analizuojamų veiksnių 5% procentų nuokrypis, sąlygoja mažesnius kriterijų pokyčius, t.y. įvykus 5% nuokrypiui, naujos NPV ar IRR reikšmės nuokrypis nuo bazinio varianto buvo mažesnis.

Išanalizavus tiriamų veiksnių poveikį IRR ir NPV jautrumui, nustatyta, kad analizuojamų veiksnių 5% nuokrypis vienodai veikia NPV ir IRR kriterijus, t.y. pajamoms sumažėjus 5%, NPV ir IRR kriterijai įgyja ryškią mažėjimo tendenciją, o pajamoms padidėjus 5%, NPV ir IRR įgyja didėjimo tendenciją.

7. Atlikus rizikos vertinimą pagal scenarijaus metodą, nustatyta, kad rizikingesnis yra antrasis projektas. Antrojo projekto standartinis nuokrypis yra net 68% didesnis už pirmojo projekto, ir yra 475001. Variacijos koeficientas yra 66%, arba 17% didesnis už pirmojo projekto variacijos koeficientą. Rizikos laipsnis taip pat didesnis už pirmojo projekto ir yra 1240519, tai 72% daugiau už pirmąjį projektą. Gautas antrojo projekto rizikos vertinimo rodiklių reikšmės sąlygoja labai aukštą rizikos laipsnį, vadinasi yra labai maža tikimybė gauti prognozuojamą rezultatą.

Palyginus jautrumo analizės ir scenarijaus metodo analizės gautus rezultatus susidaro prieštaringa situacija. Pagal jautrumo analizę sulyginus abiejų projektų jautrumo analizės rezultatus, nustatyta, kad mažiau rizikingas yra antrasis projektas, o pagal scenarijaus metodo analizės rezultatus, rizikingesnis yra antrasis projektas. Įvertinus analizuojamų projektų rizikos vertinimo galimybes, nustatyta, kad tikslesni rezultatai yra gauti pagal scenarijaus metodą, nes jautrumo analizė rizikos neįvertina, ji nustato atskirų kintamųjų poveikio jautrumą projekto pajamoms.

8. Įvertinus, abiejų projektų, sprendimų medžio analizės rezultatus, galima teigti, kad esminę įtaką daro pajamų pokytis, kur pajamoms sumažėjus 5%, tolesnių laikotarpių NPV rezultatai taip pat yra neigiami. Sprendimų medžio analizės dėka, yra apskaičiuoti atskirų pakopų rezultatai, kur vienos pakopos rezultatas yra priklausomas nuo ankstesnės pakopos rezultato. Tačiau šis metodas, neapskaičiuoja analizuojamo projekto rizikos laipsnio, galima tik įvertinti laukiamus rezultatus, atlikus tam tikrų veiksnių pokyčius. Analizuojant du projektus, galima palyginti dviejų projektų sprendimų medžius. Pagal gautus analizės duomenis, galima daryti išvadą, kad pelningesnis yra antrasis projektas, nes apskaičiuotos laukiamos NPV reikšmės, įvertintus veiksnių pokyčius, sąlygoja optimistiškesnes NPV reikšmes, lyginant su pirmuoju projektu.

9. Atlikto tyrimo pagrindu, galima teigti, kad priimtinausias rizikos vertinimo modelis susideda iš trijų pagrindinių dalių: 1) verslo tyrimas, 2) finansinio rezultato tyrimas, 3) rizikos įvertinimas. Verslo tyrimas apima: rinkos rizikos tyrimą ir įmonės vidaus rizikos analizę pagal įmonės sritis. Planuojant veiklos rezultatą įvertinamos planuojamos projekto pajamos, savikaina, veiklos sąnaudos, grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas ir planuojami veiklos pinigų srautai. Trečiasis etapas – projekto rizikos įvertinimas. Projekto riziką, skirtingais atvejais, geriausiai vertinti trimis

rizikos vertinimo metodais: 1) jautrumo analize, nes ji padeda nustatyti „kritinius“ kintamuosius, kurie daro didžiausią įtaką projekto pelningumui ir rizikos laipsniui, 2) scenarijaus metodu, nes jis leidžia apskaičiuoti laukiamiausią NPV, o apskaičiavus vidutinį kvadratinį nuokrypį, dispersiją ir variacijos koeficientą nustatomas rizikos laipsnis, 3) sprendimų medžio metodu, nes jis leidžia diagramiškai pavaizduoti planuojamą projekto rezultatyvumą, keičiant konkrečių kintamųjų apimtis. Įmonės investicijų rizikos vertinimo modelio esmė – pagrįsti investicijų į pasirinktą projektą naudą, t.y. pasirinkti tokį projektą, kuris pelningiausias ir mažiausiai rizikingas.

10. Kadangi rizikos įvertinimas – yra mažiausio nukrypimo nuo laukiamo rezultato paieška ir nustatymas, vadinasi efektyviausias rizikos įvertinimo metodas yra toks, kuris leidžia nustatyti ir surasti mažiausią nuokrypį nuo laukiamo rezultato. Atlikus rizikos teorijos analizę, ir įvertinus UAB „Baltijos kuras“ investicinių projektų riziką, galima teigti, kad iš trijų kiekybinės rizikos vertinimo metodų, tik vienas, atsako į iškeltą sąlygą. Tik scenarijaus analizės metodu, galima apskaičiuoti laukiamiausią NPV, o apskaičiavus vidutinį kvadratinį nuokrypį, dispersiją ir variacijos koeficientą nustatomas rizikos laipsnis.

DRAŠUTYTĖ, Lina. (2007) *Įmonių investavimo rizikos vertinimas*. Magistro baigiamasis darbas. Kaunas: Vilniaus universiteto Kauno humanitarinis fakultetas. 75 p.

SANTRAUKA

RAKTINIAI ŽODŽIAI: rizika, rizikos įvertinimas, investiciniai projektai.

Temos aktualumas. Investicijos vaidina svarbų vaidmenį įmonių egzistavime. Visi įmonių įgyvendinami tikslai ir siekiai priklauso nuo investicijų. Tačiau ekonomika tampa nenuspėjama ir įgauna neapibrėžtumą, vis sunkiau įmonėms pavyksta valdyti ir kontroliuoti investicijas. Todėl būtina nagrinėti rizikos valdymo priemones ir kurti investicijų rizikos valdymo modelį, kuris pagrįstų investicijų į pasirinktą projektą naudą.

Tyrimo **objektas** – du potencialūs UAB „Baltijos kuras“ investiciniai projektai.

Šio darbo **tikslas** – įvertinti UAB „Baltijos kuras“ potencialių investicinių projektų rizikos laipsnį, ir atlikto tyrimo pagrindu pateikti tinkamiausius rizikos vertinimo metodus.

Šiam tikslui pasiekti išskirti šie svarbiausi **uždaviniai**: 1) patikslinti rizikos sąvoką; 2) susipažinti su investicinių projektų rizikos rūšimis; 3) patikslinti rizikos analizės sąvoką ir pateikti jos tikslus, 4) atlikti rizikos ir investicinių projektų rizikos vertinimo metodų analizę; 5) įvertinti UAB „Baltijos kuras“ investicinių projektų rizikos laipsnį, ir išrinkti pelningiausią ir mažiausiai rizikingą investicinį projektą, 6) atlikto tyrimo pagrindu, identifikuoti efektyviausius rizikos vertinimo metodus.

Darbo struktūra. Darbą sudaro trys pagrindinės dalys: pirmoje dalyje analizuojama rizikos sąvoka, pateikta tikslingiausia projektų rizikos klasifikacija, analizuojamas rizikos procesas ir rizikos vertinimo metodai. Antroje dalyje vertinami UAB „Baltijos kuras“ investiciniai projektai, įvertinamos planuojamos investicijos, veiklos pelningumas per visą projektų egzistavimo laiką ir įvertinamas projektų rizikos laipsnis. Trečioje dalyje pateiktas rizikos valdymo modelis, ir įvardintas efektyviausias rizikos vertinimo metodas.

Pagrindiniai rezultatai. Patikslintos rizikos ir rizikos analizės sąvokos, pateikta tikslingiausia projektų rizikos klasifikacija. Atlikta rizikos vertinimo metodų analizė ir įvertinti du potencialūs UAB „Baltijos kuras“ investiciniai projektai. Atlikto tyrimo pagrindu, pateiktas įmonių investavimo rizikos vertinimo modelis.

DRAŠUTYTĖ, Lina. (2007) *Risk evaluation of company investments*. MBA Graduation Paper. Kaunas: Kaunas Faculty of Humanities, Vilnius University. 75 p.

SUMMARY

KEYWORDS: risk, risk evaluation, investment projects.

The investments are very important in the operations of enterprise. The efficient planning and control of the investing activities become more and more important and complicated due to the increasing intricacy of business environment and rapid dynamics of its changes. So it is necessary to create the model of investment projects risk evaluation.

Object of this study is two potential investment projects of UAB „Baltijos kuras“.

The main work goal is to evaluate risk of two potential projects of UAB “Baltijos kuras”, and to find which methods of risk evaluation are the most efficient.

The main tasks of this study are: 1) to specify risk definition, 2) to familiarize with risk types of investment projects, 3) to specify definition of risk analysis and to present with its aims, 4) to analyse risk evaluation methods, 5) to evaluate the risk of two potential projects of UAB “Baltijos kuras” and to find which project is more efficient and less risky, 6) to identify the most efficient methods of risk evaluation.

This work consists of three main parts, also introduction and conclusions. The first part includes theory of risk: its definition, types of risk, process of risk analysis and methods of risk evaluation. The second part contains identification of company risk, information about projects, investments necessary for the projects and risk evaluation. The third part ends with the model of risk evaluation of company investments.

The main results of this work are: risk definition was specified, risk types of investments projects were familiarized, the definition of risk analysis and the analysis of risk evaluation were specified, the risk of two potential projects was evaluated, and the model of investment projects risk evaluation was developed.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. (2006) Evaluation of risk. [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gegužės 20 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.staff.ul.ie/greenfordb/Chap%207%20%20EVALUATION%20OF%20RISK.doc>>.
2. ALBERT, Christopher; DOROFEE, Audrey. (2006) *Risk evaluation*. [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gegužės 20 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.cert.org/octave/methodintro.html>>.
3. ALEKNEVIČIENĖ, Vilija. (1997) *Investicijų rizikos valdymas*. Kaunas: LŽŪU leidybos centras. 24 p.
4. ALIŠAUSKAS, Kęstutis; KAZLAUSKIENĖ, Žygynta. (2005) *Investicinių projektų rengimas, valdymas ir vertinimas*. Šiauliai: VŠĮ Šiaulių universiteto leidykla. 161 p. ISBN 9986-38-572-5.
5. ARNOLD, John; HOPE, Tony. (1990) *Accounting for management decisions*. Cambridge: Prentice-Hall. 412 p. ISBN 0-13-004391-5.
6. BAGDONAS, V. (1996) *Verslo rizika*. Vilnius: Saulės vėjas. 116 p. ISBN 9986-741-07-6.
7. BENDER, Ruth; WARD, Keith. (2003) *Corporate Financial Strategy*. Amsterdam: Butterworth-Heinemann. 306 p. ISBN 0-7506-4899-6.
8. BENDORIENĖ, A.; BOGUŠIENĖ, V.; DAGYTĖ, E.; DARŽINSKAITĖ, T. ir kiti. (2005) *Tarptautinių žodžių žodynas*. Vilnius: Alma littera. 790 p. ISBN 9955-08-100-7.
9. BESSIS, Joel. (1998) *Risk management in banking*. Chichester : John Wiley & Sons. 430 p. ISBN 0-471-97466-8.
10. BIERMAN, Harold. (1999) *Corporate financial strategy and decision making to increase shareholder value*. New Hope: Frank J. Fabozzi Associates. 216 p. ISBN 1-883249-67-8.
11. BLOCK, Stanley B.; GEOFFREY A. Hirt (1992) *Foundations of financial management*. Homewood: IRWIN.
12. BREALEY, Richard, A.; MYERS, Stewart, C. (1991) *Principles of corporate finance*. New York : McGraw-Hill. 990 p. ISBN 0-07-007405-4.
13. BRIGHAM, Eugene F.; GAPENSKI, Louis, C.; EHRHARDT, Michael, C. (1999) *Financial management*. Fort Worth: The Dryden press. 1087 p. ISBN 0-03-024399-8.
14. BRIGHAM, Eugene F.; HOUSTON, Joel F. (2001) *Fundamentals of financial management*. Harcourt, Inc. ISBN 0-03-031464-5.
15. BUCKIŪNIENĖ, Olga. (2002) *Įmonių finansai*. Vilnius: Vilniaus kolegija. 212 p. ISBN 9955-9418-7-1.

16. BUŠKEVIČIŪTĖ, Eugenija; MAČERINSKIENĖ, Irena. (1998) *Finansų analizė*. Kaunas: Technologija. 246 p. ISBN 9986-13-603-2.
17. CENTER FOR PROFESSIONAL DEVELOPMENT. (2002) *Investment planning. Understanding Investment Risk*. [interaktyvus]. Florida: Florida State University, [žiūrėta 2006 m. gegužės 4 d.]. Prieiga per internetą: <<http://learningforlife.fsu.edu/course/fp101/InvestmentsRisk.htm>>.
18. CENTER TO BRIDGE THE DIGITAL DIVINE. (2004) *NetTel Information Center. Financial analysis: Project Risk Considerations* [interaktyvus]. Washington: Washington State University, [žiūrėta: 2006m. gegužės 4d.]. Prieiga per internetą: <<http://cbdd.wsu.edu/kewlcontent/cdoutput/TR505r/page16.htm>>.
19. CYRIL PAT OBI. (1999) *Verslo finansų pagrindai*. Kaunas: Technologija. 299 p. ISBN 9986-13-605-9.
20. DAFT, Richard, L. (2000) *Management*. JAV, Fort Worth : The Dryden Press. 781 p. ISBN 0-03-025967-3.
21. DARŠKUVIENĖ, Valdonė. (1997) *Įmonės finansų valdymas*. Kaunas: Technologija. 219 p. ISBN 9986-13-547-8.
22. DAVES, Phillip R.; EHRHARDT, Michael C.; SHRIEVES, Ronald E. (2004) *Corporate valuation : a guide for managers and investors*. Mason: Thomson/South-Western. 301 p. ISBN 0-324-27428-9.
23. DAVIS, A. H. R.; PINCHES, J. (1998) *Canadian Financial management*. New York : Harper & Row. 844p. ISBN 0-06-041561-4.
24. GARŠKIENĖ, A. (1997) *Verslo rizika*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas. ISBN 9986-12-139-6.
25. GARŠKIENĖ, Aldona. (1998) *Verslo planavimas*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas. 85 p. ISBN 9986-12-155-5.
26. GOETZMANN, William, N. (2005) *An Introduction to Investment Theory* [interaktyvus]. New Haven, Connecticut, USA: Yale School of Management, [žiūrėta 2006m. kovo 4d.]. Prieiga per internetą: <<http://viking.som.yale.edu/will/finman540/classnotes/class1.html>>.
27. GRAHAM, TROTMAN. (1995) *Investment*. ISBN 0-86010-585-7.
28. GRIŠKEVIČIUS, Algirdas; SILICKAS, Juozas. (1998) *Investicinių projektų valdymas*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas. 44 p. ISBN9986-12-175-2.
29. GRONDKAS, Vladas. (1997) *Prekinės verslininkystės rizika*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas. 115 p. ISBN 9986-13-567-2.

30. HARRIS, Shon. (2006) *Risk management guid* [interaktyvus]. The Web's best security-specific information resource for enterprice IT professionals: searchsecurity.com. Atnaujinta 2006 m. birželio 4 d.[žiūrėta 2006 m. gruodžio 12 d.]. Prieiga per internetą: <http://searchsecurity.techtarget.com/tip/1,289483,sid14_gci1178862,00.html>.
31. JONES, Charles P. (1992) *Introduction to financial management*. Homewood: IRWIN, IL60436. ISBN 0-256-07311-2.
32. JUOZAITIENĖ, Liongina. (2000) *Įmonių finansai*. Šiauliai: Šiaulių universitetas. 177p. ISBN 9986-38-198-3.
33. KANCEREVYČIUS, Gintaras. (2006) *Finansai ir investicijos*. Kaunas: UAB „Smaltijos leidykla“. 864 p. ISBN 9955-551-93-3.
34. KATKUS, Valdemaras. (2000) *Privačioji bankininkystė*. Vilnius: Lietuvos bankininkystės, draudimo ir finansų institutas. 420 p.
35. KENNON, Joshua. (2006) *Guide to Investing for Beginners* [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gegužės 20 d.]. Prieiga per internetą: <http://beginnersinvest.about.com/cs/valueinvesting1/a/080103a.htm>>.
36. KUČINSKIENĖ, R.; KUČINSKAS, V. (2005) *Socialinių projektų rengimas ir valdymas*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla. 144 p. ISBN 9955-585-95-1.
37. KVEDERAITĖ, Violeta. (1997) *Įmonės finansų valdymas*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas. 63 p. ISBN 9986-12-146-9.
38. LAZAUSKAS, Jonas. (2005) *Įmonių ekonominės ir komercinės veiklos ekonominė analizė*. Vilnius: Technika. 201 p. ISBN 9986-05-778-7.
39. LEVY, Haim; POST, Thierry. (2005) *Investments*. Harlow: Financial Times Prentice Hall. 914 p. ISBN 0-273-65164-1.
40. LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI. (2007) *Biodegalų gamybos ir naudojimo perspektyvos bei problemos* [interaktyvus]. [žiūrėta 2007 m. kovo 22 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.zur.lt/index.php?1082068729>>.
41. LYDEKA, Zigmas; DRILINGAS, Boleslovas. (2001) *Firmos ekonomikos pagrindai*. Vilnius: Pačiolis. 312 p. ISBN 9955-04-028-9.
42. LUCEY, T. (1990) *A First course in cost and management accounting: foundation, instruction, right, start, textbooks*. London: DP publications. 253 p. ISBN 1-870941-54-3.
43. MACKEVIČIUS, J. (2005) *Įmonių veiklos analizė*. Vilnius: TEV. 476 p. ISBN 9955-68-13-x.
44. MACKEVIČIUS, Jonas; POŠKAITĖ, Dalia. (1998) *Finansinė analizė*. Vilnius: Katalikų pasaulis. 632 p. ISBN 9986-04-082-5.

45. MEGGINSON, W. L. (1997) *Corporate finance theory*. USA: Addison-Wesley. 506 p. ISBN 0-673-99765-0.
46. NEDZVECKAS, Jonas; BAGDZEVIČIENĖ, Rita; DAPKUS, Rimantas. (2003) *Organizacijos finansinių išteklių valdymas*. Kaunas: Technologija. 168 p. ISBN 9955-09-554-7.
47. NEVERAUSKAS, B.; STANKEVIČIUS, V.; VILIŪNAS, V.; ČERNIŪTĖ, J. (2004) *Projektų valdymas*. Kaunas: Technologija. 144 p. ISBN 9955-09-497-4.
48. NORVAIŠIENĖ, Rasa. (2004) *Įmonės investicijų valdymas*. Kaunas: Technologija. 208 p. ISBN 9955-09-587-3.
49. PUXTY, Anthony G.; DODDS, Colin J. (1991) *Financial management*. Chapman&Hall. ISBN 0-412-40970-4.
50. RUTKAUSKAS, Aleksandras, Vytautas. (1999) *Pelno inžinerija*. Kaunas: Technologija. 251 p. ISBN 9986-13-695-4.
51. RUTKAUSKAS, Aleksandras, Vytautas. (2000) *Finansų ir komercijos kiekybiniai modeliai*. Vilnius: Technika. 504 p. ISBN 9986-05-423-0.
52. RUTKAUSKAS, Aleksandras, Vytautas. (2001) *Nekilnojamojo turto plėtotė investicijos ir rizika*. Vilnius: Technika. 404 p. ISBN 9986-05-484-2.
53. RUTKAUSKAS, Aleksandras, Vytautas; DAMAŠIENĖ, Violeta. (2002) *Finansų valdymas*. Šiauliai: Šiaulių Universitetas. 247 p. ISBN 9986-38-327-7.
54. RUTKAUSKAS, Aleksandras, Vytautas; TAMOŠIŪNIENĖ, R. (2002) *Verslo projektavimas*. Vilnius: Technika. 240 p. ISBN 9986-05-513-x.
55. SLOMAN, John. (1999) *Economics*. London etc. : Prentice Hall Europe. 830 p. ISBN 0-13-989708-9.
56. STEWART, Rodney D. (1995) *Cost estimator's reference manual*. New York: John Wiley & Sons. 717 p. ISBN 0-471-30510-3.
57. UAB „Lietuva Statoil“. (2006) *UAB „Statoil“ degalinių tinklas Lietuvoje* [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gruodžio 28 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.statoil.lt/>>
58. UAB „Loris“. (2006) *Žemėlapis.lt* [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gruodžio 28 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.zemelapis.lt/cgi/main.cgi?&mapid=9>>
59. URNIEŽIUS, Romas. (2001) *Rizika*. Vilnius: Mintis. 183 p. ISBN 5-417-008362.
60. USEVIČIUS, K. (1998) *Įmonės veiklos analizė ir verslo plano pagrindai*. Vilnius: Konsultacinė firma "Pokytis". 244 p.
61. VAUGHAM, E. J. (1997) *Risk management*. New York: John Willey and Sons. 812p. ISBN 0-471-10759-X.

62. WIKIPEDIA – THE FREE ENCYCLOPEDIA. (2006) *Investment risk* [interaktyvus]. [žiūrėta 2006 m. gegužės 12 d.]. Prieiga per internetą: http://en.wikipedia.org/wiki/Investment_risk
63. WILSON, Peter. (1997) *Mažos įmonės finansinis valdymas*. Vilnius: Alma Littera. 255 p. ISBN 9986-02-040-9.

PRIEDAI

1 PRIEDAS. UAB „Baltijos kuras“ veikiančių degalinių skaičius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje	79
2 PRIEDAS. UAB „Baltijos kuras“ ir UAB „Lietuva Statoil“ veikiančių degalinių skaičius Lietuvoje	79
4 PRIEDAS. Ilgalaikio materialaus turto grupių naudingo tarnavimo laikas	81
5 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas pagal veiklos rūšį.....	81
6 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami parduoti litrai, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas pagal veiklos rūšį	83
7 PRIEDAS. I-ojo investicinio projekto detalizuotos veiklos sąnaudos litais	85
8 PRIEDAS. II-ojo investicinio projekto detalizuotos veiklos sąnaudos litais.....	86
9 PRIEDAS. Pirmojo projekto nusidėvėjimo suma ir turto likutinės vertės skaičiavimas, Lt	87
10 PRIEDAS. Antrojo projekto nusidėvėjimo suma ir turto likutinės vertės skaičiavimas, Lt	87
11 PRIEDAS. Pirmojo projekto atsargos	88
12 PRIEDAS. Antrojo projekto atsargos	88
13 PRIEDAS. I-ojo projekto bendrasis pelnas įvertinus 5% nuokrypį pajamoms ir pardavimų savikainai, Lt	88
14 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms padidėjus 5%	89
15 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms padidėjus 5%	89
16 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms sumažėjus 5%	89
17 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms sumažėjus 5%	90
18 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai padidėjus 5%	90
19 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai padidėjus 5%.....	90
20 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai sumažėjus 5%	91
21 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai sumažėjus 5%	91
22 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai padidėjus 5%	91
23 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai sumažėjus 5%	92
24 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms padidėjus 5%	92
25 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms padidėjus 5%	92
26 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%	93
27 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%	93
28 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%	93
29 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%.....	94
30 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%	94

31 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%	94
32 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų investicijų kainai padidėjus 5%	95
33 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai padidėjus 5%	95
34 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai sumažėjus 5%	95
35 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai sumažėjus 5%	96
36 PRIEDAS. II-ojo projekto bendrasis pelnas įvertinus 5% nuokrypį pajamoms ir pardavimų savikainai, Lt	96
37 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms padidėjus 5%	97
38 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms padidėjus 5%	97
39 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms sumažėjus 5%	97
40 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV apskaičiavimas pardavimų pajamoms sumažėjus 5%	98
41 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai padidėjus 5%	98
44 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai padidėjus 5%	98
43 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai sumažėjus 5%	99
44 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai sumažėjus 5%	99
45 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai padidėjus 5%	99
46 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai sumažėjus 5%	100
47 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms padidėjus 5%	100
48 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms padidėjus 5%	100
49 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%	101
50 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%	101
51 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%	101
52 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5% ..	102
53 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%	102
54 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%	102
55 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai padidėjus 5%	103
56 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai padidėjus 5%	103
57 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai sumažėjus 5%	103
58 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai sumažėjus 5%	104
59 PRIEDAS. I-ojo projekto optimistinio, bazinio ir pesimistinio scenarijų duomenys, Lt.....	105
60 PRIEDAS. II-ojo projekto optimistinio, bazinio ir pesimistinio scenarijų duomenys, Lt	111
61 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV apskaičiavimas esant optimistiniam scenarijui, litais.....	118
62 PRIEDAS. Pirmojo projekto NPV apskaičiavimas esant pesimistiniam scenarijui, litais.....	118

63 PRIEDAS. Antrojo projekto NPV apskaičiavimas esant optimistiniam scenarijui, litais	118
64 PRIEDAS. Antrojo projekto NPV apskaičiavimas esant pesimistiniam scenarijui, litais	119
65 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%).....	119
66 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%; veiklos sąnaudos +5%).....	119
67 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%; veiklos sąnaudos -5%).....	120
68 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%).....	120
69 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%).....	120
70 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%).....	121
71 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%).....	121
72 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%).....	121
73 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%).....	122
74 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%).....	122
75 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%).....	122
76 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%).....	123
77 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%)	123
78 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%).....	123
79 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%).....	124
80 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%)	124
81 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%).....	124
82 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)	125
83 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%)	125
84 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%).....	125
85 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%).....	126
86 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%)	126
87 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%).....	126
88 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)	127

1 PRIEDAS. UAB „Baltijos kuras“ veikiančių degalinių skaičius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lietuva	4	23	28	38	47	59	74	90	100	105	113	114	115	116
Latvija				12	22	31	35	38	43	45	47	48	51	52
Estija						4	10	21	28	32	35	39	43	48

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Baltijos kuras“ pateiktus duomenis.

2 PRIEDAS. UAB „Baltijos kuras“ ir UAB „Lietuva Statoil“ veikiančių degalinių skaičius Lietuvoje

Miestas	Degalinių skaičius UAB“ Baltijos kuras“	Degalinių skaičius UAB „Lietuva Statoil“
Vilnius	19	17
Kaunas	17	17
Šiauliai	5	4
Panevėžys	5	4
Viso Lietuvoje	116	65

Šaltinis: sudaryta autorės pagal www.Statoil.lt

3 PRIEDAS. Planuojamos degalinės investicijų poreikis

Pavadinimas	Turto grupė	I-ojo projekto darbų suma, Lt	II-ojo projekto darbų suma, Lt
Pastatai			
Operatorinė su stogine	Pastatas	581280	
Operatorinė su stogine ir plovyklos pastatu		-	694525
Viso		581280	694525
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai, įrengimai)			
Aikštelės, privažiavimo keliai	Keliai	448067	469669
Kuro rezervuaras V=60 m ³ , keturių sekcijų su plastikinėmis šachtomis, pamatais, technologiniais vamzdynais.	Įrengimai	154022	154022
Suskystintų dujų rezervuaras V=20 m ³ su pamatais, siurbliu "Red Jacket", armatūra, technologiniais vamzdynais	Įrengimai	22235	22235
Plovyklos įrengimas „Christ Primus“	Įrengimai		225806
Kompresorius „Partner 100“	Įrengimai		2020
Kuro išdavimo kolonėlė SU 744	Įrengimai	63131	63131
Kuro išdavimo kolonėlė 3/G 2221D	Įrengimai	16026	16026
Suskystintų dujų išdavimo kolonėlė "Petrolmeccanica" 6010 E	Įrengimai	16564	16564
Degalų kainų stovas	Kiti statiniai	6612	6612
Stogelis virš dujų išdavimo kolonėlės	Kiti statiniai	4049	4049
Metalinė tvora iš "Rannila" skardos	Tvora	14612	16624
Viso		745318	996758
Mašinos ir įrengimai			
Šaldymo spinta GLOBAL 48 CD 02	Šaldymo spinta	2754	2754
Prekybinė įranga (AB Novena)	Prekybinė įr.	19523	19523

3 priedo tęsinys

Pavadinimas	Turto grupė	I-ojo projekto darbų suma, Lt	II-ojo projekto darbų suma, Lt
Kavos aparatas		-	4313
Elektrinis dešrelių kepimo aparatas		-	2099
Grilius		-	986
Viso		22276	29674
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės			
Specializuotas fiskalinis kasos aparatas UPS-KA 100F	Kasos aparatas	37370	37370
Maršrutizatorius	Maršrutizatorius	6860	6860
Vaizdo stebėjimo sistema:	Video sistema:	36015	39710
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		3695	3695
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		3695	3695
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		3695	3695
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		3695	3695
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		3695	3695
vaizdo kamera CBC CB 230 HR		-	3695
vaizdo kamera CBC FC-55-II		2521	2521
skaitmeninis duomenų kaupimo įrenginys "Mitsubisi" 32CB		10848	10848
monitorius 15 "IKEGAMI"		2228	2228
Metalinė dėžė aparatūrai		1944	1944
Garso sistema	Garso sistema	3294	3294
Viso		83539	87234
Gamybinis ir ūkinis inventorių			
Stabilizatorius UPS 2200 VA+P	Elektros prietaisas	3486	3486
Smėlio dėžė	Smėlio dėžė	649	649
Smėlio dėžė	Smėlio dėžė	649	649
Smėlio dėžė	Smėlio dėžė	649	649
Dėžė sorbentams	Dėžė sorbentams	808	808
Gesintuvas MG 25	Gesintuvas	424	424
Kopėčios	Kopėčios	781	781
Žaliuzės vertikalios	Žaliuzės	503	503
Spinta metalinė	Spinta	1065	1065
Stalas KS 17	Stalas	401	401
Spinta 0561	Spinta	563	563
Rūbų spinta	Spinta	1061	1061
Viso		11038	11038
Iš viso:		1443450	1819228

Šaltinis: sudaryta autorės.

4 PRIEDAS. Ilgalaikio materialaus turto grupių naudingo tarnavimo laikas

<i>Turto grupė</i>	<i>Nusidėvėjimas metais</i>
Pastatai	20
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai, įrengimai)	10
Gamybinis ūkinis inventorių	6
Mašinos ir įrengimai	5
Kompiuterinė technika	3

Šaltinis: sudaryta autorės.

5 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojamas parduoti kuro kiekis, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas pagal veiklos rūšį

Veiklos metai	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
1	A-92	164.977	402.656	352.324	50.332
1	A-95	493.824	1.209.450	1.054.607	154.843
1	A-98	30.470	80.565	69.978	10.587
1	DK	650.362	1.592.836	1.375.130	217.706
1	Dujos	768.473	970.360	840.110	130.250
1	Parduotuvė		584.317	491.671	92.646
1	Viso	2.108.106	4.840.184	4.183.820	656.364
2	A-92	167.988	414.105	358.754	55.351
2	A-95	498.295	1.232.604	1.064.155	168.449
2	A-98	31.240	83.427	71.746	11.681
2	DK	654.863	1.619.898	1.384.647	235.251
2	Dujos	778.952	993.428	851.566	141.862
2	Parduotuvė		613.420	520.164	93.256
2	Viso	2.131.338	4.956.882	4.251.032	705.849
3	A-92	173.326	435.809	377.557	58.252
3	A-95	506.386	1.277.671	1.103.063	174.608
3	A-98	31.560	85.967	73.931	12.036
3	DK	659.965	1.665.169	1.423.343	241.826
3	Dujos	784.962	1.021.114	875.299	145.815
3	Parduotuvė		626.242	531.351	94.891
3	Viso	2.156.199	5.111.972	4.384.544	727.428
4	A-92	178.947	463.440	401.495	61.945
4	A-95	512.436	1.331.724	1.149.729	181.995
4	A-98	32.150	90.201	77.572	12.629
4	DK	665.864	1.730.454	1.479.147	251.307
4	Dujos	793.667	1.063.412	911.556	151.855
4	Parduotuvė		627.242	530.768	96.474
4	Viso	2.183.064	5.306.473	4.550.268	756.205
5	A-92	185.243	484.543	419.777	64.766
5	A-95	518.872	1.361.934	1.175.811	186.123
5	A-98	32.870	93.143	80.102	13.041
5	DK	672.457	1.765.064	1.508.731	256.333
5	Dujos	801.458	1.073.850	929.709	144.141

5 priedo tęsinys

Veiklos metai	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
5	Parduotuvė		631.652	532.861	98.791
5	Viso	2.210.900	5.410.188	4.646.992	763.195
6	A-92	192.447	483.886	410.989	72.898
6	A-95	523.723	1.321.414	1.118.459	202.955
6	A-98	33.087	90.126	75.988	14.138
6	DK	680.864	1.717.899	1.439.623	278.276
6	Dujos	807.856	1.050.896	883.165	167.731
6	Parduotuvė		632.661	534.486	98.175
6	Viso	2.237.977	5.296.883	4.462.710	834.174
7	A-92	199.526	542.573	470.051	72.522
7	A-95	530.581	1.447.823	1.249.962	197.861
7	A-98	33.941	99.987	85.988	13.999
7	DK	688.428	1.878.549	1.605.735	272.814
7	Dujos	816.856	1.149.206	985.099	164.107
7	Parduotuvė		635.442	537.486	97.956
7	Viso	2.269.332	5.753.580	4.934.321	819.259
8	A-92	205.347	516.322	438.538	77.784
8	A-95	536.782	1.354.364	1.146.348	208.016
8	A-98	34.623	94.310	79.516	14.795
8	DK	698.321	1.761.946	1.476.535	285.411
8	Dujos	825.879	1.074.341	902.868	171.473
8	Parduotuvė		639.899	541.125	98.774
8	Viso	2.300.952	5.441.181	4.584.929	856.253

Šaltinis: sudaryta autorės.

6 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami parduoti litrai, pajamos, savikaina, bei bendrasis pelnas pagal veiklos rūšį

Veiklos metai	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
1	A-92	159.854	390.152	341.383	48.769
1	A-95	528.427	1.294.198	1.128.505	165.693
1	A-98	30.640	81.014	70.368	10.646
1	DK	651.944	1.596.710	1.378.475	218.235
1	Dujos	776.858	980.948	849.277	131.671
1	Parduotuvė		589.558	493.986	95.572
1	Mini baras		54.322	20.457	33.865
1	Plovykla		86.380	2.867	83.513
1	Viso	2.147.723	5.073.282	4.285.318	787.964
2	A-92	159.854	394.054	341.383	52.671
2	A-95	528.427	1.307.140	1.128.505	178.635
2	A-98	30.640	81.824	70.368	11.456
2	DK	658.753	1.629.520	1.392.872	236.649
2	Dujos	785.413	1.001.668	858.629	143.038
2	Parduotuvė		597.482	500.352	97.130
2	Mini baras		55.667	21.093	34.574
2	Plovykla		86.742	2.741	84.001
2	Viso	2.163.087	5.154.097	4.315.944	838.154
3	A-92	167.587	421.378	365.056	56.323
3	A-95	535.527	1.351.197	1.166.541	184.656
3	A-98	31.430	85.613	73.626	11.987
3	DK	666.425	1.681.468	1.437.275	244.193
3	Dujos	792.423	1.030.820	883.619	147.201
3	Parduotuvė		601.245	501.351	99.894
3	Mini baras		56.554	21.072	35.482
3	Plovykla		87.423	2.957	84.466
3	Viso	2.193.392	5.315.699	4.451.497	864.202
4	A-92	172.581	446.953	387.212	59.741
4	A-95	542.759	1.410.528	1.217.764	192.764
4	A-98	32.250	90.482	77.813	12.668
4	DK	675.429	1.755.312	1.500.395	254.917
4	Dujos	800.457	1.072.509	919.355	153.155
4	Parduotuvė		607.593	505.125	102.468
4	Mini baras		57.261	22.394	34.867
4	Plovykla		88.573	3.114	85.459
4	Viso	2.223.476	5.529.211	4.633.172	896.039
5	A-92	178.567	467.081	404.649	62.432
5	A-95	548.429	1.439.516	1.242.790	196.726
5	A-98	32.950	93.370	80.297	13.073
5	DK	682.765	1.792.121	1.531.858	260.262
5	Dujos	806.483	1.080.583	935.539	145.045
5	Parduotuvė		613.482	507.923	105.559

Veiklos metai	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Planuojamos pardavimų pajamos, Lt	Planuojama pardavimų savikaina, Lt	Bendrasis pelnas, Lt
5	Mini baras		60.162	24.576	35.586
5	Plovykla		89.753	3.452	86.301
5	Viso	2.249.194	5.636.067	4.731.084	904.983
6	A-92	186.423	468.739	398.124	70.616
6	A-95	554.587	1.399.288	1.184.372	214.916
6	A-98	33.487	91.216	76.907	14.309
6	DK	689.581	1.739.894	1.458.055	281.839
6	Dujos	815.230	1.060.488	891.226	169.262
6	Parduotuvė		615.983	507.952	108.031
6	Mini baras		60.400	24.554	35.846
6	Plovykla		91.473	3.672	87.801
6	Viso	2.279.308	5.527.481	4.544.861	982.620
7	A-92	193.742	526.844	456.425	70.420
7	A-95	559.873	1.527.754	1.318.970	208.784
7	A-98	34.241	100.871	86.748	14.123
7	DK	695.483	1.897.800	1.622.190	275.610
7	Dujos	821.458	1.155.680	990.649	165.031
7	Parduotuvė		618.529	508.824	109.705
7	Mini baras		64.741	29.154	35.587
7	Plovykla		93.273	3.942	89.331
7	Viso	2.304.797	5.985.493	5.016.901	968.591
8	A-92	198.524	499.166	423.967	75.200
8	A-95	566.782	1.430.057	1.210.416	219.641
8	A-98	36.123	98.396	82.960	15.436
8	DK	699.876	1.765.869	1.479.823	286.046
8	Dujos	828.547	1.077.812	905.784	172.027
8	Parduotuvė		620.453	509.427	111.026
8	Mini baras		67.647	32.667	34.980
8	Plovykla		95.873	4.127	91.746
8	Viso	2.329.852	5.655.273	4.649.171	1.006.103

Šaltinis: sudaryta autorės.

7 PRIEDAS. I-ojo investicinio projekto detalizuotos veiklos sąnaudos litais

Pirmojo projekto veiklos sąnaudos	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Atlyginimai	168000	169150	180650	181800	182950	184100	185250	186400
Sodra	52046	52403	55965	56322	56678	57034	57390	57747
Elektros energija	12634	12945	13220	13721	14221	14724	15252	15995
Duomenų perdavimo ryšių išlaidos	4630	4630	4650	4700	4700	4750	4720	4780
Telefoniniai pokalbiai	1385	1385	1391	1401	1420	1437	1485	1497
Lengvojo transporto išlaidos	2767	2778	2792	2805	2835	2851	2872	2894
Degalinių draudimas	846	846	846	870	870	870	882	882
Kolonėlių remontas	3469	3469	3214	3357	3672	3425	3469	3524
Kasos aparato aptarnavimas ir remontas	5295	5010	4950	4780	5295	5322	5482	5495
Smulkus degalinės bei jo inventoriaus remontas	453	460	475	453	4990	492	483	493
Rezervuarų kalibravimas ir talpų valymo darbai	840	840	940	940	940	940	950	950
Metrologijos išlaidos	1200	1200	1200	1200	1350	1350	1350	1350
Komunalinės išlaidos	499	520	529	534	547	581	598	625
Ūkio išlaidos	5090	5210	5240	5343	5384	5473	5523	5591
Apsaugos paslaugos	1765	1765	1765	1895	1895	1895	1895	1895
Banko paslaugos (inkasacija)	2970	2970	3105	3106	3215	3215	3341	3341
Kreditinių kortelių aptarnavimas	463	478	497	512	542	542	557	583
Licencijos	2920	2920	2920	2920	2920	2920	2920	2920
Spec. Rūbai	1570	1570	1570	1842	1842	1842	1842	1842
Kanceliarinės prekės	280	280	285	284	290	300	290	300
Natūrali netektis	2005	2006	2007	2020	2021	2054	2051	2012
Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kursai	650	670	690	680	690	700	710	710
Medicininė apžiūra	679	680	680	685	687	690	690	690
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Viso:	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252

Šaltinis: sudaryta autorės.

8 PRIEDAS. II-ojo investicinio projekto detalizuotos veiklos sąnaudos litais

Antrojo projekto veiklos sąnaudos	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Atlyginimai	180000	181150	182300	183450	184600	185750	186900	188050
Sodra	55764	56120	56477	56833	57189	57545	57902	58258
Elektros energija	32715	32925	33782	34140	35120	36054	37021	38014
Duomenų perdavimo ryšių išlaidos	3630	4630	4650	4700	4700	4750	4720	4780
Telefoniniai pokalbiai	1203	1285	1342	1397	1420	1457	1495	1542
Lengvojo transporto išlaidos	2767	2778	2792	2805	2835	2851	2872	2894
Degalinių draudimas	978	978	987	997	997	1005	1005	1047
Kolonėlių remontas	3469	3469	3214	3357	3672	3425	3469	3524
Kasos aparato aptarnavimas ir remontas	5295	5010	4950	4780	5295	5322	5482	5495
Smulkus degalinės bei jo inventoriaus remontas	600	630	650	659	670	698	752	768
Rezervuarų kalibravimas ir talpų valymo darbai	840	840	940	940	940	940	950	950
Metrologijos išlaidos	950	1100	1200	1200	1350	1350	1350	1350
Komunalinės išlaidos	578	593	624	625	680	679	706	758
Ūkio išlaidos	5078	5110	5270	5343	5384	5573	5523	5591
Apsaugos paslaugos	1765	1765	1765	1895	1895	1895	1895	1895
Banko paslaugos (inkasacija)	2970	2970	3105	3106	3215	3215	3341	3341
Kreditinių kortelių aptarnavimas	463	478	497	512	542	542	557	583
Licencijos	2920	2920	2920	2920	2920	2920	2920	2920
Spec. Rūbai	1770	1770	1870	1892	1892	1951	1958	1965
Kanceliarinės prekės	280	280	285	284	290	300	290	300
Natūrali netektis	2005	2006	2007	2020	2021	2054	2051	2012
Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kursai	650	670	690	680	690	700	710	710
Medicininė apžiūra	709	710	710	715	717	720	720	720
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Viso:	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720

Šaltinis: sudaryta autorė

9 PRIEDAS. Pirmojo projekto nusidėvėjimo suma ir turto likutinės vertės skaičiavimas, Lt

Metai	Kompiuterinė technika ir kt.	Mašinos ir įrengimai	Gamybinis ir ūkinis inventoriūs	Įrenginiai	Pastatai	Nurašoma į sąnaudas nusidėvėjimo suma, litais
1	27846	4455	1839	74532	29064	137736
2	27846	4455	1839	74532	29064	137736
3	27846	4455	1839	74532	29064	137736
4	27846	4455	1839	74532	29064	137736
5	27846	4455	1839	74532	29064	137736
6	27846	4455	1839	74532	29064	137736
7	27846	4455	1839	74532	29064	137736
8	27846	4455	1839	74532	29064	137736
PROJEKTO PABAIGA						
Turto vertė	83539	22276	11038	745318	581280	
Sukauptas nusidėvėjimas	55692	13365	3679	596254	232511	
Likutinė vertė	27847	8911	7359	149064	348768	
Turto likutinė vertė						541949
Žemė						100525
Viso:						642474

Šaltinis: sudaryta autorės.

10 PRIEDAS. Antrojo projekto nusidėvėjimo suma ir turto likutinės vertės skaičiavimas, Lt

Metai	Kompiuterinė technika ir kt.	Mašinos ir įrengimai	Gamybinis ir ūkinis inventoriūs	Įrenginiai	Pastatai	Nurašoma į sąnaudas nusidėvėjimo suma, litais
1	29078	5935	1839	99676	34726	171253
2	29078	5935	1839	99676	34726	171253
3	29078	5935	1839	99676	34726	171253
4	29078	5935	1839	99676	34726	171253
5	29078	5935	1839	99676	34726	171253
6	29078	5935	1839	99676	34726	171253
7	29078	5935	1839	99676	34726	171253
8	29078	5935	1839	99676	34726	171253
PROJEKTO PABAIGA						
Turto vertė	87234	29674	11038	996758	694525	
Sukauptas nusidėvėjimas	58155	17804	3679	797406	277810	
Likutinė vertė	29079	11870	7359	199352	416716	
Turto likutinė vertė						664375
Žemė						100525
Viso:						764900

Šaltinis: sudaryta autorės

11 PRIEDAS. Pirmojo projekto atsargos

Kuro rūšis	Planuojamas kuro pardavimas per metus, ltr.	Planuojami 1-os dienos pardavimai ltr.	Planuojami pardavimai per 3 dienas, Lt	Didmeninė kuro kaina, Lt	Atsargos, Lt
A-92	164977	452	1356	2,14	2896
A-95	493824	1353	4059	2,14	8668
A-98	30470	83	250	2,30	575
DK	650362	1782	5345	2,11	11302
Dujos	768473	2105	6316	1,09	6905
Viso:	2108106	5776	17327		30346

Šaltinis: sudaryta autorės.

12 PRIEDAS. Antrojo projekto atsargos

Kuro rūšis	Planuojamas kuro pardavimas per metus, ltr.	Planuojami 1-os dienos pardavimai ltr.	Planuojami pardavimai per 3 dienas, Lt	Didmeninė kuro kaina, Lt	Atsargos, Lt
A-92	159854	438	1314	2,14	2806
A-95	528427	1448	4343	2,14	9275
A-98	30640	84	252	2,30	578
DK	651944	1786	5358	2,11	11330
Dujos	776858	2128	6385	1,09	6980
Viso:	2147723	5884	17653		30970
Vandens ir plovimo priemonių atsargos					7000
					Viso atsargų: 37970

Šaltinis: sudaryta autorės.

13 PRIEDAS. I-ojo projekto bendrasis pelnas įvertinus 5% nuokrypį pajamoms ir pardavimų savikainai, Lt

Metai	1	2	3	4	5	6	7	8
Planuojamos pardavimų pajamos	4840184	4956882	5111972	5306473	5410188	5296883	5753580	5441181
Pardavimų pajamos padidėjusios 5%	5082193	5204726	5367570	5571797	5680697	5561728	6041259	5713241
Pardavimų pajamos sumažėjusios 5%	4598174	4709038	4856373	5041150	5139678	5032039	5465901	5169122
Planuojama pardavimų savikaina	4183820	4251032	4384544	4550268	4646992	4462710	4934321	4584929
Savikainos padidėjimas 5%	4393011	4463584	4603771	4777782	4879342	4685845	5181037	4814175
Savikainos sumažėjimas 5%	3974629	4038481	4165317	4322755	4414643	4239574	4687605	4355682
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Bendrasis pelnas +5% pardavimų pajamoms	205164	245453	252602	263368	260336	346194	284864	354947
Bendrasis pelnas -5% pardavimų pajamoms	418382	425103	438454	455027	464699	446271	493432	458493
Bendrasis pelnas +5% pardavimų savikainai	3978656	4005579	4131942	4286900	4386656	4116516	4649457	4229981
Bendrasis pelnas -5% pardavimų savikainai	414355	458005	471829	490881	492686	569329	531580	584194

14 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	898373	953693	983026	1021529	1033705	1099018	1106938	1128312
Veiklos sąnaudos	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252
Pelnas prieš apmokestinimą	488180	541773	555709	591623	596015	663774	669200	688060
Pelno mokestis	73227	81266	83356	88743	89402	99566	100380	103209
Grynasis pelnas	414953	460507	472353	502880	506612	564208	568820	584851
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	552689	598243	610089	640616	644349	701944	706556	722587

Šaltinis: sudaryta autorės.

15 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-161707	-171665	-161908	-183875	-182057	-180799	-199249	-324204
Veiklos pinigų srautai		552689	598243	610089	640616	644349	701944	706556	722587
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	390982	426578	364642	456740	440015	426569	507307	1071204
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		372364	386919	314992	375762	344763	318312	360534	725033
NPV reikšmė:	1624356								

Šaltinis: sudaryta autorės.

16 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	414355	458005	471829	490881	492686	569329	531580	584194
Veiklos sąnaudos	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252
Pelnas prieš apmokestinimą	4162	46084	44512	60976	54996	134086	93842	143942
Pelno mokestis	624	6913	6677	9146	8249	20113	14076	21591
Grynasis pelnas	3538	39172	37835	51829	46746	113973	79765	122351
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	141274	176908	175571	189565	184483	251709	217502	260087

Šaltinis: sudaryta autorės.

17 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-74584	-82441	-69892	-88359	-84674	-85456	-95684	-226263
Veiklos pinigų srautai		141274	176908	175571	189565	184483	251709	217502	260087
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	66690	94467	22140	101207	77533	71677	121817	706645
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		63514	85684	19125	83263	60749	53487	86573	478285
NPV reikšmė:	-643641								

Šaltinis: sudaryta autorės.

18 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	447173	493298	508201	528692	530846	611038	572543	627006
Veiklos sąnaudos	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252
Pelnas prieš apmokestinimą	36980	81377	80883	98786	93156	175795	134805	186755
Pelno mokestis	5547	12207	12132	14818	13973	26369	20221	28013
Grynasis pelnas	31433	69170	68751	83968	79182	149426	114584	158741
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	169169	206906	206487	221704	216918	287162	252320	296478

Šaltinis: sudaryta autorės.

19 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-80491	-88794	-76439	-95165	-91542	-92963	-103058	-233969
Veiklos pinigų srautai		169169	206906	206487	221704	216918	287162	252320	296478
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	88678	118113	46509	126540	103100	99622	149262	735329
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai:		84455	107132	40176	104104	80781	74340	106078	497700
NPV reikšmė:	-479555								

Šaltinis: sudaryta autorės.

20 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	865555	918401	946655	983719	995545	1057309	1065975	1085499
Veiklos sąnaudos	410192	411921	427317	429906	437690	435243	437739	440252
Pelnas prieš apmokestinimą	455362	506480	519338	553813	557855	622066	628237	645248
Pelno mokestis	68304	75972	77901	83072	83678	93310	94236	96787
Grynasis pelnas	387058	430508	441437	470741	474177	528756	534001	548460
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	524794	568244	579173	608477	611913	666492	671737	686196

Šaltinis: sudaryta autorės.

21 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-155800	-165312	-155361	-177069	-175188	-173292	-191876	-316498
Veiklos pinigų srautai		524794	568244	579173	608477	611913	666492	671737	686196
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	368994	402932	340273	431408	414448	398624	479862	1042520
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		351423	365471	293941	354920	324731	297459	341029	705618
NPV reikšmė:		1460271							

Šaltinis: sudaryta autorės.

22 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		346982	387575	392830	415091	414416	476827	462029	491337
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	228836	260522	193391	278974	258774	249123	314562	888924
Diskontavimas		1,0525	1,1078	1,1659	1,2271	1,2915	1,3594	1,4307	1,5058
Diskontuoti pinigų srautai		217422	235180	165871	227339	200359	183266	219863	590321
NPV reikšmė:		465299							

Šaltinis: sudaryta autorės.

23 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		346982	387575	392830	415091	414416	476827	462029	491337
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	228836	260522	193391	278974	258774	249123	314562	888924
Diskontavimas		1,0475	1,0973	1,1494	1,2040	1,2612	1,3211	1,3838	1,4495
Diskontuoti pinigų srautai		218459	237431	168257	231711	205187	188577	227315	613243
NPV reikšmė:		515860							

Šaltinis: sudaryta autorės.

24 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	423815	425630	441796	444514	452688	450119	452739	455378
Pelnas prieš apmokestinimą	232548	280219	285631	311691	310508	384055	366521	400875
Pelno mokestis	34882	42033	42845	46754	46576	57608	54978	60131
Grynasis pelnas	197666	238186	242787	264937	263931	326447	311543	340744
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	335402	375922	380523	402673	401667	464183	449279	478480

Šaltinis: sudaryta autorės.

25 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		335402	375922	380523	402673	401667	464183	449279	478480
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	217257	248870	181084	266556	246026	236479	301812	876068
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		206911	225732	156427	219297	192768	176464	214492	592957
NPV reikšmė:		410726							

Šaltinis: sudaryta autorės.

26 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	396570	398211	412838	415297	422692	420368	422738	425126
Pelnas prieš apmokestinimą	259794	307638	314589	340908	340503	413806	396521	431127
Pelno mokestis	38969	46146	47188	51136	51075	62071	59478	64669
Grynasis pelnas	220825	261492	267401	289772	289428	351735	337043	366458
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	358561	399228	405137	427508	427164	489471	474779	504194

Šaltinis: sudaryta autorės.

27 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		358561	399228	405137	427508	427164	489471	474779	504194
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	240416	272175	205698	291391	271522	261767	327312	901781
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		228967	246871	177690	239728	212745	195335	232615	610361
NPV reikšmė:		569989							

Šaltinis: sudaryta autorės.

28 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	421195	422998	439148	441812	449671	447300	449871	452459
Pelnas prieš apmokestinimą	235169	282851	288280	314393	313524	386874	369389	403794
Pelno mokestis	35275	42428	43242	47159	47029	58031	55408	60569
Grynasis pelnas	199894	240423	245038	267234	266495	328843	313980	343225
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	337630	378159	382774	404970	404231	466579	451716	480961

Šaltinis: sudaryta autorės.

29 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		337630	378159	382774	404970	404231	466579	451716	480961
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	219484	251106	183335	268853	248590	238875	304250	878548
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		209033	227761	158372	221186	194777	178252	216225	594636
NPV reikšmė:	425919								

Šaltinis: sudaryta autorės.

30 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	399190	400843	415487	418000	425709	423187	425606	428044
Pelnas prieš apmokestinimą	257174	305006	311941	338205	337487	410987	393653	428208
Pelno mokestis	38576	45751	46791	50731	50623	61648	59048	64231
Grynasis pelnas	218598	259255	265150	287475	286864	349339	334605	363977
Nusidėvėjimas	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736	137736
Planuojami pinigų srautai	356334	396991	402886	425211	424600	487075	472341	501713

Šaltinis: sudaryta autorės.

31 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115900	-136117	-133365	-133128	-147467	-275233
Veiklos pinigų srautai		356334	396991	402886	425211	424600	487075	472341	501713
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	238188	269938	203447	289094	268958	259371	324874	899301
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		226846	244842	175745	237838	210736	193547	230882	608682
NPV reikšmė:	554796								

Šaltinis: sudaryta autorės.

32 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų investicijų kainai padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	417079	418808	434204	436793	444577	442130	444625	447139
Pelnas prieš apmokestinimą	239284	287042	293224	319413	318618	392043	374634	409114
Pelno mokestis	35893	43056	43984	47912	47793	58807	56195	61367
Grynasis pelnas	203392	243985	249240	271501	270826	333237	318439	347747
Nusidėvėjimas	144623	144623	144623	144623	144623	144623	144623	144623
Planuojami pinigų srautai	348015	388608	393863	416124	415449	477860	463062	492370

Šaltinis: sudaryta autorės.

33 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1621174			-87716		-23390	-99305		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-115148	-136117	-133165	-132276	-147467	-281015
Veiklos pinigų srautai		348015	388608	393863	416124	415449	477860	463062	492370
Turto pardavimas									674598
Grynieji pinigų srautai	-1651521	229869	261555	190999	280007	258894	246278	315595	916299
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		218923	237238	164992	230362	202850	183777	224288	620187
NPV reikšmė:		431096							

Šaltinis: sudaryta autorės.

34 PRIEDAS. I-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	656364	705849	727428	756205	763195	834174	819259	856253
Veiklos sąnaudos	403306	405034	420431	423019	430803	428356	430852	433365
Pelnas prieš apmokestinimą	253058	300815	306997	333186	332392	405817	388408	422888
Pelno mokestis	37959	45122	46050	49978	49859	60873	58261	63433
Grynasis pelnas	215099	255693	260948	283208	282533	344945	330146	359455
Nusidėvėjimas	130849	130849	130849	130849	130849	130849	130849	130849
Planuojami pinigų srautai	345949	386542	391797	414058	413382	475794	460996	490304

Šaltinis: sudaryta autorės.

35 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1466777			-79362		-21162	-89847		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-118145	-127053	-116652	-136117	-133566	-133979	-147467	-269451
Veiklos pinigų srautai		345949	386542	391797	414058	413382	475794	460996	490304
Turto pardavimas									610351
Grynieji pinigų srautai	-1497123	227803	259489	195783	277941	258654	251968	313529	861550
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		216955	235364	169125	228662	202662	188022	222819	583131
NPV reikšmė:	549619								

Šaltinis: sudaryta autorės.

36 PRIEDAS. II-ojo projekto bendrasis pelnas įvertinus 5% nuokrypį pajamoms ir pardavimų savikainai, Lt

Metai	1	2	3	4	5	6	7	8
Planuojamos pardavimų pajamos	5073282	5154097	5315699	5529211	5636067	5527481	5985493	5655273
Pardavimų pajamos padidėjusios 5%	5326947	5411802	5581484	5805672	5917871	5803855	6284767	5938037
Pardavimų pajamos sumažėjusios 5%	4819618	4896392	5049914	5252751	5354264	5251107	5686218	5372510
Planuojama pardavimų savikaina	4285318	4315944	4451497	4633172	4731084	4544861	5016901	4649171
Savikainos padidėjimas 5%	4499584	4531741	4674072	4864830	4967638	4772104	5267746	4881629
Savikainos sumažėjimas 5%	4071052	4100146	4228922	4401513	4494530	4317618	4766056	4416712
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Bendrasis pelnas +5% pardavimų paj.	1041628	1095859	1129986	1172500	1186787	1258994	1267866	1288866
Bendrasis pelnas -5% pard. paj.	534300	580449	598417	619579	623180	706246	669317	723339
Bendrasis pelnas +5% savik.	573698	622357	641627	664381	668429	755377	717746	773644
Bendrasis pelnas -5% savik.	1002230	1053951	1086776	1127698	1141537	1209863	1219436	1238561

Šaltinis: sudaryta autorės

37 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	1041628	1095859	1129986	1172500	1186787	1258994	1267866	1288866
Veiklos sąnaudos	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720
Pelnas prieš apmokestinimą	562976	614418	645706	685997	696499	766044	772024	790146
Pelno mokestis	84446	92163	96856	102899	104475	114907	115804	118522
Grynasis pelnas	478530	522255	548850	583097	592024	651138	656220	671624
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	649783	693509	720104	754351	763278	822391	827474	842877

Šaltinis: sudaryta autorės.

38 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas pardavimų pajamoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-187493	-197255	-187695	-211050	-208280	-208930	-228216	-376513
Veiklos pinigų srautai		649783	693509	720104	754351	763278	822391	827474	842.877
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	462290	496254	445175	543301	525324	515190	599258	1269235
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		440276	450117	384559	446975	411605	384442	425881	859068
NPV reikšmė:		1845200							

Šaltinis: sudaryta autorės.

39 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai pardavimų pajamoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	534300	580449	598417	619579	623180	706246	669317	723339
Veiklos sąnaudos	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720
Pelnas prieš apmokestinimą	55648	99008	114137	133075	132892	213296	173475	224619
Pelno mokestis	8347	14851	17120	19961	19934	31994	26021	33693
Grynasis pelnas	47301	84157	97016	113114	112958	181302	147454	190926
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami veiklos pinigų srautai	218554	255410	268270	284368	284212	352555	318707	362179

Šaltinis: sudaryta autorės.

40 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV apskaičiavimas pardavimų pajamoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-96174	-104481	-92013	-111524	-106831	-109435	-120477	-274718
Veiklos pinigų srautai		218554	255410	268270	284368	284212	352555	318707	362.179
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	122380	150930	89023	172843	147707	144848	198230	890332
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		116552	136898	76901	142199	115732	108088	140878	602612
NPV reikšmė:		-517863							

Šaltinis: sudaryta autorės.

41 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	573698	622357	641627	664381	668429	755377	717746	773644
Veiklos sąnaudos	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720
Pelnas prieš apmokestinimą	95046	140916	157347	177877	178141	262427	221904	274924
Pelno mokestis	14257	21137	23602	26682	26721	39364	33286	41239
Grynasis pelnas	80789	119778	133745	151196	151420	223063	188619	233685
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	252043	291032	304998	322449	322674	394316	359872	404939

Šaltinis: sudaryta autorės.

44 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-103266	-112024	-99791	-119589	-114976	-118279	-129194	-283773
Veiklos pinigų srautai		252043	291032	304998	322449	322674	394316	359872	404.939
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	148777	179008	117974	202861	178024	177766	230678	924036
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		141692	162365	101910	166894	139486	132652	163938	625424
NPV reikšmė:		-323361							

Šaltinis: sudaryta autorės.

43 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai savikainai sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	1002230	1053951	1086776	1127698	1141537	1209863	1219436	1238561
Veiklos sąnaudos	478652	481441	484280	486503	490288	492950	495842	498720
Pelnas prieš apmokestinimą	523578	572510	602496	641195	651250	716913	723594	739841
Pelno mokestis	78537	85877	90374	96179	97687	107537	108539	110976
Grynasis pelnas	445041	486634	512122	545015	553562	609376	615055	628865
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami veiklos pinigų srautai	616295	657887	683375	716269	724816	780630	786309	800118

Šaltinis: sudaryta autorės.

44 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas savikainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753		-87234		-29674	-98271			
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-180401	-189711	-179918	-202986	-200135	-200087	-219499	-367458
Veiklos pinigų srautai		616295	657887	683375	716269	724816	780630	786309	800.118
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	435893	468176	416224	513283	495007	482272	566810	1235531
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		415136	424649	359550	422279	387851	359879	402821	836256
NPV reikšmė:		1650698							

Šaltinis: sudaryta autorės.

45 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753		-87234		-29674	-98271			
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		434169	474459	494187	519359	523745	587473	573090	602.528
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	292335	323592	267099	358072	336515	330019	398744	1079783
Diskontavimas		1,05	1,11	1,17	1,23	1,29	1,36	1,43	1,51
Diskontuoti pinigų srautai		277753	292115	229090	291798	260552	242776	278702	717067
NPV reikšmė:		632129							

Šaltinis: sudaryta autorės.

46 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas kapitalo kainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		434169	474459	494187	519359	523745	521482	573090	602.528
Turto pardavimas									764900
Gryniesi pinigų srautai	-1957723	292335	323592	267099	358072	336515	264028	398744	1079783
Diskontavimas		1,05	1,10	1,15	1,20	1,26	1,32	1,38	1,45
Diskontuoti pinigų srautai		279079	294910	232386	297409	266830	199860	288148	744911
NPV reikšmė:	645810								

Šaltinis: sudaryta autorės.

47 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudoms	494022	496950	499931	502266	506239	509035	512072	515094
Pelnas prieš apmokestinimą	293942	341204	364270	393773	398744	473585	456520	491009
Pelno mokestis	44091	51181	54641	59066	59812	71038	68478	73651
Grynasis pelnas	249851	290023	309630	334707	338932	402548	388042	417358
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	421104	461277	480883	505961	510186	573801	559295	588611

Šaltinis: sudaryta autorės.

48 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		421104	461277	480883	505961	510186	573801	559295	588.611
Turto pardavimas									764900
Gryniesi pinigų srautai	-1957723	279270	310409	253795	344674	322956	316347	384949	1065866
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		265972	281550	219238	283564	253045	236063	273576	721420
NPV reikšmė:	576705								

Šaltinis: sudaryta autorės.

49 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	463282	465931	468629	470741	474336	476865	479613	482347
Pelnas prieš apmokestinimą	324682	372222	395573	425298	430647	505755	488979	523756
Pelno mokestis	48702	55833	59336	63795	64597	75863	73347	78563
Grynasis pelnas	275980	316389	336237	361504	366050	429892	415632	445192
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	447233	487642	507490	532757	537304	601145	586885	616446

Šaltinis: sudaryta autorės.

50 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas veiklos sąnaudoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		447233	487642	507490	532757	537304	601145	586885	616.446
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	305399	336775	280402	371470	350074	343691	412539	1093701
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		290857	305465	242222	305609	274292	256468	293184	740260
NPV reikšmė:		750633							

Šaltinis: sudaryta autorės.

51 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	490441	493304	496219	498517	502377	505115	508082	511036
Pelnas prieš apmokestinimą	297524	344849	367983	397522	402606	477505	460509	495067
Pelno mokestis	44629	51727	55197	59628	60391	71626	69076	74260
Grynasis pelnas	252895	293122	312785	337894	342215	405880	391433	420807
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	424149	464375	484039	509147	513469	577133	562686	592060

Šaltinis: sudaryta autorės.

52 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		424149	464375	484039	509147	513469	577133	562686	592.060
Turto pardavimas									764900
Gryniesi pinigų srautai	-1957723	282315	313508	256951	347860	326239	319679	388340	1069315
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		268871	284361	221964	286185	255617	238549	275986	723755
NPV reikšmė:	597565								

Šaltinis: sudaryta autorės.

53 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	466864	469577	472341	474489	478198	480785	483602	486405
Pelnas prieš apmokestinimą	321100	368576	391860	421550	426785	501835	484989	519698
Pelno mokestis	48165	55286	58779	63233	64018	75275	72748	77955
Grynasis pelnas	272935	313290	333081	358318	362767	426560	412241	441743
Nusidėvėjimas	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253	171253
Planuojami pinigų srautai	444188	484543	504335	529571	534021	597813	583494	612996

Šaltinis: sudaryta autorės.

54 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas atlyginimų sąnaudoms sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139854	-161287	-157556	-159183	-174346	-325615
Veiklos pinigų srautai		444188	484543	504335	529571	534021	597813	583494	612.996
Turto pardavimas									764900
Gryniesi pinigų srautai	-1957723	302355	333676	277247	368284	346791	340359	409148	1090251
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		287957	302654	239496	302988	271720	253981	290774	737925
NPV reikšmė:	729772								

Šaltinis: sudaryta autorės.

55 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai padidėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	487215	490003	492843	495066	498850	501513	504405	507283
Pelnas prieš apmokestinimą	300749	348150	371359	400973	406133	481107	464187	498819
Pelno mokestis	45112	52223	55704	60146	60920	72166	69628	74823
Grynasis pelnas	255637	295928	315655	340827	345213	408941	394559	423997
Nusidėvėjimas	179816	179816	179816	179816	179816	179816	179816	179816
Planuojami pinigų srautai	435453	475744	495471	520643	525029	588757	574375	603813

Šaltinis: sudaryta autorės.

56 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai padidėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-2015741			-91595		-31157	-103185		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-139069	-161287	-157289	-158298	-174346	-332499
Veiklos pinigų srautai		435453	475744	495471	520643	525029	588757	574375	603.813
Turto pardavimas									803145
Grynieji pinigų srautai	-2053711	293619	324876	264807	359356	336583	327274	400028	1112429
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		279637	294672	228750	295643	263722	244217	284293	752935
NPV reikšmė:		590159							

Šaltinis: sudaryta autorės.

57 PRIEDAS. II-ojo projekto planuojami pinigų srautai investicijų kainai sumažėjus 5%

Rodiklis	Metai							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bendrasis pelnas	787964	838154	864202	896039	904983	982620	968591	1006103
Veiklos sąnaudos	470090	472878	475717	477941	481725	484387	487279	490158
Pelnas prieš apmokestinimą	317875	365276	388484	418099	423258	498233	481312	515945
Pelno mokestis	47681	54791	58273	62715	63489	74735	72197	77392
Grynasis pelnas	270193	310484	330212	355384	359770	423498	409115	438553
Nusidėvėjimas	162691	162691	162691	162691	162691	162691	162691	162691
Planuojami pinigų srautai	432884	473175	492902	518075	522460	586189	571806	601244

Šaltinis: sudaryta autorės.

58 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV reikšmės apskaičiavimas investicijų kainai sumažėjus 5%

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1823765			-82872		-28190	-93358		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-141834	-150868	-140639	-161287	-157823	-160067	-174346	-318731
Veiklos pinigų srautai		432884	473175	492902	518075	522460	586189	571806	601.244
Turto pardavimas									726655
Grynieji pinigų srautai	-1861735	291051	322307	269391	356788	336448	332764	397460	1047138
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		277191	292342	232710	293530	263615	248313	282467	708744
NPV reikšmė:	737178								

Šaltinis: sudaryta autorės.

59 PRIEDAS. I-ojo projekto optimistinio, bazinio ir pesimistinio scenarijų duomenys, Lt

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
Optimistinis													
1	A-92	173.226	2,39	414.333	2,07	358.842	55.491						
1	A-95	518.515	2,40	1.244.524	2,07	1.074.117	170.407						
1	A-98	31.994	2,59	82.901	2,23	71.272	11.629						
1	DK	682.880	2,40	1.639.028	2,05	1.400.570	238.458						
1	Dujos	806.897	1,24	998.500	1,06	855.652	142.848						
1	Parduotuvė			613.533		481.838	131.695						
1	Viso	2.213.511		4.992.819		4.242.291	750.528	389683	360846	54127	306719	130849	437568
2	A-92	176.387	2,42	426.114	2,07	365.391	60.723		60723				
2	A-95	523.210	2,42	1.268.350	2,07	1.083.842	184.508		184508				
2	A-98	32.802	2,62	85.846	2,23	73.073	12.773		12773				
2	DK	687.606	2,42	1.666.875	2,05	1.410.263	256.612		256612				
2	Dujos	817.900	1,25	1.022.237	1,06	867.320	154.917		154917				
2	Parduotuvė			644.091		509.761	134.330		134330				
2	Viso	2.237.905		5.113.513		4.309.650	803.863	391325	412538	61881	350657	130849	481507
3	A-92	181.992	2,46	448.447	2,11	384.542	63.905		63905				
3	A-95	531.705	2,47	1.314.724	2,11	1.123.470	191.254		191254				
3	A-98	33.138	2,67	88.460	2,27	75.298	13.162		13162				
3	DK	692.963	2,47	1.713.459	2,09	1.449.675	263.784		263784				
3	Dujos	824.210	1,27	1.050.727	1,08	891.492	159.235		159235				
3	Parduotuvė			657.554		526.037	131.517		131517				
3	Viso	2.264.009		5.273.370		4.450.515	822.856	405952	416904	62536	354368	130849	485218
4	A-92	187.894	2,54	476.880	2,18	408.923	67.957		67957				
4	A-95	538.058	2,55	1.370.344	2,18	1.170.999	199.345		199345				
4	A-98	33.758	2,75	92.817	2,34	79.007	13.810		13810				
4	DK	699.157	2,55	1.780.638	2,15	1.506.512	274.126		274126				
4	Dujos	833.350	1,31	1.094.250	1,11	928.420	165.831		165831				
4	Parduotuvė			627.242		530.768	96.474		96474				
4	Viso	2.292.217		5.442.171		4.624.629	817.542	408410	409132	61370	347762	130849	478611

59 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sanaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
5	A-92	194.505	2,56	498.595	2,20	427.543	71.052		71052				
5	A-95	544.816	2,57	1.401.431	2,20	1.197.564	203.867		203867				
5	A-98	34.514	2,78	95.845	2,36	81.584	14.260		14260				
5	DK	706.080	2,57	1.816.251	2,18	1.536.643	279.608		279608				
5	Dujos	841.531	1,31	1.104.992	1,13	946.909	158.083		158083				
5	Parduotuvė			663.235		527.532	135.702		135702				
5	Viso	2.321.445		5.580.348		4.717.775	862.573	415805	446767	67015	379752	130849	510601
6	A-92	202.069	2,46	497.919	2,07	418.592	79.327		79327				
6	A-95	549.909	2,47	1.359.735	2,07	1.139.151	220.585		220585				
6	A-98	34.741	2,67	92.740	2,23	77.394	15.346		15346				
6	DK	714.907	2,47	1.767.719	2,05	1.466.256	301.462		301462				
6	Dujos	848.249	1,27	1.081.372	1,06	899.503	181.869		181869				
6	Parduotuvė			664.294		529.141	135.153		135153				
6	Viso	2.349.876		5.463.779		4.530.037	933.742	413481	520261	78039	442222	130849	573071
7	A-92	209.502	2,66	558.307	2,29	478.747	79.561		79561				
7	A-95	557.110	2,67	1.489.810	2,29	1.273.087	216.724		216724				
7	A-98	35.638	2,89	102.887	2,46	87.579	15.308		15308				
7	DK	722.849	2,67	1.933.026	2,26	1.635.441	297.586		297586				
7	Dujos	857.699	1,38	1.182.533	1,17	1.003.323	179.209		179209				
7	Parduotuvė			667.214		532.111	135.103		135103				
7	Viso	2.382.799		5.933.778		5.010.287	923.491	415852	507639	76146	431493	130849	562343
8	A-92	215.614	2,46	531.295	2,07	446.651	84.644		84644				
8	A-95	563.621	2,47	1.393.640	2,07	1.167.555	226.085		226085				
8	A-98	36.354	2,67	97.045	2,23	80.987	16.059		16059				
8	DK	733.237	2,47	1.813.042	2,05	1.503.851	309.191		309191				
8	Dujos	867.173	1,27	1.105.497	1,06	919.571	185.926		185926				
8	Parduotuvė			671.894		535.714	136.180		136180				
8	Viso	2.416.000		5.612.414		4.654.328	958.086	418239	539847	80977	458870	130849	589719

59 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
Bazinis													
1	A-92	164.977	2,44	402.656	2,14	352.324	50.332						
1	A-95	493.824	2,45	1.209.450	2,14	1.054.607	154.843						
1	A-98	30.470	2,64	80.565	2,30	69.978	10.587						
1	DK	650.362	2,45	1.592.836	2,11	1.375.130	217.706						
1	Dujos	768.473	1,26	970.360	1,09	840.110	130.250						
1	Parduotuvė			584.317		491.671	92.646						
1	Viso	2.108.106		4.840.184		4.183.820	656.364	410192	246171	36926	209246	137736	346982
2	A-92	167.988	2,47	414.105	2,14	358.754	55.351						
2	A-95	498.295	2,47	1.232.604	2,14	1.064.155	168.449						
2	A-98	31.240	2,67	83.427	2,30	71.746	11.681						
2	DK	654.863	2,47	1.619.898	2,11	1.384.647	235.251						
2	Dujos	778.952	1,28	993.428	1,09	851.566	141.862						
2	Parduotuvė			613.420		520.164	93.256						
2	Viso	2.131.338		4.956.882		4.251.032	705.849	411921	293928	44089	249839	137736	387575
3	A-92	173.326	2,51	435.809	2,18	377.557	58.252						
3	A-95	506.386	2,52	1.277.671	2,18	1.103.063	174.608						
3	A-98	31.560	2,72	85.967	2,34	73.931	12.036						
3	DK	659.965	2,52	1.665.169	2,16	1.423.343	241.826						
3	Dujos	784.962	1,30	1.021.114	1,12	875.299	145.815						
3	Parduotuvė			626.242		531.351	94.891						
3	Viso	2.156.199		5.111.972		4.384.544	727.428	427317	300110	45017	255094	137736	392830
4	A-92	178.947	2,59	463.440	2,24	401.495	61.945						
4	A-95	512.436	2,60	1.331.724	2,24	1.149.729	181.995						
4	A-98	32.150	2,81	90.201	2,41	77.572	12.629						
4	DK	665.864	2,60	1.730.454	2,22	1.479.147	251.307						
4	Dujos	793.667	1,34	1.063.412	1,15	911.556	151.855						
4	Parduotuvė			627.242		530.768	96.474						
4	Viso	2.183.064		5.306.473		4.550.268	756.205	429906	326299	48945	277355	137736	415091

59 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
5	A-92	185.243	2,62	484.543	2,27	419.777	64.766						
5	A-95	518.872	2,62	1.361.934	2,27	1.175.811	186.123						
5	A-98	32.870	2,83	93.143	2,44	80.102	13.041						
5	DK	672.457	2,62	1.765.064	2,24	1.508.731	256.333						
5	Dujos	801.458	1,34	1.073.850	1,16	929.709	144.141						
5	Parduotuvė			631.652		532.861	98.791						
5	Viso	2.210.900		5.410.188		4.646.992	763.195	437690	325505	48826	276679	137736	414416
6	A-92	192.447	2,51	483.886	2,14	410.989	72.898						
6	A-95	523.723	2,52	1.321.414	2,14	1.118.459	202.955						
6	A-98	33.087	2,72	90.126	2,30	75.988	14.138						
6	DK	680.864	2,52	1.717.899	2,11	1.439.623	278.276						
6	Dujos	807.856	1,30	1.050.896	1,09	883.165	167.731						
6	Parduotuvė			632.661		534.486	98.175						
6	Viso	2.237.977		5.296.883		4.462.710	834.174	435243	398930	59840	339091	137736	476827
7	A-92	199.526	2,72	542.573	2,36	470.051	72.522						
7	A-95	530.581	2,73	1.447.823	2,36	1.249.962	197.861						
7	A-98	33.941	2,95	99.987	2,53	85.988	13.999						
7	DK	688.428	2,73	1.878.549	2,33	1.605.735	272.814						
7	Dujos	816.856	1,41	1.149.206	1,21	985.099	164.107						
7	Parduotuvė			635.442		537.486	97.956						
7	Viso	2.269.332		5.753.580		4.934.321	819.259	437739	381521	57228	324293	137736	462029
8	A-92	205.347	2,51	516.322	2,14	438.538	77.784						
8	A-95	536.782	2,52	1.354.364	2,14	1.146.348	208.016						
8	A-98	34.623	2,72	94.310	2,30	79.516	14.795						
8	DK	698.321	2,52	1.761.946	2,11	1.476.535	285.411						
8	Dujos	825.879	1,30	1.074.341	1,09	902.868	171.473						
8	Parduotuvė			639.899		541.125	98.774						
8	Viso	2.300.952		5.441.181		4.584.929	856.253	440252	416001	62400	353601	137736	491337

59 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
Pesimistinis													
1	A-92	156.728	2,59	405.474	2,29	358.137	47.337						
1	A-95	469.133	2,60	1.217.916	2,29	1.072.008	145.908						
1	A-98	28.947	2,80	81.129	2,46	71.132	9.996						
1	DK	617.844	2,60	1.603.986	2,26	1.397.819	206.166						
1	Dujos	730.049	1,34	977.152	1,17	853.972	123.180						
1	Parduotuvė			572.631		506.421	66.210						
1	Viso	2.002.701		4.858.288		4.259.490	598.798	428082	170716	25607	145109	144623	289732
2	A-92	162.948	2,64	429.799	2,29	372.351	57.448						
2	A-95	483.346	2,65	1.279.320	2,29	1.104.487	174.833						
2	A-98	30.303	2,86	86.589	2,46	74.465	12.123						
2	DK	635.217	2,65	1.681.292	2,26	1.437.125	244.167						
2	Dujos	755.583	1,36	1.031.079	1,17	883.841	147.238						
2	Parduotuvė			576.615		530.567	46.048						
2	Viso	2.067.398		5.084.694		4.402.836	681.858	429885	251973	37796	214177	144623	358800
3	A-92	166.393	2,69	447.663	2,33	387.826	59.836						
3	A-95	486.131	2,70	1.312.424	2,33	1.133.067	179.357						
3	A-98	30.298	2,91	88.305	2,51	75.942	12.364						
3	DK	633.566	2,70	1.710.461	2,31	1.462.058	248.403						
3	Dujos	753.564	1,39	1.048.889	1,19	899.107	149.782						
3	Parduotuvė			594.930		557.919	37.011						
3	Viso	2.069.951		5.202.672		4.515.918	686.753	446035	240718	36108	204610	144623	349233
4	A-92	171.789	2,77	476.046	2,40	412.416	63.630						
4	A-95	491.939	2,78	1.367.947	2,40	1.181.002	186.945						
4	A-98	30.864	3,00	92.655	2,58	79.682	12.973						
4	DK	639.229	2,78	1.777.523	2,38	1.519.380	258.142						
4	Dujos	761.920	1,43	1.092.336	1,23	936.350	155.986						
4	Parduotuvė			602.152		541.383	60.769						
4	Viso	2.095.741		5.408.659		4.670.214	738.445	448699	289746	43462	246284	144623	390907

59 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
5	A-92	172.276	2,80	482.169	2,42	417.721	64.448						
5	A-95	482.551	2,81	1.355.261	2,42	1.170.050	185.211						
5	A-98	30.569	3,03	92.687	2,61	79.710	12.977						
5	DK	625.385	2,81	1.756.415	2,40	1.501.338	255.077						
5	Dujos	745.356	1,43	1.068.589	1,24	925.154	143.435						
5	Parduotuvė			619.019		538.190	80.829						
5	Viso	2.056.137		5.374.140		4.632.162	741.978	456558	285420	42813	242607	144623	387230
6	A-92	188.598	2,69	507.403	2,29	430.963	76.440						
6	A-95	513.249	2,70	1.385.635	2,29	1.172.816	212.819						
6	A-98	32.425	2,91	94.506	2,46	79.681	14.825						
6	DK	667.247	2,70	1.801.389	2,26	1.509.589	291.800						
6	Dujos	791.699	1,39	1.101.970	1,17	926.086	175.883						
6	Parduotuvė			607.355		539.831	67.524						
6	Viso	2.193.217		5.498.258		4.658.966	839.292	454187	385105	57766	327339	144623	471962
7	A-92	195.535	2,91	568.942	2,50	488.201	80.741						
7	A-95	519.969	2,92	1.518.188	2,50	1.298.228	219.960						
7	A-98	33.262	3,15	104.847	2,68	89.308	15.538						
7	DK	674.659	2,92	1.969.846	2,47	1.667.737	302.109						
7	Dujos	800.519	1,51	1.205.057	1,28	1.023.137	181.920						
7	Parduotuvė			622.733		542.861	79.872						
7	Viso	2.223.945		5.989.613		5.109.472	880.141	456757	423383	63507	359876	144623	504499
8	A-92	203.294	2,69	546.940	2,29	464.543	82.397						
8	A-95	531.414	2,70	1.434.678	2,29	1.214.326	220.351						
8	A-98	34.277	2,91	99.903	2,46	84.231	15.672						
8	DK	691.338	2,70	1.866.429	2,26	1.564.093	302.336						
8	Dujos	817.620	1,39	1.138.050	1,17	956.408	181.642						
8	Parduotuvė			633.500		546.536	86.964						
8	Viso	2.277.942		5.719.499		4.830.137	889.361	459346	430015	64502	365513	144623	510136

Šaltinis: sudaryta autorės

60 PRIEDAS. II-ojo projekto optimistinio, bazinio ir pesimistinio scenarijų duomenys, Lt

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srantai
Optimistinis													
1	A-92	164.650	2,45	403.866	2,11	348.108	55.758						
1	A-95	544.280	2,46	1.339.689	2,07	1.127.489	212.200						
1	A-98	31.559	2,66	83.862	2,23	70.305	13.557						
1	DK	671.502	2,46	1.652.835	2,05	1.377.234	275.600						
1	Dujos	800.164	1,27	1.015.428	1,06	848.513	166.916						
1	Parduotuvė			613.140		489.046	124.094						
1	Mini baras			56.494		20.252	36.242						
1	Plovykla			89.835		2.838	86.997						
1	Viso	2.212.155		5.255.150		4.283.786	971.364	454720	516.644	77497	439147	162691	601838
2	A-92	169.445	2,44	413.520	2,07	351.010	62.510						
2	A-95	560.133	2,45	1.371.713	2,07	1.160.329	211.384						
2	A-98	32.478	2,64	85.867	2,23	72.353	13.514						
2	DK	698.278	2,45	1.710.019	2,05	1.432.151	277.868						
2	Dujos	832.538	1,26	1.051.150	1,06	882.843	168.307						
2	Parduotuvė			627.356		490.345	137.011						
2	Mini baras			58.450		20.671	37.779						
2	Plovykla			91.079		2.714	88.366						
2	Viso	2.292.872		5.409.154		4.412.415	996.739	457369	539.370	80906	458465	162691	621155
3	A-92	172.615	2,39	412.744	2,01	346.517	66.228						
3	A-95	551.593	2,40	1.323.511	2,01	1.107.299	216.212						
3	A-98	32.373	2,59	83.859	2,16	69.887	13.971						
3	DK	686.418	2,40	1.647.015	1,99	1.364.284	282.730						
3	Dujos	816.196	1,24	1.009.698	1,03	838.745	170.954						
3	Parduotuvė			631.307		496.337	134.970						
3	Mini baras			59.382		20.861	38.520						
3	Plovykla			91.794		2.927	88.867						
3	Viso	2.259.194		5.259.310		4.246.858	1.012.452	460066	552.386	82858	469528	162691	632219
4	A-92	184.662	2,37	436.998	2,01	370.700	66.298						
4	A-95	580.752	2,37	1.379.111	2,01	1.165.835	213.276						
4	A-98	34.508	2,56	88.466	2,16	74.495	13.971						
4	DK	722.709	2,37	1.716.216	1,99	1.436.415	279.801						

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
4	Dujos	856.489	1,22	1.048.621	1,03	880.151	168.470						
4	Parduotuvė			644.049		500.074	143.975						
4	Mini baras			60.697		22.170	38.527						
4	Plovykla			93.887		3.083	90.805						
4	Viso	2.379.119		5.468.046		4.452.924	1.015.122	462178	552.944	82942	470002	162691	632693
5	A-92	191.067	2,62	499.776	2,27	432.974	66.802						
5	A-95	586.819	2,62	1.540.282	2,27	1.329.785	210.497						
5	A-98	35.257	2,83	99.906	2,44	85.918	13.988						
5	DK	730.559	2,62	1.917.569	2,24	1.639.088	278.481						
5	Dujos	862.937	1,34	1.156.224	1,16	1.001.026	155.198						
5	Parduotuvė			656.426		497.765	158.661						
5	Mini baras			64.373		24.084	40.289						
5	Plovykla			96.036		3.383	92.653						
5	Viso	2.406.638		6.030.592		5.014.024	1.016.568	465773	550.794	82619	468175	162691	630866
6	A-92	197.608	2,51	496.864	2,14	422.011	74.853						
6	A-95	587.862	2,52	1.483.245	2,14	1.255.435	227.811						
6	A-98	35.496	2,72	96.689	2,30	81.521	15.168						
6	DK	730.956	2,52	1.844.287	2,11	1.545.538	298.749						
6	Dujos	864.144	1,30	1.124.118	1,09	944.700	179.418						
6	Parduotuvė			659.102		502.872	156.229						
6	Mini baras			64.628		24.308	40.320						
6	Plovykla			97.876		3.635	94.241						
6	Viso	2.416.066		5.866.809		4.780.020	1.086.788	468302	618.486	92773	525713	162691	688404
7	A-92	209.241	2,72	568.992	2,36	492.939	76.053						
7	A-95	604.663	2,73	1.649.974	2,36	1.424.487	225.487						
7	A-98	36.980	2,95	108.941	2,53	93.688	15.253						
7	DK	751.122	2,73	2.049.624	2,33	1.751.965	297.659						
7	Dujos	887.175	1,41	1.248.135	1,21	1.069.901	178.234						
7	Parduotuvė			661.826		498.648	163.179						
7	Mini baras			69.273		28.571	40.702						
7	Plovykla			99.802		3.863	95.939						
7	Viso	2.489.181		6.456.567		5.364.061	1.092.505	471050	621.455	93218	528237	162691	690928

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
8	A-92	218.376	2,51	549.083	2,14	466.363	82.719						
8	A-95	623.460	2,52	1.573.063	2,14	1.331.457	241.606						
8	A-98	39.735	2,72	108.236	2,30	91.256	16.979						
8	DK	769.864	2,52	1.942.456	2,11	1.627.805	314.651						
8	Dujos	911.402	1,30	1.185.593	1,09	996.363	189.230						
8	Parduotuvė			682.498		499.238	183.260						
8	Mini baras			74.412		32.014	42.398						
8	Plovykla			105.460		4.044	101.416						
8	Viso	2.562.837		6.220.801		5.048.541	1.172.259	473784	698.475	104771	593704	162691	756394
Bazinis													
1	A-92	159.854	2,44	390.152	2,14	341.383	48.769						
1	A-95	528.427	2,45	1.294.198	2,14	1.128.505	165.693						
1	A-98	30.640	2,64	81.014	2,30	70.368	10.646						
1	DK	651.944	2,45	1.596.710	2,11	1.378.475	218.235						
1	Dujos	776.858	1,26	980.948	1,09	849.277	131.671						
1	Parduotuvė			589.558		493.986	95.572						
1	Mini baras			54.322		20.457	33.865						
1	Plovykla			86.380		2.867	83.513						
1	Viso	2.147.723		5.073.282		4.285.318	787.964	478652	309.312	46397	262915	171253	434169
2	A-92	159.854	2,47	394.054	2,14	341.383	52.671						
2	A-95	528.427	2,47	1.307.140	2,14	1.128.505	178.635						
2	A-98	30.640	2,67	81.824	2,30	70.368	11.456						
2	DK	658.753	2,47	1.629.520	2,11	1.392.872	236.649						
2	Dujos	785.413	1,28	1.001.668	1,09	858.629	143.038						
2	Parduotuvė			597.482		500.352	97.130						
2	Mini baras			55.667		21.093	34.574						
2	Plovykla			86.742		2.741	84.001						
2	Viso	2.163.087		5.154.097		4.315.944	838.154	481441	356.713	53507	303206	171253	474459
3	A-92	167.587	2,51	421.378	2,18	365.056	56.323						
3	A-95	535.527	2,52	1.351.197	2,18	1.166.541	184.656						
3	A-98	31.430	2,72	85.613	2,34	73.626	11.987						
3	DK	666.425	2,52	1.681.468	2,16	1.437.275	244.193						

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
3	Dujos	792.423	1,30	1.030.820	1,12	883.619	147.201						
3	Parduotuvė			601.245		501.351	99.894						
3	Mini baras			56.554		21.072	35.482						
3	Plovykla			87.423		2.957	84.466						
3	Viso	2.193.392		5.315.699		4.451.497	864.202	484280	379.922	56988	322933	171253	494187
4	A-92	172.581	2,59	446.953	2,24	387.212	59.741						
4	A-95	542.759	2,60	1.410.528	2,24	1.217.764	192.764						
4	A-98	32.250	2,81	90.482	2,41	77.813	12.668						
4	DK	675.429	2,60	1.755.312	2,22	1.500.395	254.917						
4	Dujos	800.457	1,34	1.072.509	1,15	919.355	153.155						
4	Parduotuvė			607.593		505.125	102.468						
4	Mini baras			57.261		22.394	34.867						
4	Plovykla			88.573		3.114	85.459						
4	Viso	2.223.476		5.529.211		4.633.172	896.039	486503	409.536	61430	348106	171253	519359
5	A-92	178.567	2,62	467.081	2,27	404.649	62.432						
5	A-95	548.429	2,62	1.439.516	2,27	1.242.790	196.726						
5	A-98	32.950	2,83	93.370	2,44	80.297	13.073						
5	DK	682.765	2,62	1.792.121	2,24	1.531.858	260.262						
5	Dujos	806.483	1,34	1.080.583	1,16	935.539	145.045						
5	Parduotuvė			613.482		507.923	105.559						
5	Mini baras			60.162		24.576	35.586						
5	Plovykla			89.753		3.452	86.301						
5	Viso	2.249.194		5.636.067		4.731.084	904.983	490288	414.696	62204	352491	171253	523745
6	A-92	186.423	2,51	468.739	2,14	398.124	70.616						
6	A-95	554.587	2,52	1.399.288	2,14	1.184.372	214.916						
6	A-98	33.487	2,72	91.216	2,30	76.907	14.309						
6	DK	689.581	2,52	1.739.894	2,11	1.458.055	281.839						
6	Dujos	815.230	1,30	1.060.488	1,09	891.226	169.262						
6	Parduotuvė			615.983		507.952	108.031						
6	Mini baras			60.400		24.554	35.846						
6	Plovykla			91.473		3.672	87.801						
6	Viso	2.279.308		5.527.481		4.544.861	982.620	492950	489.670	73451	416220	171253	587473

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Sąnaudos	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
7	A-92	193.742	2,72	526.844	2,36	456.425	70.420						
7	A-95	559.873	2,73	1.527.754	2,36	1.318.970	208.784						
7	A-98	34.241	2,95	100.871	2,53	86.748	14.123						
7	DK	695.483	2,73	1.897.800	2,33	1.622.190	275.610						
7	Dujos	821.458	1,41	1.155.680	1,21	990.649	165.031						
7	Parduotuvė			618.529		508.824	109.705						
7	Mini baras			64.741		29.154	35.587						
7	Plovykla			93.273		3.942	89.331						
7	Viso	2.304.797		5.985.493		5.016.901	968.591	495842	472.749	70912	401837	171253	573090
8	A-92	198.524	2,51	499.166	2,14	423.967	75.200						
8	A-95	566.782	2,52	1.430.057	2,14	1.210.416	219.641						
8	A-98	36.123	2,72	98.396	2,30	82.960	15.436						
8	DK	699.876	2,52	1.765.869	2,11	1.479.823	286.046						
8	Dujos	828.547	1,30	1.077.812	1,09	905.784	172.027						
8	Parduotuvė			620.453		509.427	111.026						
8	Mini baras			67.647		32.667	34.980						
8	Plovykla			95.873		4.127	91.746						
8	Viso	2.329.852		5.655.273		4.649.171	1.006.103	498720	507.382	76107	431275	171253	602528
Pesimistinis													
1	A-92	156.657	2,47	386.173	2,18	341.247	44.926						
1	A-95	517.858	2,47	1.280.998	2,18	1.128.054	152.944						
1	A-98	30.027	2,67	80.188	2,34	70.340	9.848						
1	DK	638.905	2,47	1.580.424	2,16	1.377.923	202.500						
1	Dujos	761.321	1,28	970.942	1,12	848.937	122.005						
1	Parduotuvė			577.767		498.926	78.841						
1	Mini baras			53.235		20.662	32.574						
1	Plovykla			84.652		2.896	81.757						
1	Viso	2.104.769		5.014.378		4.288.984	725.394	499003	226.391	33959	192432	179816	372249
2	A-92	155.058	2,54	393.699	2,20	341.076	52.623						
2	A-95	512.574	2,55	1.305.964	2,20	1.127.489	178.474						
2	A-98	29.721	2,75	81.751	2,37	70.305	11.446						
2	DK	638.990	2,55	1.628.054	2,18	1.391.618	236.436						

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunados	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
2	Dujos	761.851	1,31	1.000.766	1,13	857.857	142.910						
2	Parduotuvė			579.558		515.363	64.195						
2	Mini baras			53.997		21.726	32.271						
2	Plovykla			84.140		2.823	81.317						
2	Viso	2.098.194		5.127.928		4.328.257	799.671	501867	297.804	44671	253134	179816	432950
3	A-92	160.884	2,61	420.704	2,27	364.472	56.233						
3	A-95	514.106	2,62	1.349.035	2,27	1.164.675	184.361						
3	A-98	30.173	2,83	85.476	2,44	73.508	11.967						
3	DK	639.768	2,62	1.678.778	2,24	1.434.976	243.802						
3	Dujos	760.726	1,35	1.029.171	1,16	882.205	146.966						
3	Parduotuvė			577.195		521.405	55.790						
3	Mini baras			54.292		21.915	32.377						
3	Plovykla			83.926		3.075	80.851						
3	Viso	2.105.656		5.278.577		4.466.231	812.346	504782	307.565	46135	261430	179816	441246
4	A-92	162.226	2,72	441.143	2,36	382.178	58.965						
4	A-95	510.193	2,73	1.392.191	2,36	1.201.933	190.258						
4	A-98	30.315	2,95	89.306	2,53	76.802	12.504						
4	DK	634.903	2,73	1.732.493	2,33	1.480.890	251.603						
4	Dujos	752.430	1,41	1.058.567	1,21	907.403	151.164						
4	Parduotuvė			577.213		530.381	46.832						
4	Mini baras			54.398		23.514	30.884						
4	Plovykla			84.144		3.270	80.875						
4	Viso	2.090.067		5.429.455		4.606.370	823.084	507080	316.004	47401	268603	179816	448420
5	A-92	168.887	2,64	446.177	2,29	386.540	59.638						
5	A-95	518.698	2,65	1.375.093	2,29	1.187.171	187.922						
5	A-98	31.164	2,86	89.192	2,46	76.704	12.488						
5	DK	645.752	2,65	1.711.918	2,27	1.463.303	248.615						
5	Dujos	762.763	1,35	1.032.224	1,17	893.670	138.554						
5	Parduotuvė			582.808		528.240	54.568						
5	Mini baras			57.154		25.559	31.595						
5	Plovykla			85.265		3.590	81.675						
5	Viso	2.127.263		5.379.830		4.564.777	815.053	510940	304.114	45617	258497	179816	438313

60 priedo tęsinys

	Kuro rūšis ir kitos paslaugos	Planuojamas parduoti kuro kiekis	Pardavimo kaina	Planuojamos pardavimų pajamos	Pirkimo kaina	Planuojama pardavimų savikaina	Bendrasis pelnas	Šaunados	Pelnas prieš apmokestinimą	Pelno mokestis	Grynasis pelnas	Nusidėvėjimas	Grynieji pinigų srautai
6	A-92	158.460	2,56	406.397	2,20	348.557	57.840						
6	A-95	471.399	2,57	1.213.183	2,20	1.036.918	176.265						
6	A-98	28.464	2,78	79.084	2,37	67.332	11.752						
6	DK	586.144	2,57	1.508.488	2,18	1.276.527	231.961						
6	Dujos	692.946	1,33	919.444	1,13	780.268	139.175						
6	Parduotuvė			597.504		513.032	84.472						
6	Mini baras			58.588		24.800	33.788						
6	Plovykla			88.729		3.709	85.020						
6	Viso	1.937.412		4.871.415		4.051.142	820.273	513677	306.596	45989	260607	179816	440423
7	A-92	184.055	2,86	525.527	2,47	455.284	70.244						
7	A-95	531.879	2,87	1.523.935	2,47	1.315.672	208.263						
7	A-98	32.529	3,09	100.619	2,66	86.531	14.088						
7	DK	660.709	2,87	1.893.055	2,45	1.618.135	274.921						
7	Dujos	780.385	1,48	1.152.791	1,27	988.172	164.619						
7	Parduotuvė			587.603		534.265	53.337						
7	Mini baras			61.504		30.612	30.892						
7	Plovykla			88.609		4.139	84.470						
7	Viso	2.189.557		5.933.643		5.032.810	900.833	516645	384.188	57628	326560	179816	506376
8	A-92	186.613	2,69	502.061	2,29	426.426	75.636						
8	A-95	532.775	2,70	1.438.352	2,29	1.217.436	220.915						
8	A-98	33.956	2,91	98.967	2,46	83.442	15.525						
8	DK	657.883	2,70	1.776.111	2,26	1.488.406	287.706						
8	Dujos	778.834	1,39	1.084.063	1,17	911.038	173.025						
8	Parduotuvė			583.226		545.087	38.139						
8	Mini baras			63.588		34.954	28.634						
8	Plovykla			90.121		4.416	85.705						
8	Viso	2.190.061		5.636.488		4.711.203	925.285	519598	405.687	60853	344834	179816	524650

Šaltinis: sudaryta autorės.

61 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV apskaičiavimas esant optimistiniam scenarijui, litais

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1466777			-79362		-21162	-89847		
Atsargos	-30908								30908
PVM pokytis		-135095	-144695	-133829	-147158	-151454	-151901	-166228	-287882
Veiklos pinigų srautai		437568	481507	485218	478611	510601	573071	562343	589719
Turto pardavimas									610351
Grynieji pinigų srautai	-1497685	302473	336811	272027	331454	337985	331322	396114	943095
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		288.069	305.498	234.987	272.688	264.820	247.238	281.511	638.324
NPV reikšmė	1.035.450								

Šaltinis: sudaryta autorės.

62 PRIEDAS. Pirmojo projekto NPV apskaičiavimas esant pesimistiniam scenarijui, litais

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1621174			-87716		-23390	-99305		
Atsargos	-35115								35115
PVM pokytis		-107784	-122734	-107827	-132920	-129346	-133198	-158425	-287833
Veiklos pinigų srautai		289732	358800	349233	390907	387230	471962	504499	510136
Turto pardavimas									674598
Grynieji pinigų srautai	-1656289	181948	236065	153691	257987	234494	239459	346073	932015
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		173.284	214.118	132.764	212.247	183.732	178.688	245.948	630.825
NPV reikšmė	315.316								

Šaltinis: sudaryta autorės.

63 PRIEDAS. Antrojo projekto NPV apskaičiavimas esant optimistiniam scenarijui, litais

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1823765			-82872		-28190	-93358		
Atsargos	-38350								38350
PVM pokytis		-174845	-179413	-167324	-182722	-177908	-178817	-196651	-348708
Veiklos pinigų srautai		601838	621155	632219	632693	630866	688404	690928	756394
Turto pardavimas									726655
Grynieji pinigų srautai	-1862115	426993	441742	382022	449971	424768	416229	494277	1172692
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		406.660	400.673	330.005	370.192	332.817	310.596	351.273	793.724
NPV reikšmė	1.433.825								

Šaltinis: sudaryta autorės.

64 PRIEDAS. Antrojo projekto NPV apskaičiavimas esant pesimistiniam scenarijui, litais

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-2015741			-91595		-31157	-103185		
Atsargos	-37793								37793
PVM pokytis		-130571	-143941	-129735	-148155	-141101	-129076	-162150	-317920
Veiklos pinigų srautai		372249	432950	441246	448420	438313	440423	506376	524650
Turto pardavimas									803145
Grynieji pinigų srautai	-2053534	241678	289009	219916	300264	266054	208162	344226	1047668
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		230.169	262.140	189.971	247.028	208.460	155.334	244.635	709.103
NPV reikšmė	193.307								

Šaltinis: sudaryta autorės.

65 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-146645	-156361	-146123	-167494	-165328	-164734	-181485	-307698
Veiklos pinigų srautai		481564	525975	535551	563261	565350	626078	622672	644643
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	334919	369614	305889	395767	377745	366768	441187	1009766
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		318971	335251	264239	325598	295973	273688	313543	683449
NPV reikšmė:	1236391								

Šaltinis: sudaryta autorės.

66 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%; veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-146645	-156361	-146123	-167494	-165328	-164734	-181485	-307698
Veiklos pinigų srautai		469985	514322	523244	550844	552602	613434	609922	631787
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	323340	357961	293582	383350	364997	354124	428437	996909
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		307943	324681	253607	315383	285985	264253	304482	674747
NPV reikšmė:	1156759								

Šaltinis: sudaryta autorės.

67 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%; veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-146645	-156361	-146123	-167494	-165328	-164734	-181485	-307698
Veiklos pinigų srautai		493144	537628	547859	575678	578098	638722	635423	657500
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	346499	381267	318196	408184	390493	379412	453937	1022623
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		329999	345820	274870	335814	305962	283123	322605	692151
NPV reikšmė:	1316023								

Šaltinis: sudaryta autorės.

68 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-199361	-209924	-201369	-224828	-223880	-220964	-243658	-365468
Veiklos pinigų srautai		730502	778912	796432	834002	841846	891610	916264	511950
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	531140	568987	511524	609174	595689	576069	672607	819303
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		505848	516088	441874	501169	466738	429872	478009	554536
NPV reikšmė:	2319813								

Šaltinis: sudaryta autorės.

69 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-199361	-209924	-201369	-224828	-223880	-220964	-243658	-365468
Veiklos pinigų srautai		742081	790564	808739	846419	854594	904254	929015	930304
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	542720	580640	523832	621592	608437	588713	685357	1237656
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		516876	526658	452505	511385	476727	439307	487070	837694
NPV reikšmė:	2673901								

Šaltinis: sudaryta autorės.

70 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-199361	-209924	-201369	-224828	-223880	-220964	-243658	-365468
Veiklos pinigų srautai		718922	767259	784125	821585	829098	878965	903514	904590
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	519561	557335	499217	596757	582941	563425	659857	1211942
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		494820	505519	431243	490954	456750	420437	468948	820290
NPV reikšmė:	2514638								

Šaltinis: sudaryta autorės.

71 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-89646	-97745	-85677	-104740	-101403	-101521	-113448	-242768
Veiklos pinigų srautai		212399	249175	250108	266920	263481	327575	301385	338031
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	122753	151431	80893	162180	139802	131478	187937	768083
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		116908	137352	69878	133426	109539	98111	133563	519869
NPV reikšmė:	-255676								

Šaltinis: sudaryta autorės.

72 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-89646	-97745	-85677	-104740	-101403	-101521	-113448	-242768
Veiklos pinigų srautai		223978	260828	262416	279337	276229	340219	314135	350887
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	134333	163084	93200	174598	152550	144122	200687	780940
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		127936	147922	80510	143642	119527	107546	142625	528571
NPV reikšmė:	-176044								

Šaltinis: sudaryta autorės.

73 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-89646	-97745	-85677	-104740	-101403	-101521	-113448	-242768
Veiklos pinigų srautai		200819	237522	237801	254503	250733	314931	288635	325174
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	111174	139778	68586	149763	127054	118834	175187	755226
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		105880	126783	59247	123211	99550	88676	124502	511167
NPV reikšmė:	-335307								

Šaltinis: sudaryta autorės.

74 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-59522	-67137	-54108	-71978	-67945	-69390	-77921	-209757
Veiklos pinigų srautai		70149	104640	101034	112211	105484	175843	133618	182143
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	10627	37503	-36613	40233	15263	11877	55697	645207
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		10121	34016	-31628	33100	11959	8863	39583	436701
NPV reikšmė:	-1031606								

Šaltinis: sudaryta autorės.

75 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-59522	-67137	-54108	-71978	-67945	-69390	-77921	-209757
Veiklos pinigų srautai		81728	116293	113341	124628	118232	188487	146368	195000
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	22206	49156	-24306	52650	28011	24521	68447	658064
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		21149	44586	-20996	43316	21947	18298	48644	445403
NPV reikšmė:	-951975								

Šaltinis: sudaryta autorės.

76 PRIEDAS. I-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1543975			-83539		-22276	-94576		
Atsargos	-30346								30346
PVM pokytis		-59522	-67137	-54108	-71978	-67945	-69390	-77921	-209757
Veiklos pinigų srautai		58569	92987	88727	99794	92736	163199	120868	169286
Turto pardavimas									642474
Grynieji pinigų srautai	-1574322	-953	25850	-48920	27816	2515	-767	42947	632350
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		-907	23447	-42259	22884	1970	-572	30522	427999
NPV reikšmė:	-1111238								

Šaltinis: sudaryta autorės.

77 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-172066	-181717	-171670	-194371	-191248	-192569	-210155	-359776
Veiklos pinigų srautai		576933	620138	644428	675587	682849	745128	742187	763.842
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	404867	438420	385525	481216	461927	454289	532031	1206936
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		385587	397660	333031	395898	361932	338997	378105	816902
NPV reikšmė:	1450389								

Šaltinis: sudaryta autorės.

78 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-172066	-181717	-171670	-194371	-191248	-192569	-210155	-359776
Veiklos pinigų srautai		563868	606955	631125	662188	669290	731456	728391	749.924
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	391802	425237	372221	467818	448368	440616	518236	1193019
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		373145	385703	321539	384875	351308	328795	368301	807482
NPV reikšmė:	1363424								

Šaltinis: sudaryta autorės.

79 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-172066	-181717	-171670	-194371	-191248	-192569	-210155	-359776
Veiklos pinigų srautai		589997	633321	657732	688985	696408	758800	755982	777.759
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	417931	451603	398828	494614	475486	467961	545826	1220854
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		398030	409618	344523	406920	372556	349199	387909	826322
NPV reikšmė:	1537353								

Šaltinis: sudaryta autorės.

80 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-202920	-212792	-203721	-227729	-225312	-225292	-246277	-393250
Veiklos pinigų srautai		722633	766880	795779	833114	843706	899654	912761	921.913
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	519713	554088	504825	605385	588720	576091	666484	1331534
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		494965	502574	436087	498052	461278	429888	473658	901235
NPV reikšmė:	2240012								

Šaltinis: sudaryta autorės.

81 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-202920	-212792	-203721	-227729	-225312	-225292	-246277	-393250
Veiklos pinigų srautai		709569	753697	782476	819716	830147	885982	898966	907.996
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	506649	540905	491521	591987	575161	562419	652689	1317617
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		482523	490617	424594	487029	450654	419685	463854	891815
NPV reikšmė:	2153048								

Šaltinis: sudaryta autorės.

82 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos +5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-202920	-212792	-203721	-227729	-225312	-225292	-246277	-393250
Veiklos pinigų srautai		735698	780063	809083	846513	857265	913326	926556	935.831
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	532778	567271	518128	618783	602279	589763	680279	1345451
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		507407	514531	447579	509074	471901	440090	483462	910654
NPV reikšmė:	2326977								

Šaltinis: sudaryta autorės.

83 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-80747	-88943	-75988	-94845	-89799	-93074	-102416	-257981
Veiklos pinigų srautai		145704	182039	192594	205604	203784	275292	233420	283.143
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	64957	93096	29373	110759	84311	83947	131003	828033
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		61864	84441	25373	91122	66060	62643	93102	560445
NPV reikšmė:	-912675								

Šaltinis: sudaryta autorės.

84 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-80747	-88943	-75988	-94845	-89799	-93074	-102416	-257981
Veiklos pinigų srautai		132639	168856	179290	192206	190225	261620	219625	269.226
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	51892	79913	16069	97361	70752	70275	117208	814116
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		49421	72483	13881	80099	55436	52440	83298	551025
NPV reikšmė:	-999639								

Šaltinis: sudaryta autorės.

85 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina +2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-80747	-88943	-75988	-94845	-89799	-93074	-102416	-257981
Veiklos pinigų srautai		158768	195222	205898	219002	217342	288965	247215	297.061
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	78021	106279	42676	124157	97870	97619	144798	841950
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		74306	96398	36866	102144	76683	72845	102906	569865
NPV reikšmė:	-825710								

Šaltinis: sudaryta autorės.

86 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-111601	-120018	-108038	-128204	-123863	-125797	-138538	-291455
Veiklos pinigų srautai		291404	328781	343945	363131	364640	429818	403994	441.215
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	179803	208763	148673	234928	211104	205750	265456	952631
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		171241	189354	128429	193276	165405	153533	188655	644778
NPV reikšmė:	-123051								

Šaltinis: sudaryta autorės.

87 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos +5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-111601	-120018	-108038	-128204	-123863	-125797	-138538	-291455
Veiklos pinigų srautai		278340	315598	330641	349733	351081	416146	390199	427.298
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srautai	-1957723	166739	195580	135369	221530	197545	192077	251661	938713
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srautai		158799	177397	116937	182253	154781	143331	178851	635358
NPV reikšmė:	-210015								

Šaltinis: sudaryta autorės.

88 PRIEDAS. II-ojo projekto NPV (pajamos -5%, savikaina -2%, veiklos sąnaudos -5%)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Degalinės statyba	-1919753			-87234		-29674	-98271		
Atsargos	-37970								37970
PVM pokytis		-111601	-120018	-108038	-128204	-123863	-125797	-138538	-291455
Veiklos pinigų srantai		304469	341964	357249	376530	378199	443490	417789	455.132
Turto pardavimas									764900
Grynieji pinigų srantai	-1957723	192868	221946	161977	248326	224663	219422	279251	966548
Diskontavimas		1,05	1,10	1,16	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48
Diskontuoti pinigų srantai		183684	201312	139921	204298	176029	163736	198459	654198
NPV reikšmė:	-36087								

Šaltinis: sudaryta autorės.